

پنجه بر چهره خورشیدوار عمار زمانه

صادق

میلاد با سعادت کریم اهل بیت
امام حسن مجتبی (ع) گرامی باد

هفته نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و سوم | شماره ۱۱۸۱ | دوشنبه ۲۰ اسفند ۱۴۰۳ | ۹ رمضان ۱۴۴۶ | ۱۰ مارس ۲۰۲۵ | ۱۶ صفحه

مصطفی قربانی
اراده تسلیم ناپذیر

هادی محمدی
حاکمیت از هم پاشیده تروریستی

علی حیدری
سال پر حادثه!

سال مقاومت
نگاهی گذرا بر آنچه در سال ۱۴۰۳ گذشت
پرونده

راه همان است؛ بدون توقف

نتایج اولین جشنواره هادیان جهادگر فضای مجازی اعلام شد

رقابت بیش از ۳۰۰ پاسدار و ۲۰۰۰ اثر

۱۶
جوان

رهبر معظم انقلاب در دیدار رمضانی با کارگزاران نظام هشدار دادند

با قدرها مذاکره نمی کنیم

است. حضرت آیت الله خامنه‌ای با اشاره به اعلامیه سه کشور اروپایی مبنی بر عمل نکردن ایران به تعهدات هسته‌ای خود در برجام، خاطرنشان کردند: باید از آنها سؤال شود مگر شما به تعهدات خود در برجام عمل کردید؟ آنها از روز اول به تعهد خود عمل نکردند و پس از خروج آمریکا از برجام نیز با وجود قول‌هایی که برای جبران آن دادند، دو بار زیر قول خود زدند. رهبر حکیم انقلاب بدعهدی اروپایی‌ها و در عین حال متهم کردن ایران به تخلف را نشانه بی چشم و رویی بی حد آنها دانستند و افزودند: دولت وقت یک سال آن وضعیت را تحمل کرد و سپس مجلس شورای اسلامی وارد میدان شد و مصوبه‌ای گذراند که راهی نیز جز این وجود نداشت و اکنون هم در مقابل حرف زور و زورگویی راهی دیگر وجود ندارد.

مسائل نیست بلکه از مذاکره به دنبال تحکیم و تحمیل مسائل مورد نظرشان هستند که اگر طرف مقابل قبول کرد چه بهتر، اما اگر قبول نکرد، جنگ راه بیاندازند و او را به ترک مذاکره متهم کنند. رهبر انقلاب اسلامی افزودند: مسئله آنها فقط مسئله هسته‌ای نیست، بلکه مذاکره برای آنها راه و مسیری برای طرح توقعات جدید از جمله در زمینه امکانات دفاعی و توانایی‌های بین‌المللی و بی‌انظارتی از این قبیل است که فلان کار را نکنید، با فلان کس دیدار نکنید، برد موشک را از فلان قدر بیشتر نکنید که قطعاً این موارد از طرف ایران پذیرفته و برآورده نمی‌شود. ایشان هدف طرف مقابل از تکرار مذاکره را ایجاد فشار در افکار عمومی دانستند و گفتند: می‌خواهند در افکار عمومی تردید ایجاد کنند که چرا با وجود اعلام آمادگی آنها برای مذاکره، ما حاضر به مذاکره نیستیم در حالی که هدف آنها مذاکره نیست بلکه تحکیم و تحمیل

تواند از عهده اداره معیشت مردم برآید؛ بنابراین مسئله معیشت بسیار مهم است و باید به طور جدی به دنبال اصلاح آن بود. حضرت آیت الله خامنه‌ای با اشاره به وجود مشکلات اقتصادی از ابتدای دهه ۹۰ تا کنون، هدف اغلب تهدیدهای دشمن از جمله تهدیدهای امنیتی و اطلاعاتی را تأثیرگذاری بر معیشت مردم خواندند و فرمودند: هدف آنها این است که جمهوری اسلامی نتواند از عهده اداره معیشت مردم برآید؛ بنابراین مسئله معیشت بسیار مهم است و باید به طور جدی به دنبال اصلاح آن بود. حضرت آیت الله خامنه‌ای در ادامه سخنانشان، با ابراز خرسندی از فعال بودن وزارت امور خارجه و تأکید بر گسترش تعامل با همسایگان و دیگر کشورها، فرمودند: بعضی دولتها و شخصیت‌های قلدر خارجی اصرار به مذاکره می‌کنند در حالی که هدف آنها از مذاکره حل

رهبر معظم انقلاب اسلامی عصر شنبه در دیدار سران قوا و جمع زیادی از کارگزاران و مدیران رده‌های مختلف کشور، ضمن گرامیداشت یاد شهید رئیسی، با تشکر از سخنان خوب و مفید رئیس جمهور، انگیزه و احساس مسئولیت او را بسیار با ارزش دانستند و افزودند: تأکید آقای پزشکیان بر اعتماد به پروردگار و توانایی انجام کارهای بزرگ، کاملاً راهگشاست و ان شاء الله رئیس جمهور در فاصله‌ای نه چندان دور، انجام شدن طرح‌های بزرگی را که در این دیدار بیان کرد، به مردم مزده خواهد داد و ملت را خوشحال خواهد کرد. حضرت آیت الله خامنه‌ای در بخشی از سخنانشان که به مسائل کشور اختصاص داشت، با اشاره به وجود مشکلات اقتصادی از ابتدای دهه ۹۰ تا کنون، هدف اغلب تهدیدهای دشمن از جمله تهدیدهای امنیتی و اطلاعاتی را تأثیرگذاری بر معیشت مردم خواندند و فرمودند: هدف آنها این است که جمهوری اسلامی

علی حیدری

سردبیر

سال ۱۴۰۳ هم به روزهای پایانی خود نزدیک می‌شود. سالی که پشت سر می‌گذاریم، مملو از تحولات پیچیده و گوناگون، به ویژه تحولات منطقه و محور مقاومت بود. سالی که حوادث سخت و سنگین زیادی را در تقویم خود ثبت کرد. حوادثی که برخی از آنها به تنهایی سالی و سال‌هایی را بس بود و بعضی از آنها دور از انتظار و بهت‌انگیز و به قول حافظ شیرازی «عجیب واقعه‌ای و غریب حادثه‌ای...»

از تجاوز صهیونیست‌ها به کنسولگری جمهوری اسلامی در دمشق و شهادت «سردار محمدرضا زاهدی» و هم‌زمانش تا عملیات وعده صادق ۱ که اولین حمله مستقیم سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به سرزمین‌های اشغالی بود و هیمنه پوشالی این رژیم جنایتکار را در هم شکست و خنده را بر لبان کودکان آواره و مصیبت‌دیده غزه نشاناد.

از غیرمنتظره‌ترین و تلخ‌ترین رویداد سال ۱۴۰۳ که حادثه سقوط بالگرد حامل رئیس‌جمهور دولت سیزدهم، آیت‌الله

سیدابراهیم رئیسی و همراهانش در شرایط نامساعد جوی منطقه شمال غرب کشور بود و ملت ایران را بهت‌زده و عزادار کرد و کار دولت خدمت‌ناتمام ماند تا برگزاری انتخابات زودهنگام ریاست‌جمهوری که با مشارکت بالای مردم، دکتر مسعود پزشکیان، چهاردهمین رئیس‌جمهور اسلامی ایران‌سکان اجرایی کشور را در دست گرفت.

از ترور «اسماعیل هنیه» رهبر جنبش حماس در تهران هم‌زمان با اولین روز کاری دولت چهاردهم تا تجاوز ارتش رژیم صهیونی به لبنان، انفجار پیجرها، ترور فرماندهان ارشد حزب‌الله و در نهایت ترور «سیدحسن نصرالله» دبیرکل حزب‌الله لبنان به همراه «سرلشکر شهید عباس نینفروشان» با استفاده از ۸۵ تن بمب‌سنگر شکن آمریکایی و همچنین «سیدهاشم صفی‌الدین» از رهبران مهم حزب‌الله و شهادت اسطوره‌های «یحیی سنوار» جانشین شهید هنیه در حماس و اعلام با تأخیر شهادت «محمدضیف» و چند فرمانده دیگر حماس از رویدادهای سخت و سنگین سال جاری در محور مقاومت بود؛ اما عملیات وعده صادق ۲ به دلیل حق‌کشورمان در دفاع مشروع از خود برابر منشور ملل متحد و در پاسخ به تشدید شرارت‌های رژیم در به شهادت رساندن سیدحسن نصرالله و مستشار

عالی سپاه در لبنان شهید سیدعباس نیلفروشان بار دیگر ادعاهای رژیم غاصب صهیونی را مبنی بر نفوذناپذیری سامانه‌های گنبد آهنین و فلاخن داوود و... به دنیا نشان داد. جایی که بیش از ۹۰ درصد موشک‌های سپاه در این عملیات به اهداف خود اصابت کردند.

از تحرکات گروه‌های مسلح در مناطقی از سوریه تا سقوط دولت بشار اسد و تسلط آنها بر سوریه با حمایت برخی کشورهای منطقه و تجاوز ارتش صهیونی به مناطقی از سرزمین سوریه و نابود کردن تجهیزات و سامانه‌های دفاعی این کشور و تلاش برای تجزیه خاک روسیه و حوادث و تحولاتی که منجر به ظهور گروه‌های مقاومت برای مقابله با گروه مسلح حاکم شده، از دیگر تحولات ماه‌های پایانی سال ۱۴۰۳ است.

از برقراری آتش‌بس بین رژیم صهیونی و حزب‌الله لبنان در ۷ آذر سال جاری (۲۷ نوامبر ۲۰۲۴) تا آتش‌بس بین این رژیم با حماس در غزه پس از ۴۷۱ روز جنگ و محاصره و کشتارها و جنایت‌هایی که رژیم صهیونی علیه این باریکه مرتکب شد، در ۳۰ دی امسال (۱۹ ژانویه ۲۰۲۵) که دو خبر خوب و مسرت‌بخش برای جریان مقاومت بود؛ چرا که رژیم صهیونی هم در آغاز تجاوز به غزه یکی از اهدافش را نابودی

سال پر حادثه!

نگاهی به تلخ و شیرین‌های سالی که گذشت

کامل حماس معرفی کرده بود و هم در تجاوز به لبنان از اراده خود برای نابودی حزب‌الله و ساختار و سازمان آن سخن می‌گفت. در صورتی که نه تنها موفق به نابودی گروه‌های مقاومت به ویژه حماس نشد؛ بلکه ناچار به مذاکره و عقد قرارداد آتش‌بس با آنها شد. متعاقب این دوروییداد بازگشت آوارگان به مناطقی از جنوب لبنان و غزه بود که با وجود تخریب‌ها و ویرانی‌های گسترده، نشانه ایمان و امید مردم غزه، به ویژه نوجوانان و جوانان به وعده‌های الهی و فردای پیروزی است. از خیزش جهانی برای حمایت معنوی از مردم غزه تا حمایت بی‌نظیر و شجاعانه انصارالله یمن که از آغاز جنگ غزه با هدف فشار بر رژیم صهیونی برای پایان حملات به مردم غزه، گلوگاه اقتصادی و تجاری این رژیم را در دریای سرخ می‌فشارد، در سال جاری حملات موشکی و پهپادی موفق و کسم‌نظیری را در قلب تل‌آویو طراحی و اجرا کرد که سامانه‌های صهیونی از شناسایی و رهگیری آنها عاجز بودند و بالاخره از مانور رسانه‌ای تحسین‌برانگیز حماس پس از آتش‌بس در غزه و بازگشت آوارگان و فرآیند تبادل اسرای مقاومت با اسرای صهیونیست که صحنه‌های ماندگار و بدیعی را خلق کرده و کماکان روح و روان سهران رژیم صهیونی را می‌آزارد تا رویداد تاریخی حماسه مردم لبنان

در تشییع تاریخی پیکر شهید سیدحسن نصرالله و شهید سیدهاشم صفی‌الدین در پنجم اسفند (۲۳ فوریه ۲۰۲۵) که چشمان جهانیان را خیره کرد و با وجود کارشکنی‌ها، فسادها و حتی تهدید نظامی تا شکستن دیوار صوتی بر فراز ورزشگاه شمعون بیروت برای ایجاد هراس در بین مشایعت‌کنندگان رهبران شهید مقاومت راه به جایی نبرد و حزب‌الله و جریان مقاومت نشان داد با همه حمله‌ها و هیججه‌ها، زنده و پویا در مسیر مبارزه ایستاده و خواهد ایستاد.

این‌ها بخشی از رویدادهای سالی بود که با همه فراز و فرودها و تلخی‌ها و شیرینی‌هایش هرگز از یادها نخواهد رفت؛ اما در یک جمله، جبهه مقاومت در برابر جریان صهیونیسم جهانی و سلطه گران با الگوگیری از جمهوری اسلامی ایران محکم‌تر و استوارتر از گذشته مسیر مبارزه و دفاع در برابر غاصبان و متجاوزان را خواهد پیمود و بدون شک پایان این راه فتح و پیروزی خواهد بسود. همانطور که در مکتب اسلام و تشییع آموخته‌ایم که «اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ»؛ ای کسانی که ایمان آورده‌اید، استقامت کنید! و در برابر دشمنان، پایدار باشید و از مرزهای خود، مراقبت کنید و از خدا پروا کنید، شاید رستگار شوید! (آل عمران/ ۲۰۰)

پنجه بر چهره خورشیدوار عمار زمانه

کالبدشکافی خط هجمه به علامه جوادی آملی

زنگ زده، قابل تحمل نیست! و همینجاست که به قول مولانا: «چشم‌ها و خشم‌ها و رشک‌ها/ بر سرش ریزد چو آب از مشک‌ها»

در این میان بود که بی‌مقدمه دو نفر از مدعیان تحصیل‌کرده حوزه علمیه که به مجموعه معلوم‌الحال مجمع محققین و مدرسین حوزه علمیه قم منسوبند (مجموعه‌ای غیرقانونی که هیچ اعتبار علمی، فرهنگی و سیاسی در حوزه‌های علمیه نداشته و جمعی فرصت‌طلب در آن جمع آمده‌اند) دست به قلم شده و معظم‌له را تخریب کردند.

یکی از این افراد به نام «عبدالرحیم سلیمانی اردستانی»، چهره معلوم‌الحالی است که مدت‌هاست سر در آخور دشمنان نظام اسلامی دارد و از آنها تأیید و تمجید می‌شوند. وی در نامه‌ای سرگشاده اقدامات مؤسسه اسرا متعلق به آیت‌الله جوادی را زیر سؤال برده و مدعی است انتشار چنین مجموعه وزین تفسیر قرآن استفاده شخصی از بیت‌المال به شمار می‌آید که «آزادگی و حریت را از عالم می‌گیرد». گویا انتشار تفسیر تسنیم آورده‌ای مالی برای مرجع عالیقدر جهان اسلام دارد! فرد معلوم‌الحال دیگر، «سیداصغر ناظم‌زاده قمی» نام دارد که وی نیز با انتشار نامه‌ای، چاپ تفسیر قرآن را غیرضروری تشخیص داده و این کار را مصداق اسراف دانسته و عوام فریبانه نوشته است: «در این اوضاع و احوال نابسامان اقتصادی و فشارهای سختی که به مردم وارد می‌شود، و خودتان بارها از آن گله‌مند بوده‌اید، بهتر نبود به جای چاپ آن، به نسخه نوری این کتاب، اکتفا می‌شد یا تلخیصی از آن را منتشر می‌کردید؟»

با چنین حرف‌های بی‌مبنایی که به خوبی عمق حسادت و کینه‌ورزی نویسندگان نامه را نشان می‌دهد، باید کار فرهنگی را به امان خدا رها کرد و هزینه‌های فرهنگی کشور اعم از کتاب و فیلم و هنر و... را صرف خوراک و شکم مردم کرد! جالب آن است که این مدعی خود در دانشگاه مفید مشغول به تدریس و مقاله‌نویسی و نشر کتاب و... است، که اگر قرار باشد توفقی در این مسیر وجود داشته باشد، اول از همه باید قلم را از دست کم‌سوادانی، چون سلیمانی اردستانی و ناظم‌زاده قمی گرفت که از صلاحیت اخلاقی لازم برای نوشتن پرخوردار نیستند!

چنین واکنش‌هایی به انتشار تفسیر ارزشمند تسنیم در حالی صورت می‌گیرد که رهبر حکیم انقلاب اسلامی آن را همسنگ «تفسیر المیزان» ارزیابی می‌کنند و به متولیان امر توصیه می‌کنند: «من شنیده‌ام، بعضی از طولانی بودن تفسیر—هشتاد جلد بودن آن— گلایه‌مندند و می‌گفتند که این تفسیر را خوب است کوتاه کنیم، خلاصه کنیم. من به نظر من این کار نه ممکن است، نه جایز است. یعنی این کار، تفسیر را از آن هویت خودش می‌اندازد. کتاب تفسیر—به خصوص با این تفصیل— کتابی نیست که انسان بخواهد از اول بنشیند تا آخر بخواند که انسان بگوید هشتاد جلد

مهدی سعیدی

جریان شناس سیاسی

تحقق چهل و ششمین بهار آزادی، بیش از پیش دشمنان انقلاب اسلامی ملت ایران را برآشفته کرده است. آنان که در بهمن ماه ۱۳۵۷ فکر نمی‌کردند این انقلاب بیش از چندماه دوام آورد، امروز قد کشیدن ۴۶ سالگی آن را به چشم می‌بینند! لذا هجمه تمام‌عیار علیه جمهوری اسلامی این روزها در عرصه‌های گوناگون به اوج رسیده است. از رجزخوانی‌های توخالی متوهمانی چون ترامپ و نتانیاهو گرفته تا ایادی وابسته به آنها در آن سوی مرزها که در رسانه‌های خود به تخریب جمهوری اسلامی مشغولند و تا ایادی داخلی آنها که خط سیاه‌نمایی پیشه کرده و بر طبل ناامیدی می‌کوبند و به جاده صاف کن بیگانگان تبدیل شده‌اند. در این میان، هر صدایی که در میدان جهاد تبیین، بزرگی و عظمت و حقانیت جمهوری اسلامی را فریاد زند، مورد عتاب و هجمه و تخریب آنان قرار می‌گیرد تا در مارپیچ سکوت ایجاد شده خفه شود! حتی اگر این صدای برآمده از گلو می‌رجع عالی‌قدر جهان تشییع و قرآن‌شناس و مفسر بزرگ کلام الهی، علامه جوادی آملی (حفظه‌الله) باشد!

چشم‌ها و خشم‌ها و رشک‌ها/ بر سرش ریزد چو آب از مشک‌ها

داستان کینه‌ورزی‌ها از آنجایی آغاز شد که روز دوشنبه، ششم اسفند همایش بین‌المللی تفسیر «تسنیم»، که به رونمایی از اثر عظیم علمی و تفسیری حضرت آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی و تمجید از نویسنده آن اختصاص داشت، با حضور بزرگانی از سراسر کشور و با گرایش‌های فکری و سیاسی گوناگون، همچون آیت‌الله اعرافی، آیت‌الله آملی لاریجانی، حجت‌الاسلام‌والمسلمین محمدی گلپایگانی رئیس دفتر رهبر معظم انقلاب، حجت‌الاسلام‌والمسلمین سیدحسن خمینی، دکتر سیدعباس صالحی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و محسن حاجی میرزایی رئیس دفتر ریاست‌جمهوری و جمع دیگری از مسئولان کشوری و لشکری و همچنین علماء، فضلا، استادان، طلاب و دانش‌پژوهان در سالن همایش‌های مدرسه دارالشفاء در قم برگزار شد. این همایش باشکوه آنگاه تکمیل شد و به اوج رسید که رهبر حکیم انقلاب اسلامی نیز در دیدار با متولیان این همایش، تفسیر تسنیم را «از افتخارات شیعه» دانستند و حوزه‌های علمیه را «وامدار» آیت‌الله جوادی خواندند!

بدون شک چنین نکوداشتی از علامه زمانه، تمجید تنها ذره کوچکی از تلاش‌ها و مجاهدت‌های عالمانه ایشان است که البته همین‌قدر هم برای چشم‌های کم‌فروغ و مغزهای کوچک

است، طولانی است نمی‌توانیم بخوانیم؛ کتاب مرجع است؛ انسان یک آیه‌ای را می‌خواهد بفهمد، یک سوره‌ای را می‌خواهد بفهمد، یک موضوعی را می‌خواهد بفهمد، مراجعه می‌کند؛ این ۸۰ جلد باشد، ۱۰۰ جلد باشد، ۱۸۰ جلد باشد، فرقی نمی‌کند. بنابراین کوتاه کردن تفسیر [جایز نیست].»

عمق کینه از کجاست؟

امادر بررسی ریشه‌های پنهانی عمیق ماجرا باید کاوش بیشتر داشت. آنجاست که معلوم می‌شود آنچه موجب شده تا اینگونه علامه زمانه ما مورد هجمه قرار گیرد، حمایت تمام‌قدی است که ایشان از انقلاب اسلامی و جایگاه رفیع و عظمای ولایت فقیه داشته‌اند. آیت‌الله جوادی آملی در این مراسم فرمودند:

«کار امام (رضوان‌الله تعالی علیه) آن بود که ایشان تنها شاهنشاهی را به جمهوری تبدیل نکرد که البته کار خوبی بود، اما این کار امام نبود. کار امام نظام امامت بود... همه ما باید بگوئیم که امام فعلی‌مان را جانشین امام عصر(عج) بدانیم. امام (رضوان‌الله تعالی علیه) و مقام معظم رهبری (حفظه‌الله)، ایسن راه را دارند زنده می‌کنند که فرمایشات ائمه (ع) را به ما می‌رسانند. ما هم ان‌شاء‌الله تا آنجا که ممکن است اطاعت می‌کنیم... اگر گفتند این جای امام نشسته است نه برای اجتهاد است، نه برای مرجعیت است. چون مجتهد به جای امام نمی‌نشینند. مرجع به جای امام نمی‌نشینند. وارث به جای امام می‌نشیند.»

همین اظهارات ناب و الهی کافی بود که دیگر خشم دشمنان به جوش آید و هجمه‌ها به سوی ایشان سرازیر شود. در واکنش به این اظهارات بود که هتاکان به میدان آمدند و عبدالرحیم سلیمانی که از این تعابیر حقیقت‌زا و بصیرت‌افزا در تمجید از انقلاب اسلامی و مقام عظمای ولایت به خشم آمده است، اینگونه عصبانیت خود را آشکار کرده و اعلام می‌کند: «در خبرها دیدم که مورد تمجید حاکمان قرار گرفته‌اید و شما نیز از آنان تجلیل کرده‌اید! به گمان بنده هردو جهت بسیار ترسناک است و ممکن است به نام زیبایی (عبدالله) خدشه وارد کند! هم باید ببینیدشید که چه کرده‌اید که مورد تمجید حاکمان قرار گرفته‌اید و هم ببینید چرا به‌جای نقد حاکمان مداحی کرده‌اید؟» این تعابیر به خوبی حکایت از آن دارد که تمجید امام خامنه‌ای از آیت‌الله جوادی آملی، علامه بیش از پیش به خار چشم اعضای مجمع محققین و مدرسین بدل کرده است! عقده‌گشایی این هتاک آنگاه آشکار می‌شود که وی ناشیانه در ادامه این نامه، ماجرای فتنه منتظری در ۱۳ رجب سال ۱۳۷۶ را یادآور می‌شود که در آن ماجرا، آن بازیچه دست منافقین، رسماً به رهبری توهین کرد. در آنجا بود که این عمار زمانه، علامه جوادی آملی (حفظه‌الله). شجاعانه به میدان آمد و طی سخنانی، حقیقت‌پسند منتظری را که اسیر شهوت عملی و کبر و حسد

و غرور جاه‌طلبانه شده بود، رونمایی و یادآوری کرد و جواب دندان‌شکنی به یاهوگویی‌های او علیه رهبر معظم انقلاب ارائه داد. این کینه شتری امروز سرس باز زده و شاگرد منتظری همان شگرد توهین و هتاک را برای گرفتن انتقام از علامه جوادی به کار گرفته است.

هتاک کم‌سواد دیگر «سیداصغر ناظم‌زاده قمی» نیز که به مثابه یار کمکی به میدان آمده تا هم پالگی اش تنها نماند، در ادامه نامه از علت اصلی نام‌نگاراش رونمایی می‌کند و از آنجا که معلوم است تعابیر کم‌نظیر علامه جوادی در شأن رهبر حکیم انقلاب اسلامی، وی را به خشم آورده، می‌نویسد: «اولاً: آیا شما که ۸۰ جلد کتاب تفسیر گفته و نوشته‌اید و عمری با فقه و قرآن و روایات سر و کار دارید؛ آیا باید نظرات ائمه را به حضرت رهبری برسانید یا ایشان به شما برسانند؟!... ثانیاً: حضرت عالی در این سخنان، مطالبی درباره نظام (امت و امامت) فرموده‌اید، چه خوب بود اشاره‌ای به حقوق امت و مردم هم می‌داشتند، تا برداشت نشود در نظر شما وظیفه مردم فقط فرمان بردن است...»

این تعابیر کودکانه و سفیخ، به خوبی کم‌بضاعتی نویسنده را آشکار می‌کرد و حکایت از آن دارد که آنچه موجب شده تا این افراد اینگونه ناشیانه دست به قلم بزنند، نه نقدی عالمانه، بلکه عقده‌گشایی جاهلانه و سفارشی از جانب بیگانه است که از یک سو برای دیده شدن نویسندگان و از دیگر سو تگ کردن فضا برای عمارهای زمانه ما طراحی شده است. تا در عصری که امام جامعه برای ایستادگی در برابر زیاده‌خواهان عالم، بیش از هر زمانه دیگر نیازمند نصرت و یاری علما و بزرگان حوزه‌های علمیه است، به واسطه میدان یافتن اوایش اجیرشده، این بزرگان از ترس هتاکان و اتهام زنان، جرنل و جسارت ورود به میدان دفاع از ولایت را پیدا نکنند و ولی الهی در این معرکه بی‌یاور بماند!

ملت ایران زمین بیش از نیم قرن است که آیت‌الله جوادی آملی را به خوبی می‌شناسند و به خوبی می‌دانند که علامه زمانه ما که عمری در سلوک عارفانه و مراقبت زاهدانه و عالمانه به سر برده است، بری از چنین اتهاماتی است که بدخواهان بخواهند او را به مدیحه‌سرایی سلطان متهم کنند! چنین سیاه‌نویسی‌هایی بیش از آنکه از اعتبارشان بکاهد، بر محبوبیت ایشان بر قلب‌ها خواهد افزود و حکایت از آن دارد که در طرف درست تاریخ ایستاده است! همانجا که عمارها و مالک‌ها در صف دفاع از امیرالمؤمنین (ع) ایستاده بودند. لذا در واکنش به این قلم به داستان مزدوری که در زمین بیگانگان نقش آفرین شده‌اند، باید گفت: «ای مگس عرصه سیمین غ نه جولانگه توست / عرض خود می‌بری و زحمت ما می‌داری»

حاکمیت از هم پاشیده تروریستی

صبح صادق چرایی شکل‌گیری خیزش‌های مردمی در سوریه را بررسی می‌کند

هادی محمدی

تحلیلگر ارشد بین‌الملل

در عمر کوتاه حکومت تروریست‌های «تحریر الشام» که با حمایت آشکار ترکیه و قطر و رفتارهای مشکوک که نوعی همراهی و همکاری غربی و صهیونیستی نیز در آن ثبت شده، این حاکمیت بابتی ثباتی و نامنی‌های گسترده رویه‌رو بوده است. ترکیب گروه‌های وابسته به سرویس‌های تحریر الشام که عموماً از گروه‌های وابسته به سرویس‌های اطلاعاتی ترکیه تا داعش و القاعده و جریان‌های وهابی را در بر می‌گیرند، سرکوب اقلیت‌های علوی، شیعه و گاه دروزی استمرار داشته و تقریباً در مناطق میانی سوریه، یعنی حمص، حماه، مناطق علوی‌نشین ساحل، روستاهای مسیحی و اسماعیلی که نزدیک ادب قرار داشتند، به شکل روزمره قتل و تخمیر و وادار کردن به جابه‌جایی جمعیتی ادامه داشته است.

حاکمیت تروریست‌ها از روز اول و تحت نام و اتهام مجموعه‌های وابسته به نظام سابق، نسبت به دستگیری و کشتارهای خیابانی در مناطق علوی و سپس در روستاها و مناطق شیعه و مسیحی دست زده و رفتار انتقامی نسبت به مردم عادی را رها نکرده است. به ویژه اینکه جریان‌هایی، مانند حراس‌الدین، حزب اسلامی ترکمانی و داعشی‌های زیر مجموعه تحریر الشام، با خودسری در مناطق میانی و ساحلی سوریه عمل کرده و آرامش و امنیت را از مردم سوریه سلب کرده‌اند. به ویژه اینکه حکومت این تروریست‌ها در دمشق با وجود تلاش‌های زیاد دولت ترکیه برای مشروعیت دادن به حاکمیت نقابدار تروریست‌ها از بین کشورهای عربی و غربی و وعده‌های دروغی برای گشایش در امور معیشتی و اقتصادی، سیاسی و اجتماعی به دلیل بی‌اعتمادی از ماهیت تروریست‌ها که مدعی حاکمیت معتدل بودند

و گسترش نفوذ و سیطره اخوانی‌گری ترکیه و قطر، هیچ‌گونه بهبود وضعیت را برای مردم سوریه به ارمان نیاوردند. مردم سوریه که در حاکمیت بشمار اسد از حداقل‌ها برخوردار بودند، در حاکمیت تروریست‌های چند ملیتی از همان حداقل‌ها نیز محروم شده و دشواری‌های جدید در ناامنی و سرکوب و وحشت از رفتار نژادپرستانه و نسل‌کشی را نیز تحمل کرده‌اند. با وجود اینکه اقلیت‌های مذهبی در سوریه، از همان ابتدای حاکمیت تروریست‌ها، همراهی اجباری خود را با وضعیت جدید اعلام کردند؛ ولی سایه حاکمیت وحشت و دلهره و قتل و غارت اهالی روستاها و ریاپش خانواده‌ها و زنان و محاکمات خیابانی و اعدام‌های بدون کنترل از سر مردم برداشته نشده است.

به موازات وضعیت اسفبار اقتصادی، امنیتی و اجتماعی در ماه‌های گذشته شاهد بمباران‌های مستمر رژیم صهیونی، اشغال مناطق لاجوردی جدید آنان، جبل‌الشیخ و جولان و قنيطرة و تجاوزات به روستاها و مناطق جدید در حر موم و در هفته‌های اخیر شاهد اعلام حمایت از دروزی‌های منطقه سویدا نیز بودیم. صهیونیست‌ها با این کار از یک‌سویه دنبال ایجاد تحریک قومیتی و مذهبی و درگیری‌های داخلی بیشتر در سوریه هستند و از سوی دیگر با توجه به پراکندگی دروزی‌ها در سوریه و لبنان و فلسطین اشغالی و قوانین و رویکردهای ایجاد دولت خالص یهودی و اخراج غیر یهودیان برای آینده اقدامات خود در دروزی‌ها، زمینه‌سازی می‌کنند.

از سوی دیگر وابستگی علنی گروه‌های مسلح در سوریه به کشورهای خارجی و منطقه‌ای و فرماندهی از شمال تا جنوب که از حمایت‌های مالی، سیاسی، رسانه‌ای و امنیتی و لجستیکی خارجی برخوردار بوده‌اند و تضاد منافع این کشورهای خارجی با یکدیگر موجب شده تا کشمکش‌های بیشتری بر سوریه حاکم شود. مضافاً اینکه برنامه‌های استعماری و غارتگرانه و

ژئوپلیتیک آمریکایی و صهیونی و آرزوهای صهیونیستی در شعار از نیل تا فرات تصویری فروپاشیده از حاکمیت تروریست‌ها درست کرده و در این مدت از عمر سیاسی-حاکمیتی آنان هیچ‌گونه واکنشی به مداخلات و تجاوزگری‌های خارجی از ترکیه تا آمریکا و رژیم صهیونی و اشغال مناطق حیاتی به دست این کشورها از خود نشان نداده‌اند.

مزیت‌های تکه تکه کردن و نوعی فلداتیو کردن مناطق مذهبی و قومیتی که مطابق منافع بلندمدت‌تر کشورهای متجاوز و اشغالگر در سوریه است، در کنار دیگر اشکال از نقض حاکمیت و ناتوانی حکمرانی، نقض حاکمیت سرزمینی نیز به اجرا در آمده است.

تضاد منافع عرب‌های خلیج فارس، مصر و اردن با نگاه اخوانی و عثمانی‌گری ترکیه که از حمایت همه جانبه قطر برخوردار است، شرایط بلاتکلیف در سوریه را افزایش داده و آمریکا و رژیم صهیونی نیز ترجیح می‌دهند محوریت کنترل اوضاع در سوریه به جای ترکیه در دست عربستان و کشورهای عربی خلیج فارس باشد تا مقدمه و بهانه‌ای جدید برای طرح آبراهام جدید ترامپ باشند. زمره‌های جدید از سوی ترامپ و رژیم صهیونی حاکی است که حاکمیت جولانی در سوریه را که از حمایت پوششی ترکیه برخوردار است، نمی‌پذیرند و گفته می‌شود به زودی باید شاهد دگرگونی جدید در سوریه باشیم. این وضعیت بغرنج و سرکوب‌های انتقامی و افراطی تروریست‌ها و فقدان هرگونه گشایش اجتماعی، امنیتی، اقتصادی و معیشتی موجب شده است تا نوعی خیزش عمومی و اعتراض به وضع حاکم در سوریه گسترش یابد.

مناطق سرکوب شده، مانند غرب حمص و حماه و ساحلی یا مناطق مرزی نزدیک به شمال لبنان که ترکیب جمعیتی مشابهی در سوریه دارند، بیش از دیگر مناطق با انگیزه قیام و خیزش رو به رفته‌اند و هسته‌های مقاومت به مجموعه‌های بزرگ‌تر تبدیل شده و بیانیه‌هایی از سوی

دروغ‌های بزرگ

تاریخ آمریکا بود.

او با اشاره به عمر چهل و سه روزه دولت گفت در این مدت به اندازه چهار تا هشت سال بعضی از دولت‌های قبل از خود دستاورد داشته است. ترامپ در حوزه سیاست خارجی به نام زلنسکی اشاره کرد و گفت، او برای اتفاقات دیدار با ترامپ عذرخواهی کرده و اعلام کرده است آماده مذاکرات صلح است. ترامپ از اقدامات تجاری و سیاست‌های اقتصادی اتحادیه اروپا، هند، مکزیک، کانادا و برزیل انتقاد کرد و گفت آنها هزاران میلیارد دلار از طریق ایجاد تعرفه علیه کالاهای آمریکایی درآمد داشته و حالا نوبت آمریکاست که به اقدامات آنها پاسخ دهد و از طریق اعمال تعرفه بر واردات از آنها ده‌ها هزار میلیارد دلار برای آمریکا کسب درآمد کند و با کاهش مالیات‌ها از شرکت‌ها بزرگ و افراد ثروتمند باعث کاهش تورم و بیکاری و رونق تولید مسکن شود. او در سخنانش گریزی هم به افزایش بی‌سابقه نرخ تخم‌مرغ زد و آن را ناشی از سیاست‌های غلط بایدن دانست. ترامپ در سخنرانی خود باز هم بر گرفتن کانال

پاناما تأکید کرد. وی همچنین مدعی شد، ۷۰ درصد مردم آمریکا از سیاست‌های او پشتیبانی می‌کنند. درباره سخنان ترامپ به چند موضوع می‌توان اشاره کرد: اقدامات ترامپ به شلخت به موقعیت آمریکا در جهان آسیب زده است و بسیاری از کارشناسان معتقدند، سیاست‌های ترامپ ارزش‌ها و دستاوردهایی را که در طول سال‌ها عظمت ملی آمریکا ساخته، محو و نابود می‌کند. مطلب دیگر اینکه آمارهای دروغ و غلط ترامپ است که به یک پدیده عادی در سخنرانی‌های وی تبدیل شده است؛ از جمله در این سخنرانی ترامپ گفت از طریق افزایش تعرفه کاهش درآمدهای مالیاتی را جبران می‌کند؛ ولی طبق بررسی‌های انجام گرفته افزایش تعرفه در نهایت دو درصد از کاهش مالیات‌ها را جبران می‌کند، حال باید به این موضوع هم اشاره کرد که ترامپ همین افزایش تعرفه را هم علیه کشورها عملی نکرده است و به دلیل نگرانی از پیامدهای اقتصادی آن تعرفه بر کالاهای کانادایی و مکزیک‌ای را بار دیگر یک ماه به عقب انداخت. ترامپ در سخنانش به همراهی ۷۰ درصد مردم آمریکا

این تشکل‌ها نیز صادر شده است. در چند روز گذشته در این مناطق یاد شده و به ویژه در مناطق ساحلی لاذقیه، طرطوس و بانیاس و قصیر واقع در جنوب غربی حمص، درگیری و شورش علیه گروه‌های تروریست آنچنان گسترش یافت که کنترل مناطق را خصوصاً در جبله و قرداحه و بسیاری از مناطق از تروریست‌ها خارج کردند. از طرفی یگان‌هایی از دیگر مناطق از سوی تروریست‌ها یا از سوی ارتش ترکیه و به کارگیری یگان‌های پهبادی و زرهی و توپخانه را در مناطق درگیری شاهد بودیم. این در حالی است که برخی از رهبران و شخصیت‌های علوی دستگیر یا روستاهای علوی با اقدامات شدید رویه‌رو شده‌اند؛ ولی خواسته‌های مردمی در این مناطق صرفاً بهره‌مندی از آرامش و امنیت و پایان یافتن سرکوب و انتقام و قتل و ربایش از سوی تروریست‌های حاکم بر سوریه است. اینکه جامعه سوریه هر روز به مرزهای جدیدی از قیام و انتفاضه و خیزش و مخالفت با تروریست‌ها همراه می‌شوند، امری بدیهی است؛ چرا که به جز محرومیت‌ها و فشارهای گوناگون با تحقیر در مقابل رژیم صهیونی و کشورهای اشغالگر ترکیه، آمریکا و شرایط تجزیه‌گرا نیز رویه‌رو هستند. مضافاً اینکه در چشم‌انداز تحولات گوناگون در سوریه و رقابت و تضاد بازیگران خارجی امید برای گشایش امنیتی و اقتصادی، معیشتی و آرامش مشاهده نمی‌کنند و این بی‌ثباتی مستمر و فقدان امید به بهبود اوضاع، انفجار اجتماعی را در چشم‌اندازهای سوریه نشان می‌دهد. خصوصاً اینکه تکه تکه کردن و لیبی‌گونه کردن سوریه و حاکمیت فروپاشی شده تروریست‌ها، که صهیونیست‌ها برای آرزوهای صهیونی و آمریکا برای غارت نفت و گاز و غلات و ترکیه برای مطامع توسعه طلبانه عثمانی، سوریه را به حراج گذاشته‌اند، بر آگاهی و هوشمندی سیاسی مردم سوریه خواهد افزود و خیزش و قیام‌های بعدی از شاخص عمیق‌تری از شناخت و آگاهی و انگیزه بر خوردار خواهند بود.

رضا صامی

دکترای امنیت ملی

بر اساس بند دوم اصل سوم قانون اساسی آمریکا، رؤسای جمهور آمریکا هر سال در ماه ژانویه یا فوریه گزارشی را در قالب سخنرانی در حضور اعضای کنگره، قضات دیوان عالی فدرال و اعضای کابینه انجام می‌دهد. طی این سخنرانی، رؤسای جمهور آمریکا وضعیت کشور را بررسی می‌کنند و اولویت‌های خود در سال آینده را اعلام و سعی می‌کنند برای برنامه‌های شان حمایت کنگره را به دست آورند و در جهت تقویت وحدت ملی و همبستگی کشور سخنرانی کنند. رؤسای جمهور آمریکا در این سخنرانی افزون بر موارد ذکر شده باید درباره عملکرد خود توضیح دهند و از اقدامات‌شان دفاع کنند. بر همین اساس ترامپ برای پنجمین بار این سخنرانی را که معروف به وضعیت اتحادیه است انجام داد. سخنرانی صد دقیقه‌ای که طولانی‌ترین سخنرانی از این دست در

با سیاست‌های اشاره کرد؛ ولی طبق نظر سنجی جدید تنها ۴۲ درصد مردم آمریکا سیاست‌های سیاست‌های ترامپ را تأیید کردند و در نهایت اینکه فلسفه اصلی این سخنرانی ایجاد وحدت بین ارکان رسمی حاکمیت آمریکا بوده است، ولی در این سخنرانی برای اولین بار یکی از اعضای مجلس نمایندگان که از حزب دموکرات بود، حتی در هنگام ورود ترامپ به خود زحمت ایستادن و تشویق وی را ندادند و سخنان ترامپ بارها از سوی نمایندگان دموکرات قطع شد که این اتفاق در زمان رؤسای دیگر جمهور دیگر آمریکا رخ نداده بود و وضعیت به گونه‌ای پیش رفت که «مایک جانسون» رئیس مجلس نمایندگان «آل گرین» نماینده دموکرات از ایالت تگزاس را اخراج کرد. به نظر می‌رسد، سطح تنش بین حزب دموکرات و ترامپ در ماه‌های آینده شدت بیشتری به خود گیرد که این اتفاق در مجلس نمایندگان بیشتر به چشم می‌آید.

عکس و مکت

استیضاح وزیر: هفته گذشته استیضاح «عبدالناصر همتی» به رأی نمایندگان گذاشته شد که از مجموع ۲۷۳ رأی، ۱۸۲ نماینده با استیضاح همتی موافقت کردند.

پیشکشوت عرصه ایثار: مراسم وداع با پیکر مطهر «شهید مصطفی عبداللهی» در معراج شهدا برگزار شد. او از فرماندهان تخریب نیروی دریایی سپاه در دوران دفاع مقدس بود.

عمل صالح: رهبر معظم انقلاب در روز درختکاری: «همه مردم در موضوع درختکاری به‌عنوان یک عمل صالح و حسنه مشارکت داشته باشند.»

الماس ایران: صنعت دفاعی ایران با طراحی و تولید نوع جدیدی از موشک‌های ضد زره با نام «الماس» که دارای قابلیت‌های ویژه است توانسته خود را در رده برترین سازندگان موشک قرار دهد.

افطار در میان ویرانه‌ها: در حالی که رژیم صهیونی دروازه ورود کمک‌های غذایی و دارویی را برای مردم غزه بسته است، فلسطینیان روزه‌های شان را در ویرانه‌ها باز کردند.

خیابان‌های نور: این روزها به برکت انقلاب اسلامی جزخوانی قرآن بیش از هر دوره‌ای نمود پیدا کرده است. یکی از این ایده‌ها، برگزاری مراسم جزخوانی قرآن کریم به‌صورت روزانه است.

۳

دیدگاه

شماره ۱۱۸۱ | دوشنبه ۲۰ اسفند ۱۴۰۳

صداقت

روزنه

ایستگاه سیزدهمین

به بهانه سیزدهمین کنگره شعر پاسدار

محمدحسین انصاری نژاد

شاعر و نویسنده

در روزهایی که یاد ابراهیم را به سمت اسفند می‌برد، قطار کنگره شعر فرهنگیان پاسدار، به ایستگاه سیزدهم رسید. در سیزدهمین ایستگاه، قرعه فال می‌زبانی، به نام استان شعر و شور و شهود قزوین افتاد. سامانی که پیشینه شگفت دینی و تاریخی و ادبی اش، هر انسان آزاده‌ای را به تأمل و تکریم وامی‌دارد. برای من که از ایستگاه نخست، با این قطار همسفر بودم، خاطرات توقف و حرکت‌های آن و همفکشان، بسیار دلنشین است. از پنجره تماشايش، رایحه دل‌انگیز رستن‌ها و شکفتن‌ها و جوشش‌ها و جهش‌ها را استشمام می‌کنم.

اکنون که به ایستگاه سیزدهم این رویداد ادبی رسیده‌ایم، چیکه‌ای از برداشت‌هایی را به رسم یادگار می‌نویسم. ۱- به اعتقاد نگارنده، سروده‌های رسیده به این دوره، جهش‌های متفاوت‌تری دارد و یک سر و گردن از دیگر دوره‌ها بالاتر ایستاده است.

تعادل در بهره‌وری از هنرمندی‌های زبانی و تصویری، گره‌خوردگی عواطف و اندیشه، کشف‌های خوب در بعضی سروده‌ها، بیان‌کننده تلاش‌های شاعرانه است که کشف‌های مکاشفه‌را پوشیده و با همه افق‌خیزها، به سوی افق‌های دور دست شعر در حال حرکتند. هر چند قدری آهسته، اما پیوسته آری، به تعبیر استاد نزرگوارم، دکتر حداد عادل، شاعران پاسدار، در شیپور بیداری دیده‌اند. بدیهی است تارسیدن به قلعه‌های بلند شعر اصیل و راستین، همچنان راهی دور و دراز در پیش است. یاد آن اوقات نورانی به خیر. هنگامی که در یکی از نشست‌های دیدار شاعران با رهبر ادیب انقلاب، کتاب گزیده‌ای از سروده‌های شاعران پاسدار را به محضرشان تقدیم کردم و اشارتی به فعالیت‌های شاعران پاسدار کردم، با تبسمی روح‌نواز فرمودند: «چقدر خوب که هم شاعرند و هم پاسدار!»

۲- اتساق خوب دیگر، تغییر در روش و رویکرد داوری‌ها بود. این تغییر سبب شد داوری‌ها با تأمل عمیق‌تر و نگاه دقیق‌تر همراه شود. حضور شاعر، پژوهشگر و منتقد دقیقه‌یاب، «دکتر محمد مرادی» بر وزانت و اعتبار این فصل از داوری‌ها بسیار افزود که جا دارد از آن مهربان عزیز، تشکر کنم.

۳- از ابتکارات ارزنده امسال، فراخوان شعر مقاومت بود که با استقبال پر شور شاعران خوب و دغدغه‌مند کشور، رویه‌رو شد. برگزاری همزمان اختتامیه این فراخوان و کنگره شعر پاسدار، زمینه دیدار و همنوایی برگزیدگان این دور خداد باشکوه را فراهم کرد.

۴- رونمایی از انجمن‌های ادبی در ۱۲ رده سپاه، با معرفی مدیران انجمن‌ها، از اتفاقات روشن و مبارک این دوره بود. امید است این انجمن‌ها، در کشف استعدادها و ایجاد زمینه رشد و شکوفایی شاعران فرهنگیار، گام‌های بلندی بردارد. به عنوان کمترین شاعر فرهنگیار، بر خود فرض می‌دانم، زحمات و تلاش‌های «سردار دکتر محبی» و تکاپوهای خستگی‌ناپذیر و خلاقانه برادر هنرمند، «جناب آقای شریعتی» را که با هوشمندی و صبوری، خدمات ارزشمندی به شعر و ادب پاسدار داشته‌اند، ارج بگذارم و از درگاه خداوند، برای‌شان بهترین‌ها را آرزو کنم. در پایان، با تبریک به برگزیدگان کنگره، آرزو مند پنجره‌های دلشان همواره به سوی باغ گل محمدی گشوده باشند و با آسمان پیوندی ناگسستی داشته باشند.

دیگران

خاورمیانه در تب و تاب

یوآو لیمور

تحلیلگر دفاعی روزنامه اسرائیل هیوم

سقوط حکومت «بشار اسد» در سوریه رویدادی تکان‌دهنده بود که معادلات قدرت در خاورمیانه را دگرگون کرد. این فروپاشی سریع و غیرمنتظره، غافلگیری سرویس‌های اطلاعاتی غربی و اسرائیل را به دنبال داشت. در نتیجه این رخداد هشدار جدی برای اسرائیل است تا توان اطلاعاتی خود را، به‌ویژه در باره گروه‌های شورشی و معارض کشورهای منطقه بیش از پیش تقویت کند.

بر کسبی پوشیده نیست که سقوط اسد پیامدهای گسترده‌ای بر منطقه و جهان خواهد داشت. در کوتاه‌مدت، نگرانی اصلی اسرائیل، مرزهای مشترک با سوریه است. البته ارتش اسرائیل از فرصت استفاده کرده و در داخل مرزهای سوریه پیشروی کرده و منطقه ایجاد کرده است. با این حال گروه هینت «تحریر الشام» که کنترل سوریه را به دست گرفته، فعلاً تهدیدی فوری برای اسرائیل به شمار نمی‌رود. اما اسرائیل با توجه به تجربه‌های گذشته در قبال آنها محتاطانه عمل می‌کند.

نگرانی دیگر، آینده اردن است. این کشور با بی‌ثباتی سیاسی و مشکلات داخلی روبه‌روست و احتمالاً نیروهای تندرو تلاش خواهند کرد تا نفوذ خود را به اردن گسترش دهند. اسرائیل باید به هر قیمتی از بی‌ثباتی اردن جلوگیری کند، چرا که حضور یک حکومت اسلام‌گرا در مرزهای شرقی‌اش، تهدیدی جدی برای امنیت اسرائیل خواهد بود.

علاوه بر اردن، دیگر رژیم‌های سنی منطقه مانند مصر، عربستان سعودی و امارات متحده عربی نیز از قدرت‌گیری گروه‌های تندرو سنی نگران هستند. این کشورها که تا پیش از این، ایران را تهدید اصلی خود می‌دانستند، اکنون با چالش جدیدی از سوی نیروهای افراطی سنی مواجهند.

مشخص نیست که آیا تلاش‌هایی برای اتحاد مجدد سوریه و عراق صورت خواهد گرفت یا خیر. همچنین، این نگرانی وجود دارد که هواداران خاموش تفکرات جهادی ضد غرب در سراسر خاورمیانه و جهان، دوباره فعال شوند و موج جدیدی از مبارزه ضد غربی را راه بیندازند.

حاکم جدید سوریه، «ابومحمد الجولانی»، فعلاً تلاش خواهد کرد تا کنترل خود را بر سراسر سوریه تثبیت کند؛ اما او با چالش‌های متعددی روبه‌روست و بیش از این نیز رویه‌رو خواهد شد. چرا که سوریه اکنون میان گروه‌های قومی و مذهبی (سننی، علوی، دروزی و کرد) تقسیم شده است که این چنددستگی می‌تواند به نفع اسرائیل باشد، زیرا می‌تواند متحدانی در میان این گروه‌ها بیابد.

سوریه، سنگ بنای حلقه آتش ایران در اطراف اسرائیل بود و ایران از طریق سوریه، سلاح به حزب‌الله لبنان منتقل می‌کرد. اکنون ایران نه تنها یک پایگاه مهم، بلکه مسیر اصلی تدارکات حزب‌الله را از دست داده است؛ لذا اگر اسرائیل بتواند توافق آتش‌بس با حزب‌الله را حفظ کند، ممکن است دوران جدیدی در لبنان آغاز شود.

با این حال تحدید نفوذ ایران، خطرهایی نیز به همراه دارد؛ چرا که این کشور ممکن است به سمت دستیابی به سلاح هسته‌ای حرکت کند و اسرائیل باید با همکاری آمریکا، مانع از این اقدام شود. با این حال این تحولات در حالی رخ می‌دهد که اسرائیل با آشفتگی‌های داخلی روبه‌روست و سیستم دفاعی این کشور، در معرض ضعف‌ها و انتقادهای شدید قرار دارد.

نگاهی راهبردی به توطئه تجزیه کشورهای اسلامی منطقه غرب آسیا

سوریه آزمایشگاه تجزیه خاورمیانه

نوید کمالی

دبیر گروه راهبرد

محدود نخواهد بود؛ بلکه به مثابه یک الگو و پیش‌زمینه‌ای برای تکرار در سایر کشورهای منطقه، به‌ویژه کشورمان طراحی شده است؛ چرا که هدف اصلی طراحان آن، تضعیف کشورهای مستقل و خاصه کشورهای مخالف نظام سلطه، ایجاد دولت‌های دست‌نشانده و کنترل بیشتر بر منابع و منافع ژئواکونومیکی غرب آسیاست. در واقع، هدف از این راهبرد، بازآرایی نظم ژئوپلیتیکی منطقه و ایجاد یک خاورمیانه جدید و مبتنی بر نظم مطلوب آمریکایی- صهیونی یا همان New World Order است که در آن، منافع آمریکا و رژیم صهیونی به طور کامل تأمین شود. برای تحقق این هدف، از ابزارهای گونا گونی، همچون مداخله نظامی، حمایت از گروه‌های تروریستی و تجزیه‌طلب، ایجاد و تقویت اختلافات قومی و مذهبی و اعمال تحریم‌های اقتصادی استفاده می‌شود.

نوید کمالی

دبیر گروه راهبرد

منطقه غرب آسیا، به ویژه پس از کشف نفت و افزایش اهمیت ژئوپلیتیکی و ژئواستراتژیکی آن در جهان، به شکل مستمر صحنه بازی قدرت‌های جهانی و تقابل منافع متضاد آنها بوده‌است. تحولات ژئوپلیتیکی این منطقه، به طور مداوم، در حال تغییر و تحول است و بازیگران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای تلاش می‌کنند با اتخاذ راهبردهای گوناگون، از این تحولات به نفع خود بهره‌برداری کنند. یکی از مهم‌ترین و خطرناک‌ترین این راهبردها، که در سال‌های اخیر بیش از پیش مطرح شده و در کانون توجه تحلیلگران سیاسی و امنیتی قرار گرفته، توطئه تجزیه کشورهای بزرگ منطقه است. این طرح که در ظاهر از سوی برخی محافل و مراکز اندیشکده‌های غرب و حتی رژیم صهیونی برای کاهش تنش‌ها و ایجاد ثبات در منطقه مطرح می‌شود، در باطن خود اهداف پنهان و پیچیده‌ای را دنبال می‌کند که تهدیدی جدی برای امنیت ملی، تمامیت ارضی و آینده کشورهای منطقه به شمار می‌آید.

در این چارچوب، اقداماتی را که رژیم صهیونی به‌تازگی در پوشش حمایت از دروزی‌ها در جنوب سوریه انجام می‌دهد، می‌توان نقطه شروع فرآیند تجزیه سوریه در نظر گرفت. این طرح، با هدف تضعیف سوریه به منزله یکی از کشورهای دارای جایگاه ژئوپلیتیکی ویژه در منطقه، در پی ایجاد یک کمربند امنیتی برای رژیم صهیونیستی و هموار کردن مسیر برای سلطه بیشتر بر منابع و منافع ژئواکونومیکی این کشور طراحی شده است. رژیم صهیونی با حمایت همه‌جانبه ایالات متحده آمریکا، در تلاش است با تقسیم سوریه به واحدهای سیاسی کوچک‌تر، نظم موجود منطقه را به هم زده و به اهداف توسعه‌طلبانه خود دست یابد. این تجزیه به احتمال زیاد، شامل ایجاد یک منطقه خودمختار کردی در شمال شرقی، یک منطقه تحت نفوذ رژیم صهیونیستی در جنوب غربی و یک دولت مرکزی ضعیف‌شده خواهد بود. این اقدام نه تنها به تضعیف سوریه، بلکه به ایجاد یک کمربند امنیتی برای رژیم صهیونیستی و افزایش نفوذ آن در منطقه خواهد انجامید.

البته بر واضح است که این روند، تنها به سوریه

محدود نخواهد بود؛ بلکه به مثابه یک الگو و پیش‌زمینه‌ای برای تکرار در سایر کشورهای منطقه، به‌ویژه کشورمان طراحی شده است؛ چرا که هدف اصلی طراحان آن، تضعیف کشورهای مستقل و خاصه کشورهای مخالف نظام سلطه، ایجاد دولت‌های دست‌نشانده و کنترل بیشتر بر منابع و منافع ژئواکونومیکی غرب آسیاست. در واقع، هدف از این راهبرد، بازآرایی نظم ژئوپلیتیکی منطقه و ایجاد یک خاورمیانه جدید و مبتنی بر نظم مطلوب آمریکایی- صهیونی یا همان New World Order است که در آن، منافع آمریکا و رژیم صهیونی به طور کامل تأمین شود. برای تحقق این هدف، از ابزارهای گونا گونی، همچون مداخله نظامی، حمایت از گروه‌های تروریستی و تجزیه‌طلب، ایجاد و تقویت اختلافات قومی و مذهبی و اعمال تحریم‌های اقتصادی استفاده می‌شود.

عوارض سایکس- پیکو

برای درک بهتر توطئه تجزیه منطقه غرب آسیا، باید نگاهی به تاریخ داشته باشیم. امپراتوری عثمانی به منزله یک ساختار سیاسی دیرپا، سال‌ها در کنار کشورمان یکی از بازیگران کلیدی و پهنایر جهان به شمار می‌آمد تا اینکه به مرور و به واسطه عوامل داخلی و بیرونی در نهایت استحاله شده و فروپاشید و مرزهای آن به دست قدرت‌های استعماری اروپا و در قالب پیمان سایکس- پیکو تقسیم و بدون توجه به واقعیت‌های اجتماعی، فرهنگی، و قومی کشورهای جدیدی تأسیس شد.

این پیمان که در سال ۱۹۱۶ منعقد شد، آشکارا منافع قدرت‌های استعماری را بر منافع ملت‌های منطقه ترجیح داد. مرزهایی که بر اساس این پیمان ترسیم شدند، نه تنها به منافع مردم منطقه توجهی نداشت، بلکه موجب تقسیم جوامع قومی و مذهبی، ایجاد اختلافات مرزی و افزایش تنش‌ها شد. در نتیجه این سیاست‌ها، خاورمیانه به منطقه‌ای پر از درگیری، بی‌ثباتی و مداخله خارجی تبدیل شد.

فصل جدید توطئه

در دوران پس از جنگ سرد و به‌ویژه پس از حوادث ۱۱ سپتامبر، ایالات متحده آمریکا، در پی اشغال افغانستان و عراق نقش محوری در شکل‌دهی تحولات منطقه غرب آسیا بر عهده داشته است. راهبرد آمریکا در منطقه، در دو دهه اخیر با تمرکز بر تضعیف کشورهای مستقل و

قدرتمند، ایجاد دولت‌های دست‌نشانده و تضمین امنیت رژیم صهیونیستی پیگیری شده است. در این راستا، ابزارهای گوناگونی همچون مداخله نظامی، حمایت از گروه‌های تروریستی و تکفیری، ایجاد و تقویت اختلافات قومی و مذهبی و اعمال تحریم‌های اقتصادی، استفاده شده است. هم‌زمان رژیم صهیونی نیز به منزله متحد اصلی آمریکا در منطقه، نقش مهمی در پیشبرد این راهبرد ایفا می‌کند. رژیم صهیونیستی همواره از سیاست‌های تضعیف کشورهای عربی و اسلامی حمایت کرده و تلاش داشته است با ایجاد یک خاورمیانه ضعیف و متفرق، به اهداف توسعه‌طلبانه و امنیتی خود دست یابد که نمونه اخیر آن تلاش برای تجزیه بخش جنوبی سوریه است.

هدف اصلی توطئه

کشور ما و نظام اسلامی حاکم بر آن، به منزله یک قدرت منطقه‌ای با نفوذ و دارای تاریخ و تمدنی کهن، همواره سدی در برابر سیاست‌های توسعه‌طلبانه آمریکا و رژیم صهیونی در منطقه بوده است. از این رو، تضعیف و تجزیه کشورمان، حداقل در طول چهار دهه گذشته یکی از مهم‌ترین اهداف مطلوب دشمنان مان بوده است. آنها با دامن زدن به اختلافات داخلی و قومی- مذهبی، حمایت از گروه‌های تجزیه‌طلب، و اعمال تحریم‌های گسترده اقتصادی، در تلاش هستند انسجام ملی کشورمان را از بین ببرند و زمینه را برای تجزیه کشور فراهم کنند و در این مسیر از تولید محتوای رسانه‌ای تا قاچاق سلاح و مهمات را در دستور کار دارند که نمونه اخیر این قبیل تلاش‌ها را می‌توان در راه‌اندازی شبکه تلویزیونی Farsi-TRT مشاهده کرد.

خوشبختانه، با وجود تلاش‌های گسترده، پروژه تجزیه خاورمیانه با چالش‌ها و موانع متعددی روبه‌روست. نخست، مقاومت مردمی و انسجام ملی کشورهای اصیل منطقه با محوریت کشورمان است که خود مانع اصلی در برابر تجزیه به شمار می‌رود. برای نمونه، مردم کشورمان در طول چند قرن اخیر، با وجود مشکلات اقتصادی و سیاسی، همواره به هویت ملی خود پایبند بوده‌اند و از تجزیه کشورشان جلوگیری کرده‌اند. دوم، تجربه تاریخی نشان می‌دهد تجزیه کشوری، مانند سوریه نیز در نهایت به تشدید بحران‌ها و ایجاد منازعات جدید منجر خواهد شد. سوم، قدرت‌های منطقه‌ای و

نگاهی راهبردی به توطئه تجزیه کشورهای اسلامی منطقه غرب آسیا

سوریه آزمایشگاه تجزیه خاورمیانه

بین‌المللی، با توجه به منافع خود، نسبت به تجزیه خاورمیانه واکنش متفاوتی نشان خواهند داد که می‌تواند به پیچیدگی اوضاع بیفزاید.

تجزیه تجزیه سوریه به خوبی نشان می‌دهد، این قبیل سیاست‌های استعماری به تشدید بحران‌ها و ایجاد منازعات جدید منجر می‌شود که نتنها به بی‌ثباتی در منطقه دامن می‌زند، بلکه به جنگ‌های داخلی، آوارگی و بحران‌های انسانی گسترده‌ای می‌انجامد.

بدون شک ایران عزیزمان، به منزله یک قدرت منطقه‌ای و دارای نفوذ، نقش مهمی در مقابله با توطئه تجزیه خاورمیانه بر عهده دارد. کشورمان با حمایت از جنبش‌های مقاومت در منطقه، تقویت همکاری‌های منطقه‌ای و ترویج گفت‌وگوی بین ادیان و مذاهب، می‌تواند و باید از دخالت بیگانگان در منطقه جلوگیری کرده و زمینه‌ای برای ایجاد یک خاورمیانه امن و باثبات فراهم کند. کشورمان هم‌زمان باید با تقویت روابط با همسایگان، به دنبال ایجاد یک جبهه متحد در برابر تهدیدهای مشترک باشد. همچنین، کشورمان باید به تلاش‌های خود برای تقویت انسجام ملی و رفع اختلافات داخلی ادامه دهد.

باید بر این نکته تأکید کرد که مقابله با توطئه تجزیه خاورمیانه به دست قدرت‌های استعماری عصر حاضر، یک مسئولیت جمعی است که بر عهده همه ملت‌ها و رهبران کشورهای مستقل منطقه و جامعه بین‌المللی قرار دارد. تنها با همکاری و همدلی است که می‌توانیم از اجرایی شدن توطئه مطلوب جبهه غربی- عبری جلوگیری کرد و مانع از بسط بی‌ثباتی و بحران در منطقه شد.

در داخل کشورمان نیز مسئولان فاسرغ از قبیله‌گرایی سیاسی، باید با اولویت قرار دادن منافع ملی در راستای دفع تهدید و مقابله با توطئه دشمنان اقدام کنند. مسئولان باید ضمن هوشیاری و در پی تقویت انسجام ملی، اصلاحات سیاسی و اقتصادی، و توسعه همکاری‌های منطقه‌ای باشند. این امر، مستلزم اتخاذ راهبرد جامع و همه‌جانبه است که بر مشارکت همه بازیگران منطقه‌ای و بین‌المللی تأکید داشته باشد. کشورهای منطقه نیز باید با کنار گذاشتن اختلافات داخلی و تمرکز بر منافع مشترک، به دنبال ایجاد منطقه‌ای امن و باثبات باشند.

در پایان امید است که با تلاش و همبستگی آحاد مردم و مسئولان و تقویت پیوندهای منطقه‌ای شاهد خنثی شدن این فتنه جدید منطقه‌ای باشیم.

پازل تجزیه ایران

سیدعلی اکبر حسینی

پژوهشگر امنیت ملی

پروژه «تجزیه ایران» به منزله یک تهدید چندوجهی و پیچیده علیه امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران، از دیرباز در دستور کار قدرت‌های متخاصم و برخی بازیگران منطقه‌ای قرار داشته است. این پروژه امروزه با بهره‌گیری از ابزارهای نوین و ترکیبی، ابعاد تازه‌ای یافته و با شدت بیشتری دنبال می‌شود.

بیانیه «کاندولیزا رایس» در سال ۲۰۰۶ میلادی، مبنی بر گذار از «خاورمیانه بزرگ» به «خاورمیانه نو»، نقطه عطفی در علنی‌سازی این راهبرد بود. این بیانیه که در بستر اشغال نظامی عراق و لبنان از سوی نیروهای ائتلاف به رهبری ایالات متحده و رژیم صهیونیستی ایراد شد، به وضوح از عزم این بازیگران برای مهندسی مجدد ژئوپلیتیک منطقه و تغییر نقشه سیاسی خاورمیانه حکایت داشت. در این میان، کشورمان که یک قدرت منطقه‌ای باثبات و دارای عمق استراتژیک است، هدف اصلی این طرح‌ها در نظر گرفته شده است.

اسناد و شواهد متقن، از جمله اسناد محرمانه افشاشده در ویکی لیکس و اظهارات مقامات و استراتژیست‌های غربی و صهیونی، به روشنی از وجود یک برنامه عملیاتی مدون برای بی‌ثبات‌سازی و در نهایت تجزیه ایران پرده برمی‌دارد. پیشنهاد «میسر داگان» رئیس وقت

موساد، مبنی بر بهره‌برداری از گسل‌های قومی و مذهبی در داخل ایران و حمایت لجستیکی و اطلاعاتی از گروه‌های معارض و تجزیه‌طلب، نمونه‌ای بارز از این برنامه عملیاتی است. تأیید و تکرار این راهبرد از زبان «جین هرمان»، سناتور آمریکایی، در نشست‌های لابی‌های صهیونیستی، نشان‌دهنده اجماع راهبردی در میان نخبگان سیاسی و امنیتی این رژیم و ایالات متحده در قبال ایران است.

علاوه بر راهبردهای سخت‌افزاری و اقدامات نظامی- امنیتی مرسوم، دشمنان جمهوری اسلامی ایران از ابزارهای جنگ شناختی و نفوذ در حوزه ادراکی جامعه ایرانی نیز به منزله یک مؤلفه کلیدی در پیشبرد پروژه تجزیه بهره می‌برند. در این راستا، دانشنامه ویکی‌پدیا به عنوان یک بستر اطلاعاتی باضرب نفوذ بالا در میان کاربران ایرانی، به عرصه‌ای برای مهندسی افکار عمومی و تحریف هدفمند تاریخ و هویت ملی تبدیل شده است. مدیریت بخش انگلیسی این دانشنامه از سوی گروه‌های بخش گرایش‌های پان‌اروپایی، پان‌ترک و پان‌عرب، بستر مناسبی را برای تخریب چهره‌های تاریخی و فرهنگی ایران، تضعیف انسجام ملی و ایجاد گسست هویتی در میان اقوام ایرانی فراهم آورده است. این اقدامات با هدف زمینه‌سازی برای بی‌ثباتی اجتماعی و سیاسی و در نهایت تجزیه کشور از درون صورت می‌گیرد. پروژه تجزیه ایران، ابعاد عملیاتی گسترده‌ای دارد که فراتر از جنگ نرم و عملیات روانی است.

استقرار و فعالیت نیروهای نظامی و اطلاعاتی ایالات متحده و رژیم صهیونی در مناطق پیرامونی کشورمان، به‌ویژه در اقلیم کردستان عراق، ترکیه، جمهوری آذربایجان و نخجوان، با هدف پشتیبانی لجستیکی و اطلاعاتی از گروه‌های تجزیه‌طلب و ایجاد ناامنی در مناطق مرزی جمهوری اسلامی ایران صورت می‌گیرد. حمایت مالی، تسلیحاتی و سیاسی دولت‌های باکو، آنکارا، واشنگتن و تل‌آویو از گروه‌های پان‌ترک، با هدف تحریک گسل‌های قومی و ایجاد بی‌ثباتی در مناطق آذری‌نشین ایران دنبال می‌شود. فعالیت‌های تروریستی گروه‌های تکفیری- وهابی در استان سیستان و بلوچستان، با حمایت مستقیم سرویس‌های اطلاعاتی رژیم صهیونی، به دنبال ایجاد ناامنی و بی‌ثباتی در این منطقه استراتژیک است.

تلاش برای جعل هویت و تاریخ‌سازی برای اقوام ایرانی، مانند پشتون‌ها و کردها به منزله اقدام گم‌شده اسرائیل، با هدف ایجاد پایگاه‌های نفوذ در مناطق استراتژیک و پیشبرد اهداف تجزیه‌طلبانه صورت می‌گیرد. حمایت از گروه‌های معارض خارج‌نشین، نظیر انجمن دوستی احوازی‌های بریتانیا، مستقر در لندن، که به فعالیت‌های تروریستی و تبلیغاتی علیه تمامیت ارضی ایران دست می‌زنند، نیز بخش دیگری از این راهبرد چندوجهی است. اشغال نظامی افغانستان و عراق، دو کشور همسایه ایران، زمینه را برای مداخله و نفوذ بیشتر قدرت‌های فرامنطقه‌ای در محیط امنیتی جمهوری اسلامی ایران فراهم

کرده و تحریک اختلافات میان ایرانیان و اعراب و دامن زدن به تنش‌های قومی و مذهبی، از دیگر ابزارهای دشمنان برای تضعیف وحدت ملی ایران است.

مقابله مؤثر با این تهدید پیچیده و چندلایه، مستلزم اتخاذ یک رویکرد جامع و چندبعدی است که تمامی ابعاد این تهدید را در نظر گرفته و از ظرفیت‌های ملی و فزاملی برای خنثی‌سازی آن بهره‌برداری کند. تقویت انسجام ملی و هویت ایرانی- اسلامی، ترویج ارزش‌های مشترک و مقابله با تحریف تاریخ و فرهنگ ایران، از جمله اقدامات ضروری در حوزه جنگ شناختی است. در عرصه دیپلماسی عمومی و رسمی، روشنگری درباره اهداف و ابعاد پروژه تجزیه ایران و افشای اقدامات مداخله‌جویانه قدرت‌های متخاصم، می‌تواند به کاهش حمایت از این پروژه و افزایش هزینه‌های سیاسی و امنیتی آن برای مجریان و حامیان آن منجر شود. توسعه متوازن و پایدار مناطق گوناگون کشور، به ویژه مناطق مرزی، می‌تواند به کاهش زمینه‌های ناراضیاتی و جلوگیری از سوءاستفاده دشمنان از این ناراضیاتی‌ها کمک کند. بهره‌گیری از ظرفیت‌های نخبگانی و اندیشکده‌ای در حوزه امنیت ملی و پرهیز از سیاست‌زدگی در تحلیل مسائل کلان ملی و تمرکز بر منافع عالیه کشور فارغ از جناح‌بندی‌های سیاسی، از الزامات حیاتی در وضعیت کنونی است.

ضربه از درون

مروری بر استراتژی ۲۰۲۵ اندیشکده انگلیسی برای مقابله با محور مقاومت

زهراتو حیدیان

دبیر گروه بین‌الملل

نبردی که «محور مقاومت» به رهبری ایران علیه منافع رژیم صهیونی و سلطه‌گران در غرب آسیا به راه انداخته، موجب شده است همواره به دنبال راه‌هایی برای تضعیف و به خیال خام خودشان، نابودی آن باشند. اتفاقات سال ۲۰۲۴ از جمله ترور «شهید سیدحسین نصرالله» و سقوط رژیم «بشار اسد»، موجب شد برخی به نادرستی تصور کنند که این محور تضعیف شده است؛ برداشتی که اندیشکده انگلیسی «چتم هاوس» آن را رد می‌کند و می‌نویسد: «این محور از نظر تاریخی بسیار مقاوم‌تر از آن چیزی است که برخی تصور دارند. این گروه‌ها صرفاً بازیگران غیردولتی نیستند؛ بلکه در ساختارهای دولتی نهادینه هستند و قدرت قابل توجهی دارند.» این اندیشکده در گزارشی تفصیلی رویکرد جدیدی برای مقابله با محور مقاومت ارائه داده و در توضیح علت شکست غرب در برابر این محور، می‌نویسد: «غرب تا به امروز به دلیل دو عامل ناموفق بوده است: تمرکز بر هدف قرار دادن اجزای منفرد محور و درک محدود شبکه‌های منطقه‌ای و جهانی آن.» این مقاله رویکرد جدیدی را پیشنهاد می‌کند که شامل ترسیم دسترسی‌های این محور، تعامل دقیق با کارگزاران فردی در شبکه‌های

محور مقاومت، و توانمندسازی جامعه مدنی و اصلاح‌طلبان آن متمرکز است.

◆ ناکارآمدی رویکرد نظامی و تحریم

چتم هاوس با اشاره به ترور رهبران مقاومت، از جمله شهید سردار سلیمانی نوشت: «راه‌حل‌های نظامی، از جمله حذف رهبران قبلاً توانسته این محور را که از قدرت داخلی و فراملی برخوردار هستند، از بین ببرد یا ساختارهای رهبرسازی این گروه‌ها را تغییر دهد. اقدام نظامی مستقیم علیه گروه‌های مسلحی که قدرت داخلی ضعیفی دارند یا وجود ندارند، مانند داعش مؤثر است. ایران و سایر اعضای محور مقاومت توانایی خود را برای سازماندهی، تسلیح مجدد و ادامه عملیات نشان داده‌اند؛ زیرا دارای ارتباط با پایگاه‌های اجتماعی، دسترسی به منابع مالی داخلی و فراملی، و توانایی استفاده از شبکه‌های حمایت منطقه‌ای و جهانی هستند.» این مقاله بارز کارآمدی تحریم و ایجاد نهادهای موازی با غرب به عنوان سیاستی برای شکست محور مقاومت پیشنهاد می‌کند که رویکرد دیگری ایجاد شود که دارای سه فرآیند نقشه‌برداری، واسطه‌گری و حمایت از پاسخگویی است و می‌نویسد: «نخست، سیاست‌گذاران می‌بایست ارتباطات این محور را ترسیم و مکانیسم‌های خاص آن را بفهمند. چنین رویکردی، بینش‌های ارزشمندی را در مورد شبکه

ارائه می‌دهد. علاوه بر این، نقشه‌برداری از شبکه محور مقاومت، استراتژی‌ها و قابلیت‌های آن را به‌طور کامل نشان می‌دهد و به سیاست‌گذاران غربی امکان می‌دهد تا واکنش‌های احتمالی را پیش‌بینی کنند.»

◆ تعامل برای نفوذ به درون

نویسندگان افزودند: «دوم، سیاست‌گذاران باید با ایران و متحدانش تعامل داشته باشند، نه اینکه آنها را نادیده بگیرند یا به دنبال مهار یا به حاشیه راندن آنها باشند. سیاست‌گذاران غربی این فرصت را دارند تا از شبکه‌های ایران برای واسطه‌گری معاملاتی با تمرکز بر منافع اقتصادی متقابل، ثبات منطقه‌ای و مهار فعالیت‌های اقتصادی غیررسمی استفاده کنند. بخش مهمی از هر استراتژی باید شامل تعامل با کارگزارانی باشد که می‌توانند به‌طور مؤثر بر تصمیم‌گیرندگان محور مقاومت تأثیرگذار باشند؛ افرادی که هم با کشورهای غربی و هم با تصمیم‌گیران ارشد در ایران روابط قوی دارند. این دسترسی دوگانه آنها را قادر می‌سازد تا ارتباطات را تسهیل کرده و در مورد توافق‌نامه‌ها مذاکره کنند. قاسم الاعرجی، مشاور امنیت ملی عراق، نمونه خوبی است. وی در سال‌های اخیر روابط خود را با آمریکا، انگلیس، ناتو و کشورهای عربی خلیج فارس توسعه داده و در عین حال روابط خود را با

ایران و متحدانش حفظ کرده است.» این اندیشکده در توضیح حمایت خارجی از شبکه‌های نفوذ تصریح کرد: «این حمایت باید به گونه‌ای باشد که از تضعیف مشروعیت آنها جلوگیری شود. در حالی که حمایت هدفمند و محتاطانه خارجی می‌تواند سودمند باشد، مداخلات آشکار یا کنترل‌کننده این خطر را به تصویر می‌کشد که اصلاح‌طلبان رانیابی برای قدرت‌های خارجی نشان دهد که می‌تواند اعتماد و حمایت عمومی را از بین ببرد. حمایت ایمن و غیرمستقیم از جامعه مدنی، روزنامه‌نگاران مستقل و اصلاح‌طلبان مؤثرتر از تحریم‌های تنبیهی است. (چنین اقداماتی) شاید به مختل شدن فوری محور مقاومت نینجامد، اما همانطور که سقوط رژیم اسد نشان می‌دهد، این محور می‌تواند در برابر خواسته‌های پایگاه اجتماعی خود آسیب‌پذیر باشد.» چتم هاوس خاطر نشان کرد: «کمپین فشار از سوی جامعه مدنی، از جمله روزنامه‌نگاران و اینفلوئنسرهای رسانه‌های اجتماعی، همراه با تلاش‌های مقامات دولتی اصلاح‌طلب، باعث شد که شکایت حشدالشعبی علیه فردی که ابومهدی المهندس را مسخره کرده بود، ملغی شود. این پرونده نشان می‌دهد که چگونه مکانیسم‌های پاسخگویی، با حمایت شبکه‌ای از جامعه مدنی می‌توانند گروه‌های قدرتمند را مجبور به عقب‌نشینی کنند.»

پنجره

تراмп دروغگو

سخنرانی سالانه کنگره ادامه دعوی انتخاباتی بود

«دانیل دیل» کارشناس «سی‌ان‌ان»، درباره دروغ‌های تراмп در سخنرانی سالانه رئیس‌جمهور در کنگره نوشت: «من در یک بررسی اجمالی، حداقل ۱۱۳ ادعای کاملاً نادرست را در سخنرانی تراмп پیدا کردم.» وی با بیان اینکه تراмп، ارقام را درباره تورم و مهاجرت در دوران رئیس‌جمهوری بایدن به شدت بزرگ‌نمایی کرده است، افزود: «تراмп در حالی ادعا کرد که چیزی به نام کلاهبرداری «طرح مشاغل سبز» بایدن را متوقف کرده، که این طرح به تصویب کنگره نرسیده است.» کارشناس سی‌ان‌ان با اشاره به اظهارات رئیس‌جمهوری آمریکا درباره پرداخت مستمری بازنشستگی به میلیون‌ها مُرده در نظام تأمین اجتماعی آمریکا، گفت: «تراмп درباره میلیون‌ها نفر صحبت کرد که در یک پایگاه داده تأمین اجتماعی به عنوان زنده لیست شده‌اند، در حالی که فوت کرده‌اند. اما من با کارشناسان تأمین اجتماعی درباره این ادعا صحبت کردم و آنها اعلام کردند که رئیس‌جمهور چیزی کاملاً حیاتی برای درک این موضوع را نادیده گرفته

است.» کارشناس سی‌ان‌ان با بیان اینکه تأمین اجتماعی آمریکا، سیستمی را برای قطع خودکار پرداخت‌ها به افرادی که ۱۱۵ سال یا بیشتر ثبت شده‌اند، دارد، افزود: «دو سال پیش، یک بازرس ارشد تأمین اجتماعی به این موضوع رسیدگی کرد. او دریافت که حدود ۱۹ میلیون نفر، ۱۰۰ ساله یا بیشتر، فوت شده در تأمین اجتماعی ثبت نشده‌اند. او همچنین دریافت که فقط ۴۴ هزار نفر از این افراد واقعاً پرداخت‌هایی دریافت می‌کنند. یک کارشناس تأمین اجتماعی به من گفت حتی آن ۴۴ هزار نفر نیز احتمالاً پرداخت‌هایشان قانونی است، زیرا در آن زمان، حدود ۸۶ هزار آمریکایی زنده در سن ۱۰۰ سال یا بیشتر وجود داشتند.» وی اظهارات تراмп درباره این را که آمریکا بسیار بیشتر از اروپا به اوکراین کمک کرده، نیز زیر سؤال برد و گفت: «اعداد تراмп خیالی هستند و روایت وی نیز توهمی بیش نیست. در واقع، اروپا در طول این جنگ، مقدار بیشتری از کمک را نسبت به ایالات متحده به اوکراین اهدا کرده است.»

تحلیل

طرح ویتکاف

مانور آمریکایی با دام جدید تل‌آویو؟

تا آنچه را که از زیرساخت‌های نظامی مقاومت باقی مانده، نابود کنند، به این امید که دستاوردهای سریع بدون درگیر شدن در جنگ طولانی را به دست آورند. این سناریو آکنده از مخاطره است، عملیات نظامی اشغالگران به‌راحتی به نبردی طولانی مدت تبدیل خواهد شد، به‌ویژه اگر طی روزهای اول به اهدافش نرسد.» لافسی ادامه داد: «مرحله بعد، تفکر راهبردی به دور از احساسات را طلب می‌کند. پذیرش هرگونه طرحی باید مشروط به تضمین آشکار باشد تا اشغالگران از آن بهره‌برداری نکنند.» «ودیع عواوده» دیگر تحلیلگر فلسطینی نیز گفت: «تئوریها به دنبال ماندن در قدرت به هر قیمتی است. او خود را «چرچیل» اسرائیل می‌دید تا اینکه هفتم اکتبر (عملیات طوفان الاقصی) فرا رسید و دنیا را بر سرش خراب کرد، به جایگاه و شوکت بزرگ او لطمه زد.» وی تأکید کرد: «تئوریها با طرح ویتکاف به دنبال درگیر کردن مستقیم حماس و آمریکا با بهره‌برداری از جهل و ناشگفتن درباره ماهیت نبرد است.»

رژیم صهیونی اعلام کرد، تصمیم گرفته است طرح «استیو ویتکاف» فرستاده ویژه تراмп در امور خاورمیانه، برای آتش‌بس موقت در غزه را تصویب کند. بر اساس این برنامه، در روز اول نیمی از اسیران زنده و اجساد کشته‌شدگان آزاد می‌شوند و در پایان آن، در صورت توافق دائمی آتش‌بس، دیگر اسیران زنده و پیکر اسیران کشته شده آزاد خواهند شد. رژیم صهیونی می‌تواند پس از ۴۲ روز در صورت بی‌نتیجه ماندن مذاکرات، جنگ را از سر بگیرد.

«حسن لافی» تحلیلگر فلسطینی، با واگوی این طرح نوشت: «این طرح آمریکایی الزامی برای رژیم اسرائیل برای توقف جنگ به‌وجود نمی‌آورد و به این مفهوم است که اشغالگران به دنبال خارج کردن برکه اسیران از دست حماس و مقاومت است، بدون اینکه راهکاری ریشه‌ای برای موضوع یافت شود؛ یعنی نه جنگ متوقف می‌شود و نه بازسازی.» وی افزود: «موافقت نکردن با پیشنهاد طرح آمریکایی، اشغالگران را به سمت انجام عملیات نظامی شدید سوق می‌دهد

۵

جهان

شماره ۱۱۸۱ | دوشنبه ۲۰ اسفند ۱۴۰۳

صداق

پیشخوان

تعریف جدید نظم جهانی

نشریه «فاران افروز» در تحلیلی با اذعان به اینکه «درگیری‌های امروز را می‌توان نسخه‌ای ملایم از برخورد تمدن‌ها دانست» افزود: «جنگ در اوکراین به معنای پایان دیپلماسی بین‌المللی نیست. در برخی جنبه‌ها، این جنگ حتی دیپلماسی را احیا کرده است. برای نمونه، گروه بریکس، بزرگ‌تر و احتمالاً منسجم‌تر شده است.» به نوشته این نشریه، اگر جنگ در اوکراین گسترش یابد، نتیجه آن بر اعتبار تراмп و پوتین تأثیر می‌گذارد. همانطور که پوتین نمی‌تواند در جنگ به اوکراین ببازد، تراмп نیز نمی‌تواند اروپا را «از دست بدهد.» هدر دادن رفاه و قدرت‌نمایی که واشنگتن از حضور نظامی خود در اروپا به‌دست

می‌آورد، برای هر رئیس‌جمهور آمریکایی تحقیرآمیز خواهد بود. این نشریه افزود:

«با این حال اوکراین نخستین آزمون برای تراмп است. واشنگتن، به‌جای یک صلح خیالی، باید به اوکراین کمک برساند تا قواعد تعامل با روسیه را تبیین کند و از طریق این قواعد، جنگ می‌تواند به تدریج محدود شود. این نوعی مدیریت تنش با روسیه در راستای یکی از منافع اصلی ایالات متحده خواهد بود که برای تراмп نیز اهمیت دارد؛ یعنی جلوگیری از یک درگیری هسته‌ای میان آمریکا و روسیه. هیچ‌یک از توصیف‌های رایج درباره نظم جهانی، دیگر کاربردی ندارند و نظام بین‌المللی نه تک‌قطبی است، نه دوقطبی و نه چندقطبی.»

عاقبت تسلیم شدن

روزنامه «نیویورک تایمز» نوشت: «مکزیک پس از روی کار آمدن تراмп و تهدید اعمال تعرفه‌ها، تا کمر خود شد تا به خواسته‌های او عمل کند. دولت این کشور به‌سرعت برای ایمن‌سازی مرزهای شمالی خود اقدام کرد و تدابیری اتخاذ کرد تا جلوی ورود مهاجران به آمریکا را بگیرد. سپس رهبران کارتل‌های مواد را دستگیر کرد و همین هفته گذشته، در اقدامی نادر، ۲۹ نفر از قدرتمندترین قاچاقچیان مواد مخدر این کشور را به ایالات متحده تحویل داد.» به نوشته این روزنامه، حتی پس از همه این اقدامات، تراмп تعرفه‌ها را اعمال نکرد و بازارهای جهانی را تکان داد. بسیاری معتقدند، تراмп که کسری‌های تجاری را برای چندین دهه به‌عنوان یک بحران می‌دید، در تلاش است تا تهدیدی را که ماه‌ها علیه مکزیک بیان کرده بود، اجرایی کند. این افراد معتقدند، رئیس‌جمهور آمریکا با اعمال چنین فشاری می‌خواهد اطمینان حاصل کند که در میان رهبران جهانی، سختگیر دیده می‌شود تا بتواند برنامه سیاست خارجی خود را در دیگر نقاط جهان، از جمله غزه و اوکراین پیش ببرد. نیویورک تایمز خاطر نشان کرد: «فارغ از اینکه انگیزه تراмп برای چنین اقدامی چه بوده، مهم این است که تصمیمات او موجب سردرگمی و سرخوردگی هم در آمریکا و هم در مکزیک شده است.»

رژیم بی‌تعهد!

رئیس‌جمهور ترکیه گفت: «بزرگ‌ترین آرزوی ما ایجاد سوریه‌ای با ثبات است که تمامی طیف‌های این جامعه را در بر بگیرد؛ ما در کنار این کشور خواهیم ماند. هیچ دولتی از طریق برانگیختن اقلیت‌ها و نزاع‌های گوناگون در سوریه نمی‌تواند به امنیت برسد.» «رجب طیب اردوغان» افزود: «ما اجازه تجزیه مجدد سوریه را همانطور که یک قرن قبل رخ داد، نخواهیم داد. هیچ دولتی به‌تنهایی نمی‌تواند هزینه تخریبی که سوریه طی سال‌های طولانی جنگ در معرض آن قرار گرفت، بپردازد.» اردوغان همچنین گفت: «اسرائیل به هیچ‌تعهدی پایبند نیست و کابینه تئوتیاهو برای به‌تعمیق انداختن بندهای توافقی آتش‌بس تلاش می‌کند.»

تنش برنامه‌ریزی شده

رهبر حزب اتحاد دموکرات مسیحی آلمان و صدراعظم احتمالی آینده این کشور با بیان اینکه مشاجره تراмп و معاونش با رئیس‌جمهور اوکراین را چندین بار تماشا کرده است، گفت: «از نظر من، این مجادلات یک واکنش خودجوش به گفته‌های زلنسکی نبود، بلکه حاصل تشدید عمدی تنش در نشست برگزار شده در کاخ سفید بود.» «فردیش مرس» افزود: «از مشاهده لحن موجود در این گفت‌وگو بین تراмп و ونس با زلنسکی حیرت زده شدم.» به گفته وی، این رویداد و تلاش تراмп برای تشدید فشارها بر زلنسکی توأم با اقدام برای آب کردن یخ روابط با پوتین، روند جدید سیاست خارجی آمریکاست.

بدون آمریکا!

«جیمز استاورویدیس» فرمانده ارشد سابق ناتو گفت: «اگر واشنگتن تحت فشار گروه‌های انزواطلب، نیروهای خود را از اروپا خارج کند یا کمک مالی به این ائتلاف را متوقف کند، ناتو دچار فروپاشی خواهد شد.» وی پیش‌بینی کرد: «با خروج واشنگتن از ناتو، ممکن است یک سازمان معاهده اروپایی به جای این ائتلاف تشکیل شود و کانادا نیز ممکن است به آن بپیوندد. در این صورت، اروپا هزینه‌های دفاعی خود را افزایش می‌دهد، توانایی‌های هسته‌ای فرانسه و انگلیس نیز افزایش خواهد یافت. حمایت اروپا از اوکراین بیشتر می‌شود و در واقع سیاست خارجی قاره سبز از منافع واشنگتن جدا خواهد شد.»

یادداشت

فشار دولت به صندوق تأمین اجتماعی

علی اکبر لبافی

معاون اسبق وزارت کار

در طول سال‌های گذشته همواره اختلافاتی بین تأمین اجتماعی با دولت‌ها وجود داشته است. شاید یکی از عمده و مهم‌ترین دلایلی که مانع بروز و برجسته شدن این اختلافات شده، برخورداری دولت‌ها از درآمدهای نفتی و حمایت‌هایی بوده که از صندوق‌های بیمه‌ای، از جمله تأمین اجتماعی به عمل آورده‌اند؛ اما امروز به دلیل کاهش درآمدها و کسری بودجه دولت، این شکاف‌ها خود را به اساسی‌ترین شکل ممکن نشان داده است. با این توصیف می‌توان توضیح داد که در حال حاضر یکی از اشکالات صندوق‌های اجتماعی که به موضوعی جدی و اختلافی عمیق بین سازمان تأمین اجتماعی و دولت تبدیل شده، تحمیل افرادی از سوی دولت به تأمین اجتماعی برای بیمه شدن است که صدای اعتراض تأمین اجتماعی را درآورده است. متأسفانه، دولت‌ها افرادی را به تأمین اجتماعی تحمیل می‌کنند که به زعم آنها باید مورد حمایت بیمه‌پردازی قرار بگیرند بدون اینکه تضمین‌های مالی را به تأمین اجتماعی ارائه دهند. اصولاً تأمین اجتماعی حامی و موافق ورود کسانی است که از آنها به عنوان بیمه‌پرداز واقعی یاد می‌شود؛ افراد شاغلی که کار می‌کنند و در عین حال بیمه‌پردازی خود را بر اساس روال عادی دارند؛ در حالی که برخی با تحمیل دولت مشمول قوانین بیمه تأمین اجتماعی شده‌اند، اما دولت اعدادی را که قبول کرده تا به عنوان حمایت از آنها به تأمین اجتماعی پرداخت کند، تأمین نمی‌کند. برای نمونه، دولت در برخی مشاغل خانگی، مانند قالی‌بافی متعدد شده رقمی را به جای قالیبافان به تأمین اجتماعی بپردازد و اکنون نیز زیر چتر حمایتی بیمه تأمین اجتماعی قرار بگیرند بدون اینکه مشخص شود دولت ارقامی را که باید در قبال تحمیل این مشاغل به تأمین اجتماعی بپردازد، قرار است چگونه و از چه محلی تأمین کند؟ در طول سال‌های گذشته برای حمایت از عموم مردم جامعه، به ویژه کسانی که در مشاغل غیر رسمی قرار دارند؛ مانند فعالان در حوزه صنایع دستی و مشاغلی از این دست؛ دولت تحت عنوان حمایت از این افراد آنها را به تأمین اجتماعی وصل کرده است؛ اما دولت‌ها مطالبات تأمین اجتماعی را که بخش عمده‌ای از آن حق بیمه این مشاغل است، به صندوق تأمین اجتماعی نپرداخته و هر سال عدد بدهکاری دولت به این صندوق بزرگ‌تر از قبل شده است. بدهکاری دولت به صندوق تأمین اجتماعی به ایجاد معضلات و مشکلات فراوانی منجر شده است. بی‌تردید، تأمین اجتماعی از ورود شاغلیانی که کار می‌کنند و حق بیمه خود را می‌پردازند، استقبال می‌کند؛ اما وقتی دولت رقم‌های پذیرفته شده در راستای حمایت بیمه‌ای از برخی مشاغل را نمی‌پردازد، نمی‌توان این افراد را به تأمین اجتماعی تحمیل کرد. بدهکاری دولت به صندوق تأمین اجتماعی مانع از انجام وظیفه و ایفای تعهدات این صندوق به اعضای خود می‌شود. نباید ظلمی را که اینگونه به کارگران و بازنشستگان و بیمه‌پردازانی که قرار است در آینده از خدمات این صندوق بهره‌مند شوند، بپذیریم و به دلیل تحمیل دولت نسبت به این موضوع که پیامدهای منفی برای صندوق تأمین اجتماعی ایجاد می‌کند، بی‌تفاوت باشیم.

ساحل عباسی

خبرنگار

کارشناس و فعال تجاری و اقتصادی گفت: «باید از فرصت بازارهای مختلف کشورهای همسایه حتی فرصت‌های فرامنطقه‌ای موجود استفاده کنیم. شک نداشته باشیم در صورتی که ایران به لحاظ اقتصادی قوی شود، هیچ کشوری نمی‌تواند حریف ما شود. بنابراین برای پایان دادن به چالش‌هایی که سال‌هاست مزمن شده‌اند اقتصاد ایران را بیمار و رنجور کرده، دست در دست هم باید به سمت حمایت از بخش خصوصی و رشد و جهش تولید برویم و این شعار را برای اعتلا و بالندگی ایران محقق کنیم.»

«جلیل جلالی‌فر» فعال تجاری و عضو اتاق بازرگانی در گفت‌وگو با «صبح صادق» با اشاره به اینکه رشد و توسعه اقتصادی در گرو بازاریابی درست، تولید و صادرات محصولاتی با مزیت و مورد نیاز کشورهای همسایه است، گفت: «یکی از موضوعاتی که ما باید در اقتصاد نسبت به آن توجه جدی داشته باشیم، موضوع بازاریابی است. بازاریابی در دنیای امروز ویژگی‌ها و پیچیدگی‌های خاص خود را دارد. بر اساس توجه به همین ویژگی‌هاست که نیاز بازارهای هدف به درستی شناسایی می‌شود و اگر تولید و صادرات آن کالا مزیتی برای اقتصاد داشته باشد، به آن سمت باید حرکت کنیم و تولید داشته باشیم تا درآمذایی و رونق را به اقتصاد کشور بازگردانیم.»

وی در این باره گفت: «به جز صادرات نفت که خریدار عمده نفت ایران کشور چین است، باید به سمت توسعه هر چه بیشتر صادرات غیر نفتی حرکت کنیم، آن هم صادرات غیر نفتی به کشورهای دیگر که به کالای ایرانی، اما با کیفیت و قیمت رقابتی نیاز دارند. برای اینکه به درستی در این مسیر قرار بگیریم، در وهله اول باید راه و رسم بازاریابی را بیاموزیم؛ یعنی باید شناخت ویژه‌ای نسبت به موقعیت و مشخصات بازارها در کشورهای مختلف کسب کنیم. در این صورت

جلیل جلالی‌فر در گفت‌وگو با صبح صادق

بخش خصوصی تحریم‌پذیر نیست

است که می‌توانیم از فرصت‌های موجود در بازار کشورهای آفریقایی حتی آسیایی، آمریکای لاتین و روسیه بهره‌مند شویم و کالای تولید شده ایرانی را روانه این بازارها کنیم. البته پیش شرط این موضوع همان طور که گفتم آشنایی با بازار این کشورها و نیاز و تقاضاهای آنهاست که مستلزم حضور رایزنان و رابطان اقتصادی و تجاری ایرانی در این کشورهاست.»

این فعال تجاری در روسیه خاطر نشان کرد: «با اینکه به لحاظ سیاسی ایران با روسیه در بسیاری از معادلات منطقه‌ای و بین‌المللی همکاری و همسویی نزدیکی دارد؛ اما در موضوع صادرات به روسیه ایران سهم قابل توجهی در صادرات کالاهای خود به روسیه ندارد، در واقع می‌توان گفت مرادوات و تبادلات تجاری و اقتصادی ما با روسیه از شرایط خوبی برخوردار نیست و تبادلات قابل توجهی با توجه به حجم اقتصادی دو کشور به شمار نمی‌رود.»

محدود و مربوط به روسیه نیست؛ بلکه می‌توان با همه کشورهایی که نگاه مستقل در حوزه اقتصاد دارند، به خصوص قدرت‌های نوظهور اقتصادی چنین موضوعی را تعریف و دنبال کرد.»

وی در این باره تصریح کرد: «اصلاً دو کشور مایلند به صورت رایگان یا هم تبادل کالا داشته باشند. این دیگر به آمریکا یا کشورهای غربی مربوط نیست، در این صورت است که دشمنان نمی‌توانند سازکاری برای تحت فشار قرار دادن صادرات ما در نظر گرفته و اعمال کنند.»

این فعال اقتصادی معتقد است: «اصولاً تحریم‌ها مشمول دولت‌ها می‌شود به این دلیل دولت باید راه را برای حضور افزون‌تر بخش خصوصی در بازار باز کند. با توجه به اینکه دست آمریکا در بحث‌های تجاری در رابطه با بخش خصوصی و تحریم بخش خصوصی آقدر باز نیست که بتواند تجار را تحت تحریم‌های شدید قرار دهد، انتظار می‌رود دولت زمینه‌های لازم را برای حضور بیشتر بخش خصوصی در تولید، سرمایه‌گذاری و صادرات با تسهیل‌گری قوانین و سنگ‌اندازی کمتر و خروج دولت از بخش خصوصی باز کند.»

وی در این باره بیان داشت: «واقعیت این است که با وجود اینکه آمریکا شدیدترین تحریم‌ها را علیه اقتصاد ما اعمال کرده است، اما به دلیل حضور و ایفای نقش تجار و بازرگانان بخش خصوصی در اقتصاد ایران، این تحریم‌ها تا کنون نتوانسته اقتصاد ایران را از پا دریاورد.»

این فعال اقتصادی یادآور شد: «بخش خصوصی به لحاظ آزادی عملی که دارد به هر طریقی که باشد، همچون آبی که روزنه‌ای برای فرار و حرکت کردن پیدا می‌کند، جریان عبور خود را می‌سازد؛ لذا دولت باید از شعاردهی در خصوص باز کردن فضا برای حضور بخش خصوصی در اقتصاد دست بردارد و شعارگونه عمل نکند، بلکه برای ورود سرمایه‌ها و حضور سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در اقتصاد ایران اراده لازم را از خود نشان دهد؛ زیرا

جلالی‌فر در این باره تأکید ویژه‌ای کرد و گفت: «ما باید قدر استفاده از فرصت صادرات به روسیه و بازارهای روسیه را بدانیم و از این فرصت‌ها به درستی استفاده کنیم و صادرات را به روسیه افزایش دهیم، به گونه‌ای که با برنامه‌ریزی مشخص و راهبردی لازم است صادرات ایران به این کشور را از ۱۲ تا ۱۵ میلیارد دلار برسانیم؛ یعنی واقعاً این ظرفیت وجود دارد که صادرات ایران به روسیه ۱۰ برابر رقم موجود شود. در این صورت است که می‌توانیم ادعا کنیم دیگر وابسته به دلار نیستیم و آمریکا نمی‌تواند تحت تحریم‌های دلاری فشار زیادی بر اقتصاد ما وارد کند.»

این کارشناس و تحلیلگر تجارت خارجی یادآور شد: «در این صورت است که آمریکا نمی‌تواند آمارهای مرتبط با تجارت خارجی ما را شناسایی و در مسیر صادرات ایران سنگ‌اندازی کند؛ زیرا دو کشور بزرگ و قدرتمند، مانند ایران و روسیه مایل هستند با هم بدون دخالت دادن دلار تبادل کالا داشته باشند، البته این موضوع صرفاً

ایران کشوری است که می‌تواند موقعیت‌ساز و فرصت‌ساز باشد.» وی با اشاره به حواشی دیدار رؤسای جمهور آمریکا و اوکراین در کاخ سفید نیز گفت: «رفتار سخیفانه ترامپ با رئیس‌جمهور اوکراین خط بطلانی بر سخنان کسانی کشید که همواره طرفدار مذاکره مستقیم با آمریکا هستند. بی‌شک آنچه بین ترامپ و زلنسکی گذشت، همه مردم ایران را متوجه کرد که آمریکایی‌ها فقط به تأمین منافع خود، حتی به قیمت بدبخت کردن ملت‌های دیگر می‌اندیشند.»

جلالی‌فر یادآور شد: «ترامپ در برابر چشم مردم دنیا نشان داد اراده کرده است یک سوم خاک اوکراین را از آنها بگیرد؛ ضمن اینکه چشم طمع به منابع و ذخایر و معادن آن کشور دارد. بنابراین آمریکا و ترامپ به دنبال غارت کشورهای مختلف و به زعم آنها کشورهای ضعیف شده هستند.»

وی افزود: «آمریکایی‌ها به خوبی نشان دادند جز زبان غارتگری و زورگویی سخنی برای گفتن ندارند. بنابراین با وجود همه ضعف‌هایی که در اقتصاد و مشکلاتی که در کشور داریم، همه مردم و حاکمیت باید به این نتیجه رسیده باشند که باید ثبات را در کشور با تقویت تولید و صادرات و افزایش کالاهای ایرانی به ارمغان بیاوریم آنگونه که رهبر فرزانه انقلاب اسلامی نسبت به این موضوع بارها مطالب مهمی طرح کرده و شعارهای سسال را مبتنی بر رشد تولید و رشد اقتصادی عنوان کرده‌اند.»

این فعال اقتصادی تصریح کرد: «باید از فرصت بازارهای کشورهای همسایه حتی کشورهای فرامنطقه‌ای استفاده کنیم. شک نداشته باشیم در صورتی که ایران به لحاظ اقتصادی قوی شود، هیچ کشوری نمی‌تواند حریف ما شود. بنابراین برای پایان دادن به چالش‌هایی که سال‌هاست مزمن شده‌اند و اقتصاد ایران را بیمار و رنجور کرده، باید دست در دست هم به سمت حمایت از بخش خصوصی و رشد و جهش تولید برویم و این شعار را برای اعتلا و بالندگی ایران محقق کنیم.»

شاخص

احتمانه‌ترین جنگ

«جاستین ترودو» نخست‌وزیر کانادا، تعرفه‌های وارداتی دونالد ترامپ علیه کانادا را «کاری بسیار احمقانه» خواند و اعلام کرد: «اتوا بلافاصله در برابر نزدیک‌ترین متحد خود مقابله به مثل خواهد کرد.» ترودو، که همین روزها از سمت خود کناره‌گیری می‌کند، ترامپ را متهم کرد که قصد دارد اقتصاد کانادا را نابود کند. ساعاتی پس از آنکه ترامپ جنگ تجاری علیه مکزیک و کانادا را آغاز کرد، ترودو اعلام کرد کانادا بلافاصله تعرفه ۲۵ درصدی برای واردات ۳۰ میلیارد دلار کانادا از آمریکا اعمال خواهد کرد. ترودو گفت: «ترامپ با اجرای تعرفه‌ها احمقانه‌ترین جنگ تجاری تاریخ را به راه خواهد انداخت.»

منهای نفت

۲۲ هزار تن

یکی از میوه‌هایی که ایران می‌تواند در آن ارزآوری جالب توجهی داشته باشد، «نارنگی» است. ایران، ترکیه، اسپانیا و مراکش از مهم‌ترین تولیدکنندگان و صادرکنندگان نارنگی در جهان هستند. جمهوری اسلامی ایران امسال بیش از ۲۱ هزار تن نارنگی از استان مازندران، ۱۲۳۵ تن از شهرستان میاندرد و بیش از ۶۰۰ تن نارنگی از کازرون به بازارهای جهانی صادر کرده است. گفتنی است، مرکبات مازندران پس از برنج دومین محصول مهم اقتصادی و منبع درآمد کشاورزی استان است؛ محصولی که تولید مازاد بر مصرف داخلی با نگاه اقتصادی و با تعیین استانداردهای صادراتی از سوی طرف مقابل تأییدیه کشورهای اوراسیا و چین را اخذ کرده است.

افزوده

گزارش سالانه

«گزارش سالانه» گزارشی است که شرکت‌ها معمولاً برای توصیف عملیات و اقدامات خود در یک سال گذشته و مشخص کردن وضعیت مالی خود منتشر می‌کنند. این گزارش تصویری از شرکت را در ذهن مخاطب ایجاد می‌کند و نقش بسزایی در ارتباط بیشتر و مؤثرتر مخاطبان با شرکت دارد. افزون بر این، گزارش سالانه نتیجه فعالیت‌های شرکت در سال قبل را ارائه می‌کند و از طریق آمار و ارقام و توضیحات متنی و تصویری، علل موفقیت یا شکست شرکت را تشریح می‌کند. معمولاً یک گزارش سالانه شامل موارد زیر خواهد بود: نامه به سهامداران، مباحث و تحلیل مدیریت، صورت‌های مالی، گزارش حسابرسان و اطلاعات شرکتی.

۳۰ روز تمرین مبارزه با هوای نفس

گفتاری از حضرت آیت الله ناصر مکارم شیرازی

ماه رمضان ماه ضیافت خدا و مبارزه با هوای نفس است و به فرموده پیامبر اکرم (ص) کسی که این ماه را از روی ایمان و قصد خالص روزه بگیرد، ماه رمضان که تمام شود، مانند روزی که از مادر متولد شده است از گناهان پاک می‌شود. همچنین ماه رمضان، نزد انبیا معصوم (ع) جایگاه ویژه‌ای داشت و در ابتدای این ماه مردم را هشدار می‌دادند و اهمیت آن را برای مردم تبیین می‌کردند. در تمام سال، ماهی به عظمت ماه پربرکت رمضان نیست؛ زیرا ماهی است که خداوند آن را برای اهدای بالاترین هدیه خود به جهان بشریت، یعنی «قرآن مجید» برگزیده است. بنابراین، این ماه به دلیل نزول قرآن از اهمیت بسیاری برخوردار است. آری قرآن، کتاب هدایت و راهنمای بشر که «قرآن» است و با دستورات و قوانین خود روش‌های صحیح را از ناصحیح جدا کرده و سعادت انسان‌ها را تضمین کرده، در این ماه نازل شده است. ماه رمضان، ماه روزه داشتن به فرمان خدا و عبادات روزانه و شبانه و بر شیطان پیروز شدن است؛ یعنی بر هر انسان سالمی لازم است در طول سال ماه رمضان را روزه بدارد، چرا

که برای پرورش جسم و جان او لازم است. اینکه ماه رمضان برای روزه گرفتن انتخاب شده، برتری آن چنین بیان شده است که قرآن در این ماه نازل شده و در روایات اسلامی نیز چنین آمده است که همه کتاب‌های بزرگ آسمانی «تورات»، «انجیل»، «زبور»، «صحف» و «قرآن» همه در این ماه نازل شده‌اند. امام صادق (ع) می‌فرماید: «تورات در ششم ماه مبارک رمضان، «انجیل» در دوازدهم و «زبور» در هیجدهم و «قرآن» مجید» در شب قدر نازل شده است.» به این ترتیب، ماه رمضان همواره ماه نزول کتاب‌های بزرگ آسمانی و ماه تعلیم و تربیت بوده است. از سوی دیگر، ماه رمضان، ماهی است که شب قدر در آن واقع شده، شبی که مقدرات یک سال انسان‌ها بر حسب شایستگی‌ها و لیاقت‌های‌شان تعیین می‌شود و عبادت آن برتر از عبادت هزار ماه است! ماه رمضان، ماه عبادت و خودسازی، ماه ترک معصیت و انجام اطاعت است. همچنین ماه تعلیم و تربیت، ماه طهارت و پاکی و ماه تقواست؛ ماهی که مراحل قرب الهی و سیر و سلوک الی الله را با گام‌های سریع و استوار می‌توان پیمود...

بی‌تردید برای تحقق خودسازی، هم تعلیم لازم است و هم تربیت. «قرآن» انسان را تعلیم می‌دهد و «روزه» انسان را تربیت می‌کند. تنها با این دو است که رسیدن به کمال ممکن می‌شود. در حقیقت، «قرآن» بدون فریضه «روزه» آموزش ناتمام و بدون پرورش است و رمضان و «روزه» بدون «قرآن» تربیت فاقد دانش و آگاهی است. بنابراین، یک مسلمان باید با روزه گرفتن، رمضان را احیا و خود را تربیت کند و نیز با نزدیکی به قرآن و مانوس شدن با آن، هدایت شود؛ چرا که قرآن هم هدایت است، هم بینات و هم فرقان «... هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ...» چنین قرآنی در ماه رمضان فرود آمد و روزه نیز در این ماه واجب شد. به همین دلیل، باید به این دو هدیه الهی توجه خاص شود.

تفسیر

ماه رمضان، ماه آیات الهی

ایمان معینی

کارشناس علوم دینی

ماه رمضان به منزله ماه نزول قرآن، فرصتی مناسب برای تلاوت و تدبر در «آیات الهی» است. قرآن در آیه ۲ سوره بقره می‌فرماید: «ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ»؛ تلاوت قرآن در این ماه می‌تواند به انسان کمک کند تا با معانی عمیق‌تر دین آشنا شود و این آشنایی باعث تقویت روح و ایمان او می‌شود. «آیات آفاقی و انفسی» از جمله مفاهیمی هستند که در قرآن کریم به آنها اشاره شده و در تفاسیر گوناگونی بررسی شده‌اند. این دو دسته از نشانه‌ها و آیات الهی به ما کمک می‌کنند تا درک عمیق‌تری از آفرینش و وجود خود پیدا کنیم و از آنها برای شناخت خداوند و حقیقت هستی بهره‌برداری کنیم. آیات آفاقی به نشانه‌ها و نشانه‌های الهی در جهان خارج از انسان اشاره دارند. این آیات در طبیعت، آسمان‌ها، زمین، ستارگان و پدیده‌های طبیعی تجلی می‌یابند. قرآن کریم در آیات متعددی به این نشانه‌ها اشاره کرده و انسان را به تفکر در آنها دعوت می‌کند. برای نمونه، در سوره البقره، آیه ۱۶۴ می‌فرماید: «إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَخِلْقِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ». در این آیه گفته شده که آفرینش آسمان‌ها و زمین و تغییر شب و روز، نشانه‌هایی از قدرت و حکمت الهی است و انسان باید به این نشانه‌ها توجه کرده و از آنها برای شناخت خداوند استفاده کند. در کتب تفسیری به این نکته اشاره می‌شود که آیات آفاقی به انسان کمک می‌کند تا به عظمت خداوند پی ببرد و از این طریق به شناخت عمیق‌تری از او دست یابد. همچنین بر اهمیت توجه به نشانه‌های الهی در طبیعت و درس‌هایی که از آنها می‌توان گرفت، تأکید می‌کند.

«آیات انفسی» به نشانه‌ها و شواهد الهی در درون انسان اشاره دارند. این آیات به انسان کمک می‌کنند تا به درک عمیق‌تری از خود، نفسانیات و نیازهای روحی و جسمی خود دست یابد. قرآن در آیه ۵۳ سوره فصلت می‌فرماید: «سَتَرِيهِمْ آيَاتِي فِي الْأَقْصَىٰ وَ فِي أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَّبِعِنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ». در این آیه، خداوند وعده می‌دهد که نشانه‌های خود را در آفاق و نیز در نفس انسان‌ها به آنها نشان می‌دهد تا آنان به حقایق پی ببرند. در حقیقت شناخت نفس و درک نیازهای درونی انسان، بخشی از مسیر شناخت خداوند است. انسان باید به درون خود بنگردد و با توجه به احساسات، افکار و تجربیات خود، به شناخت عمیق‌تری از حقیقت هستی و ارتباط خود با خدا برسد. این نوع آگاهی به انسان کمک می‌کند تا به سمت خودسازی و اصلاح نفس حرکت کند. آیات انفسی همچنین به ابعاد مختلف وجود انسان، از جمله روح، عقل و احساسات اشاره دارند. قرآن در آیه ۳۰ سوره الرحمن می‌فرماید: «فَأَنقَلِبْهُم إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَنَرَاهُمْ فِئَةً مِّمَّنْ بَدَأْنَا»؛ این آیه به انسان یادآوری می‌کند که باید در برابر نعمت‌ها و آیات الهی شکرگزار باشد. شکرگزاری و توجه به نعمت‌های الهی می‌تواند ابزاری برای تقویت ایمان و نزدیکی به خداوند باشد. آیات آفاقی و انفسی به ما یادآوری می‌کنند که شناخت خداوند و حقیقت هستی، نیازمند توجه به هر دو بعد آفرینش است. انسان باید به نشانه‌های الهی در طبیعت و همچنین به ابعاد درونی وجود خود توجه کند.

آیه

برای دور ماندن از تحقیر دشمن

و کار شایسته به آن رفعت می‌بخشد. این سخن پاک به چه معناست؟ سخن پاک در قرآن کریم یکی از مفاهیم عمیق و جامع است که به معانی مختلفی دلالت دارد. این واژه در آیات گوناگون قرآن به کار رفته است و هر بار تا حدودی با توجه به سیاق و شرایط آیه، معانی متفاوتی را شامل می‌شود؛ اما در کل، سخن پاک به معنای حرف حقیقت، صداقت، اخلاق نبل و اندیشه و عمل پاک و خالص است. سخن پاک به معنای حرفی است که از هر نوع کذب و تقلب پاک باشد و تنها به حقیقت واقعی اشاره کند. سخن پاک نه تنها از کذب؛ بلکه از هر نوع حرف ناشایست، توهین، عصبان و گناه پاک است.

این سخن به نوعی باورهای خالص و اعتقادی است که انسان به خداوند و ارزش‌های الهی خود می‌پردازد. سخن پاک در برخی آیات قرآن به معنای یادآوری ارزش‌های اخلاقی و معنوی است که باید در قلب و نفس انسان جای بگیرد. این سخن نباید فقط روی زبان باشد؛ بلکه باید در وجود انسان نفوذ کند و رفتار او را تحت تأثیر قرار دهد. در آیاتی که از سخن پاک یاد شده، غالباً به عمل صالح نیز اشاره شده است. این یعنی سخن پاک تنها نباید به زبان باشد؛ بلکه باید با عمل خوب و صالح همراه باشد. انسان نه تنها باید گفتارش خالص و پاک باشد؛ بلکه

برای مسلمانان خواهد افتاد. اول اینکه با ناامیدی ادامه راه برای‌شان سخت می‌شود و مدام از خود می‌پرسند، نتیجه این همه سختی و رنج چیست؟ آیا آن روزی که خدا و پیامبرش (ص) به ما وعده داده‌اند، واقعاً می‌آید؟ آیا بهشت و جهنمی وجود دارد؟ آیا این اعمال می‌تواند راهگشای ما در زندگی دنیایی و آخرتی باشد؟ اگر بناست راهگشا باشد، پس این سختی‌های دنیایی چرا پایانی ندارد؟ چرا کافران از نظر مادی وضع بهتری دارند؟ چرا ظالمان در آسایش و پیشرفت هستند و ما در سختی و رنج؟ و... دوم آنکه ناخودآگاه سعی می‌کنند در بعضی مسائل به دشمن متمایل شوند و در جهت خوشایند آنان حرکت کنند! خداوند برای پیشگیری از صدمات ناامیدی دستور می‌فرماید که ناامید نشوید و نگذارید حرف‌ها و تمسخر دشمنان در شما اثر بگذارد. عزت و ذلت از آن خداوند است و نباید کسی نگران ذلیل شدن به دست دشمن یا عزیز شدن از سوی آن باشد. منتها این عزت پیدا کردن هم شرایطی دارد. برای نمونه، در آیه‌ای دیگر از قرآن خداوند می‌فرماید: «مَنْ كَانَ يُرِيدِ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا، إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ...» (فاطر/۱۰) هر کس سربلندی می‌خواهد، سربلندی یکسره از آن خداست. سخنان پاکیزه به سوی او بالا می‌رود

سیدحسین خاتمی خوانساری دبیر گروه معارف

رویه همیشگی دشمنان اسلام این است که با استهزاء و تمسخر، دستاوردها و موفقیت‌های مسلمانان را کوچک می‌شمارند و آنقدر این کار را انجام می‌دهند که یأس و ناامیدی را در روح و جان مسلمانان رسوخ داده و مسیرشان را تغییر دهند که متأسفانه گاهی اوقات این اتفاق هم می‌افتد. اینکه پول‌های زیادی در این کار خرج می‌شود هم به این معناست که از این کار نتیجه گرفته و بر ادامه آن مصمم هستند. به عبارتی، بسیاری از اوقات به هدف‌شان می‌رسند که آن را ادامه می‌دهند. خداوند برای دوری مسلمانان از ناامیدی در قرآن فرموده است: «وَلَا يَحْزَنْكَ وَقَوْلُهُمْ إِنَّا عِزَّتْ لِيَّهِ جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ»؛ و گفتار [بی اساس و تبلیغات ناروای] مخالفان، تو را اغمگین نکند؛ زیرا همه عزت و توانمندی برای خداست. او شنوا و داناست. (یونس/۶۵) شاید بتوان گفت تذکر خداوند در این آیه بر خاسته از همان ناامیدی است که گاهی سراغ مسلمانان می‌آید و در عمل‌شان هم دیده می‌شود. وقتی اثرپذیری وجود داشته باشد، طبیعتاً دو اتفاق

احکام

ماه عید

پرسش: آیا اول ماه مبارک رمضان و آخر آن با رؤیت هلال ثابت می‌شود یا با تقویم، هر چند ماه شعبان سی روز نباشد؟

پاسخ: اول یا آخر ماه رمضان با رؤیت شخص مکلف یا با شهادت دو فرد عادل در صورتی که جمع زیادی رؤیت هلال را انکار نکنند و گمان اشتباه در آن دو عادل تقویت نشود یا با شهرتی که مفید علم یا اطمینان است یا با گذشت سی روز از اول ماه قبل و یا به وسیله حکم حاکم ثابت می‌شود.

اجوبه‌الاستفتائات آیت الله العظمی خاتمی، پرسش ۸۴۸

تاریخ نگار

یار پیامبر (ص)

حضرت «خَدِيجَةُ» دختر خُوَیَلِد، مشهور به خدیجه کبری (س) و ام‌المؤمنین، نخستین همسر پیامبر اکرم (ص) و مادر حضرت زهرا (س) است. ایشان قبل از بعثت با حضرت محمد (ص) ازدواج کرد و اولین زنی است که به وی ایمان آورد. در روایتی از پیامبر (ص)، سرور زنان جهان خدیجه (س)، فاطمه (س)، مریم و آسیه معرفی شده‌اند. حضرت خدیجه (س) افسزون بر حمایت‌های مالی از آیین اسلام و شخص پیامبر (ص) با تمام وجود در صحنه‌های مختلفی که خطرهایی پیامبر (ص) را تهدید می‌کرد، حضور داشت و از رسول خدا (ص) دفاع می‌کرد. ایشان در دهم رمضان سال دهم بعثت، یعنی سه سال قبل از هجرت پیامبر (ص) در سخت‌ترین شرایط در شعب ابی طالب رحلت فرمود.

سلوک

عاقبت به خیر می‌شود!

آیت الله سیدعبدالله فاطمی‌نیا: آنچه باید از ماه رمضان حاصل شود، تقواست. این گونه نباشیم که فقط در ماه رمضان اطاعت خدا را بکنیم و در غیر آن ترک طاعت کنیم؛ بعضی فقط در ماه رمضان نماز می‌خوانند، خوش اخلاق هستند، دل نمی‌شکنند! عزیزان من قرآن که فرمود: «کتب علیکم الصیام». برای این است که در این ماه ملکه تقوا برای‌مان حاصل شود، نه اینکه فقط یک ماه رمضان عبادت کنیم و مابقی ایام را به حال خودمان باشیم! اگر کسی نورانی‌تری در این ماه کسب کند و آن را به ماه رمضان دیگر برساند، عاقبت به خیر می‌شود!

سال مقاومت

نگاهی گذرا بر آنچه در سال ۱۴۰۳ گذشت

۱۳ فروردین ۱۴۰۳
جنون صهیونیست‌ها

حمله هوایی رژیم صهیونیستی علیه مواضع دیپلماتیک ایران: حمله به کنسولگری ایران در دمشق رویارویی ایران و رژیم صهیونی را وارد مرحله جدیدی کرد. حمله‌ای که موجب به شهادت رسیدن «سردار زاهدی» و چند نفر دیگر در ساختمان سرکنسولگری ایران در دمشق شد. ایران پس از این ترور، اعلام کرد: «رژیم صهیونیستی منتظر یک انتقام سخت باشد.»

۲۶ فروردین ۱۴۰۳
وعده صادق ۱

پاسخ ایران به حمله تروریستی رژیم اشغالگر قدس: نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و هوافضای سپاه پاسداران انقلاب شامگاه شنبه، ۲۵ فروردین با آغاز عملیات «وعده صادق» و شلیک بیش از صد فروند موشک کروز و بالستیک و پرتاب بیش از دویست پهپاد انتحاری شاهد ۱۳۶، به تجاوزات و ترورهای شروانه و اقدامات تروریستی اخیر رژیم اشغالگر قدس پاسخ دادند.

۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۳
پرواز اردیبهشت

سقوط بالگرد رئیس جمهور ایران: «سیدابراهیم رئیسی» هشتمین رئیس جمهور ایران که به همراه هیئت برای افتتاح و بازدید از سد خدا آفرین راهی منطقه مرزی ایران و جمهوری آذربایجان شده بود، در راه بازگشت بالگرد ایشان به دلیل مه‌آلود بودن شدید و نامناسب بودن وضعیت جوی دچار حادثه شد و پس از ۱۷ ساعت بی خبری از وضعیت ایشان در نهایت خبر شهادت او و همراهانش اعلام شد.

۱۶ تیر ۱۴۰۳
شکوه مردم سالاری دینی

پیروزی مسعود پزشکیان در رقابت انتخاباتی: در جریان انتخابات زودهنگام ریاست جمهوری ایران، به دنبال شهادت آیت الله رئیسی، «مسعود پزشکیان» کاندیدای چهاردهمین دوره ریاست جمهوری اسلامی ایران، توانست با پیروزی بر سایر رقبای، نهمین رئیس جمهور ایران شده و وارد کاخ پاستور شود.

۱۰ مرداد
مقاومت زنده است

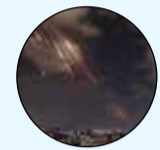
شهادت اسماعیل هنیه در تهران: ۱۰ مرداد ۱۴۰۳ هجری شمسی (۳۱ جولای ۲۰۲۴ میلادی)، تنها یک روز پس از برگزاری مراسم تحلیف مسعود پزشکیان، نهمین رئیس جمهور ایران و آغاز به کار دولت چهاردهم، که با حضور جمعی از مقامات رسمی کشورها برگزار شد، خیر رسید «اسماعیل هنیه» به همراه یکی از محافظانش به شهادت رسیدند. رئیس دفتر سیاسی حماس برای حضور در مراسم تحلیف به تهران آمده بود که به دنبال این اتفاق حماس اعلام کرد، به زودی جانشین وی را معرفی خواهد کرد.

۶ مهر ۱۴۰۳
سرو همیشه مقاوم

شهادت سیدحسن نصرالله: خیر ناگهانی بود و باورناپذیر، حرف از یک انفجار بود، آن هم در منطقه ضاحیه لبنان؛ مکانی که معروف است برای حضور سران جبهه مقاومت و حزب الله. پس از چند ساعت شایعه‌ها رنگ و بوی حقیقت به خودش گرفت و خبر رسمی شهادت سید مقاومت اعلام شد. اگرچه

۱۰ مهر ۱۴۰۳
وعده صادق ۲

رژیم صهیونیستی ابتدا سکوت کرد؛ اما در نهایت اعلام کرد عملیات شهادت سیدحسن نصرالله را از ماه‌ها پیش در نظر داشته و در نهایت آن را عملیاتی کرده است.

۱۳ مهرماه ۱۴۰۳
جمعه نصر

پیام ایرانی برای سالروز طوفان الاقصی: موشک‌های سپاه پاسداران انقلاب اسلامی شامگاه شنبه، دهم مهر ۱۴۰۳ در عملیات «وعده صادق ۲» با رمز مبارک «یا رسول الله»، اهداف امنیتی و اطلاعاتی رژیم صهیونیستی را هدف قرار دادند که ۹۰ درصد شلیک‌ها با موفقیت به اهداف اصابت کرده و رژیم صهیونیستی از تسلط اطلاعاتی و عملیاتی جمهوری اسلامی ایران به وحشت افتاد.

۲۵ مهر ۱۴۰۳
سکانس جاودانه

خطبه‌های تاریخی: در میان تهدیدهای رژیم صهیونیستی، رهبر معظم انقلاب اسلامی برای ایراد خطبه‌هایی تاریخی به مصطفی بزرگ امام خمینی (ره) آمدند و مراسم بزرگداشت سید شهیدان مقاومت، شهید سیدحسن نصرالله با حضور میلیونی مردم ایران و با سخنرانی رهبر معظم انقلاب برگزار شد.

۵ آبان ۱۴۰۳
توهم صهیونیستی

شهادت یحیی السنوار: آخرین تصویر از مرد مرموز و دردمساز برای صهیونیست‌ها که همیشه برایش شایعه ساخته بودند که از ترس جانش همواره در تونل‌های غزه به سر می‌برد، بر روی یک کاناپه، آن هم زخمی و گرسنه برای دنیا مخابره شد، لحظه‌ای که ثابت کرد نه تنها این تهمت‌ها دروغ است؛ بلکه وی همواره به صورت میدانی و دوشادوش دیگر رزمندگان با اشغالگران صهیونیستی مبارزه می‌کند.

۱۶ آبان ۱۴۰۳
بازگشت دوباره دیوانه

حمله موشکی رژیم صهیونیستی به ایران: با بالا گرفتن تنش‌ها در سراسر خاورمیانه، این منطقه به‌نوعی آماده پاسخ پیش‌بینی شده رژیم صهیونیستی به حمله موشکی بالستیک ایران در یکم اکتبر بود که طی آن ایران حدود ۲۰۰ موشک به سمت رژیم صهیونیستی شلیک کرد و دومین حمله مستقیم خود به رژیم صهیونیستی در شش ماه گذشته را رقم زد.

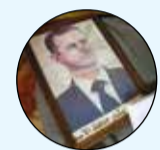
۶ آذر ۱۴۰۳
صدای پای آتش بس

پیروزی دونالد ترامپ در انتخابات ۲۰۲۵ آمریکا: مردم آمریکا در حالی خود را برای حضور پای صندوق‌های رأی آماده می‌کردند که جدیدترین نظرسنجی‌ها از رقابت تنگاتنگ «هریس» و «ترامپ» در این کشور و حتی در هفت ایالت چرخشی و سرنوشت‌ساز حکایت داشت؛ رقابتی پیش‌بینی‌ناپذیر که همه معادلات را بر هم زد و دونالد ترامپ توانست برای دومین بار به عنوان چهل‌وهفتمین رئیس جمهور ایالات متحده، کلیددار اتاق بیضی کاخ سفید شود.

برقراری آتش‌بس میان رژیم صهیونیستی و لبنان: آتش‌بس ۶۰ روزه در لبنان با توافق طرفین از ساعت ۴ باامداد ۶ آذر ماه به وقت بیروت اجرایی شد. در این بین، «آموس هوکشتاین» نماینده ویژه آمریکا

۱۸ آذر ۱۴۰۳
تراژدی یک سقوط

در مذاکرات گفت: «باید تأکید کرد که آتش‌بس، آتش‌بس دائمی است که تمام اقدامات خصمانه را پایان می‌دهد.»

۲۷ دی ماه ۱۴۰۳
آرامش پس از ۱۶ ماه

سقوط خاندان اسد: به دنبال بالا گرفتن اعتراضات در داخل جغرافیای سوریه، حکومت «بشار اسد» پس از حدود ۵۰ سال سقوط کرد و ادامه کار سیاست این کشور به دست «تحریر الشام» به رهبری «احمد الشرح» سردهسته مخالفان حکومت سوریه افتاد.

۲۲ بهمن ۱۴۰۳
قیام ملت ایران

آتش‌بس میان حماس و رژیم صهیونیستی: توافق آتش‌بس با میانجی‌گری قطر، آمریکا و مصر از روز یکشنبه ۱۹ ژانویه (۳۰ دی) اجرایی شد؛ توافقی که بر این سازکار حرکت کرد؛ مرحله اول به مدت ۴۲ روز اسرای دوطرف تحویل داده شوند. مرحله دوم توافق شامل عقب‌نشینی ارتش رژیم صهیونیستی از غزه است. و مرحله سوم توافق نیز شامل مبادله اجساد، آغاز بازسازی غزه و گشودن مرزها خواهد بود.

۵ اسفند ۱۴۰۳
أنا علی العهد

حضور بی نظیر ایرانیان در سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی: در حالی که دشمنان ایران، همه ابزارها و امکانات خود را علیه ملت ایران در سال ۱۴۰۳ بسیج کرده بود تا میان ملت بزرگ ایران و نظام اسلامی فاصله بیندازد، حضور حماسی مردم در سالروز پیروزی انقلاب اسلامی، بار دیگر همه امید دشمن را ناامید کرد! حضور کوی رهبر معظم انقلاب درباره آن فرمودند: «بیست‌ودوم بهمن امسال یکی از برجسته‌ترین جشن‌های انقلاب بود؛ یکی از مهم‌ترین‌ها بود... این یک قیام مردمی بود، یک حرکت بزرگ ملی بود؛ در زیر بمباران تبلیغات و حرکات جنگ نرم موزیانه دشمن مردم بیایند و این جور خودشان را نشان بدهند.»

تشیع باشکوه سید مقاومت: بیش از شش ماه پس از شهادت سید مقاومت، لبنان در میان همه تقلاهای رژیم صهیونیستی برای به حاشیه راندن مقاومت و تکرار این ادعای گزاف که توانسته است مقاومت را در هم بشکند، با وجود همه کارشکنی‌ها، بیروت قلب تپنده مقاومت در منطقه شد و با حضور نزدیک به یک میلیون نفر پیکر شهید نصرالله و شهید صفی‌الدین، رهبران مقاومت بدرقه شدند؛ بدرقه باشکوهی که نشان داد مقاومت اگر چه ضربات سختی خورده است، اما اکنون زنده‌تر از همیشه، محبوب‌تر از همیشه و سرفرازتر از همیشه به مبارزه خود با رژیم منحوس صهیونیستی ادامه می‌دهد.

راه همان است... بدون توقف

مروری بر نمایش اقتدار ایران و قوام مردم سالاری دینی

آرزو نوروز جم

خبرنگار

در سپهر سیاسی ایران، رخدادهای بسیاری اتفاق افتاد که بر سیر روند سیاست کشور تأثیر مستقیم و غیر مستقیم گذاشته است؛ از حوادثی مانند تبعید رضاشاه به دست دول غربی گرفته تا کودتای ۲۸ مرداد و حوادثی که در جریان انقلاب اسلامی ایران گذشت.

به دنبال آغاز جنگ تحمیلی عراق علیه ایران و شروع آشوب‌ها و درگیری‌های خیابانی با توطئه گروهک‌های منافق و به شهادت رساندن رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر و اعضای حزب جمهوری و در نهایت انتقال رهبری بعد از رحلت حضرت امام (ره) به حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای و پایان دوره کوتاه مدت ریاست جمهوری ایشان.

اتفاقی که برای دومین بار در جریان ریاست جمهوری ایران اتفاق افتاد، تجربه نخست، پس از فرار «ابوالحسن بنی‌صدر» بود که «محمد علی رجایی» توانست با کسب بیشترین رأی بر کرسی ریاست جمهوری ایران تکیه بزند، هر چند مدت زمان این دوره برای او کمتر از سه ماه بود و به دنبال شهادت ایشان، علی خامنه‌ای عهده‌دار ردای ریاست جمهوری ایران شد.

پس از گذشت چهل سال، تغییر زود هنگام در پاستور یک بار دیگر رقم خورد، و اواخر اردیبهشت ۱۴۰۲ و پرواز ناتمامی که از آسمان جمهوری آذربایجان راهی تهران بود و کوه‌های ورزقان شد، آخرین ایستگاه هواپیمایی که حامل رئیس‌جمهور ایران و همراهانش بود.

«سید ابراهیم رئیسی» هشتمین رئیس‌جمهور ایران، که برای افتتاح سد خدائرفین در مرز مشترک بین ایران و جمهوری آذربایجان میهمان رئیس‌جمهور این کشور بود،

سفرش ناتمام ماند و سیزدهمین دوره ریاست جمهوری ایران به نقطه پایان خودش رسید.

اقتدار ایران

در شرایطی که منطقه غرب آسیا با یک تنش و جنگ روبه بود، و ایران به منزله اصلی‌ترین بازیگر محور مقاومت مطرح است و از سوی رژیم صهیونی تهدید می‌شود، به ناگاه خبر حادثه برای بالگرد رئیس‌جمهور منتشر شد، حادثه بزرگ و فقدان آیت‌الله رئیسی در شرایط ویژه منطقه؛ اما آنچه در این میان برای همه شگفت‌انگیز بود، اقتدار سیستمی است که به نام جمهوری اسلامی به دنیا معرفی شده است؛ سیستمی که به فرد وابسته نیست و قرار نیست با حذف یک نیرو خدشه‌ای در ادامه روند آن رخ دهد، حتی اگر آن فرد رئیس‌جمهور یا وزیر امور خارجه باشد، شبیه همان اتفاقی که در سال ۶۰ و در ساختمان ریاست جمهوری ایران اتفاق افتاد.

طبق قانون اساسی، رئیس‌جمهور در ایران به تنهایی تصمیم‌گیرنده نیست و به عنوان مجری تصمیمات کشور وارد عمل می‌شود، پس با نبود شخص اول پاستور تغییری در سیاست‌ها، تصمیم‌گیری‌ها و جایگاه ایران ایجاد نمی‌شود.

«استیون ارلنگر» تحلیلگر برجسته «نیویورک تایمز» پس از شهادت رئیس‌جمهور، در مقاله‌ای که حاصل سال‌ها شناخت او از مسائل روابط خارجی ایران و گفت‌وگو با کارشناسان ایرانی بود که در حوزه سیاست داخلی و خارجی، صاحب‌نظر به شمار می‌آید، در رابطه با شهادت رئیس‌جمهور وضعیت کشور بعد از او نوشت: «به رغم مشکلات اقتصادی در ایران، پرونده هسته‌ای، اعتراضات داخلی و البته درگیری مستمر با رژیم صهیونیستی، وضعیت ایران بعد از آیت‌الله رئیسی، دستخوش تلاطم یا تغییر چشمگیری نخواهد شد.»

تعیین تکلیف زمان برگزاری انتخابات زود هنگام ریاست جمهوری پیش از تدفین پیکر رئیس‌جمهور شهید سبب شد تا از روندهای مهم کشور، تنها زمان کنکور دچار تغییر شود، همین.

دلواپس نباشید

پس از اعلام شهادت آیت‌الله رئیسی و همراهان ایشان، حرف و حدیث برای انتخاباتی زود هنگام بالا گرفت، ۵۰ روز فرجه برای انتخاب سکاندار چهاردهمین دوره ریاست جمهوری و مانند همیشه رهبر فرزانه انقلاب اسلامی، پس از ارسال پیام تسلیت برای شهادت رئیس‌جمهور ایران، با صراحت اعلام کردند: ملت ایران نگران و دلواپس نباشند، هیچ اختلالی در کار کشور به وجود نمی‌آید.

توصیه‌ای که بجا و به درستی در همه ارکان دولت جاری و ساری شد، ناظران به شدت علاقه‌مند بودند، بدانند که چگونه تهران در مسیر انتقال قدرت و تغییر دولت حرکت می‌کند؛ اما بر خلاف گمانه‌زنی‌ها مبنی بر ایجاد خلا احتمالی قدرت پس از آقای رئیسی، تهران در واکنشی سریع توانمندی کنترل و سازماندهی موقعیت خود را نشان داد. آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای بلافاصله «محمد مخبر»، معاون اول رئیس‌جمهور را به عنوان سرپرست ریاست جمهوری منصوب کرد تا کشور را تا انتخابات آتی مدیریت کند. در پی جان باختن «حسین امیر عبداللہیان» در سانحه بالگرد، «علی باقری‌کنی» دیپلمات کلیدی ایران نیز به عنوان سرپرست وزارت امور خارجه منصوب شد.

به دنبال انتصابات جدید تا تصمیم‌گیری برای روزهای آینده ایران، جلسه‌ای به میزبانی محمد مخبر و با حضور محسنی اژه‌ای، محمدباقر قالیباف و همچنین معاون حقوقی رئیس‌جمهور، قائم مقام شورای نگهبان و معاون سیاسی وزیر کشور در محل ساختمان دولت برگزار شد.

موضوع جلسه: نحوه اجرای اصل ۱۳۱ قانون اساسی مبنی بر طی فرآیند انتخابات ریاست جمهوری در مدت ۵۰ روز. بر این اساس، زمانبندی فرآیند انتخابات شامل زمان تشکیل هیئت‌های اجرایی، نام‌نویسی نامزدها، تبلیغات و روند برگزاری بررسی و مقرر شد بر خلاف تقویم مصوب انتخابات‌های ریاست جمهوری که همیشه در فاصله زمانی

اردیبهشت تا خرداد انجام می‌شد، با توافق اولیه شورای نگهبان، انتخابات برای تعیین رئیس‌جمهور جدید در تاریخ ۸ تیرماه ۱۴۰۳ برگزار شود و در نهایت چهاردهمین دوره از ریاست جمهوری ایران چیزی حدود دو ماه بعد از پرواز اردیبهشت برگزار شد و نهمین رئیس‌جمهور ایران وارد پاستور شد.

تجربه گران‌قیمت به اندازه عمر انقلاب

آنچه در این زمینه باید مد نظر داشت، به آن به چشم یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های قدرت جمهوری اسلامی ایران دانست، تجربه مدیریت شرایط کشور در روزهای بحرانی است؛ مدیریتی که در میانه دهه ۶۰ و حضور مخالفانی که حتی با زور اسلحه تلاش کردند نهاد تازه پای انقلاب را بخشکانند، رو سفید بیرون آمده است.

ایران در این گونه موارد خامی و بی‌تجربگی ایام قاجار را ندارد، که با حذف وزیری چون قائم مقام فراهانی دچار بحران و آشفتگی شود، یا بی‌سیاست‌های ایام حکومت پهلوی را ندارد که در صورت حذف یک نفر، وضعیت به گونه‌ای بغرنج شود که گزینه بدتری را بر سر کار معرفی کنند.

اگر چه شهادت آیت‌الله رئیسی، در یکی از پرتنش‌ترین روزهای خاورمیانه اتفاق افتاد؛ اما این اتفاق سبب نشد به جز سیاست داخلی کشور، برای نقش ایران در جریان جنگ غزه و حمایت از جبهه مقاومت خللی ایجاد شود.

اگر چه پس از شهادت آیت‌الله رئیسی سایه‌ای از ابهام بر آینده سیاسی افتاد؛ اما با این حال، موازنه قوای ریشه‌دار ایران نشان می‌دهد هیچ تغییر اقتصادی یا لرزه در سیاست داخلی خارجی وجود نخواهد داشت و ریل‌گذاری‌های جمهوری اسلامی برای رشد و تعالی کشور، همچنان بر همان اساس است و مدیریت جدید بر امور کشور نه تنها قرار نیست دستخوش تغییر شود، بلکه راه همان است و هدف و آرمان هم همان.

خون، مهر تأیید قدرت مقاومت

سیدر حیم هاشمی

خبرنگار

با روشن شدن چراغ طوفان الاقصی، چشم بسیاری از رهبران دنیا، به ویژه دنیای عرب، به سمت و سوی فلسطین دوخته شد؛ منطقه‌ای که سال‌هاست تحت اشغال صهیونیست‌هاست و بدون تجهیزات مدرن نظامی و دفاعی در حال مبارزه با این رژیم است، آن هم برای یک هدف؛ آزادی قدس شریف.

مقاومتی که البته خارج از تعریف عرفی حد و مرز گسترده شده و یک سر آن به جغرافیای لبنان می‌رسد، کشوری که همسایه فلسطین است و برای مدت‌های زیادی طعم اشغال صهیونیست‌ها را چشیده بود تا آنکه رزمندگان عزم‌شان را جزم کردند و بساط اشغال را برای همیشه از خاک لبنان برچیدند.

آزادی حاصل شده بی‌شبهت به آن چیزی نبود که سال ۱۹۷۹ در ایران رخ داد؛ مبارزه برای دفاع و رهایی طبق همان الگویی که انقلاب اسلامی را به پیروزی رساند با وجود رهبری واحد و مکتبی که بر پایه و اساس مبانی اسلام قدم بر می‌داشت.

لبنان جنگ‌های زیادی را در مقابل ارتش رژیم صهیونی انجام داد تا آخرین آن، معروف به جنگ «۳۳ روزه» که برای همیشه کابینه رژیم صهیونی تصمیم گرفت پایش را از خاک لبنان عقب بکشد. هر چند همچنان دست درازی‌هایی به جنوب این کشور دارد و به بهانه حمله به آنجا هر بار اهالی غزه را جان به سر می‌کند.

از میان برداشتن رهبران مقاومت برای ارتش رژیم صهیونی همیشه در اولویت برنامه‌ریزی‌های حمله و جنگ بوده است؛ از همان روزها که قدرت مقاومت لبنان و فلسطین توانست در برابر زورگویی‌های رژیم صهیونی و اشغالگری‌های آنها قد علم کند. جنبش حماس از داخل سرزمین فلسطین و حزب الله از لبنان، در برابر صهیونیست‌ها ایستادند و در ۷ اکتبر حساب و کتاب صهیونیست‌ها را به هم ریخته و محاسبات نظامی آنها را با چالش‌هایی جدی مواجه کردند؛ از کسم آوردن در برابر تاکتیک‌های نظامی گرفته تا مواجهه با موج اعتراضی از سراسر دنیا که تا همین امروز نیز ادامه دارد.

چهره جدید مقاومت

پس از جنگ غزه و جنایات گسترده رژیم صهیونی، «سیدحسین نصرالله» فرمانده بزرگ مقاومت در برابر اشغال وطن و مبارزه با تروریسم، به حمایت از مردم فلسطین برخاست؛ حمایتی که اگر چه تازه و جدید نبود، اما این بار شاکله‌اش تفاوت عمده‌ای داشت

که در پرتو مفهوم پایداری و مقاومت در برابر تجاوز و نسل‌کشی و نامیرایی تفکر دفاع از وطن و شرافت، مبارزه با اشغالگری رژیم صهیونی و دفاع از حقوق مردم فلسطین به آرمان آزادگان جهان مبدل شد.

آنچه برای همه مشخص است، روندی است که قرار است مقاومت برای ادامه راه داشته باشد؛ راهی که ترسیم آینده آن با گذشته دستخوش تغییرات بسیاری شده و بسیاری از کارشناسان غرب را سراسر ذوق آورده که موفق شده‌اند پی این ساختمان پر قدرت را با یک تنش سنگین و ارزش بی‌پایان مواجه کنند.

به شهادت رساندن رهبران کلیدی مقاومت در لبنان و فلسطین، موجب شد آنها تصور کنند توانسته‌اند پرونده مقاومت را به سمت مخومه شدن هدایت کنند؛ اما اتفاقات چند روز اخیر و توافق بین حماس و رژیم صهیونی ثابت کرد، مقاومت نه تنها چهره ضعیفی به خود نگرفته است؛ بلکه پسر قدرت‌تر به راه و آرمانش ادامه می‌دهد.

برخی از فرماندهان و رهبران گروه‌های مقاومت در چند دهه اخیر از طریق عوامل داخلی یا توطئه خارجی ترور شدند؛ ولی روند تحولات به گونه‌ای پیش رفت که نه تنها آسیبی به جبهه مقاومت وارد نشد؛ بلکه آن را گسترش داد و به یک بازیگر بزرگ و مهم منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای تبدیل کرد. از این رو، به شهادت رساندن فرماندهانی، چون سیدحسین نصرالله، یحیی السنوار و

اگر کمی به عقب نگاه کنیم، می‌بینیم هر جا که مقاومت حرفی برای گفتن داشته و توانسته است گام‌های خوبی را در این مسیر بردارد، دست و پای تجاوزها بسته شده است. نمونه پر واضح آن جنگ ۳۳ روزه لبنان در سال ۲۰۰۶ است. اگر چه هر از چندگاهی از سوی ارتش رژیم صهیونیستی تحرکاتی علیه مرزهای جنوبی این کشور انجام می‌شود، اما تا کنون جرئت حمله و اشغال مجدد این کشور را نداشته است.

یمن نیز شاهد دیگری برای این مدعا است؛ کشوری که در جریان نبرد طوفان الاقصی و حملات متعدد رژیم صهیونیستی به غزه، کنار محور مقاومت ایستاده و از موضع قدرت در برابر غرب و رژیم صهیونیستی حرف می‌زند.

یمن نیز حدود ۱۰ سال پیش بود که با تجاوز ائتلاف عربی به رهبری عربستان مواجه شد؛ حملاتی که تلفات زیادی را برای صنعا به دنبال داشت، اما این تجاوز و از دست دادن تعداد زیادی از اهالی این کشور، نه تنها موجب تضعیف آن نشد؛ بلکه حالا به بازیگر اصلی تحولات کشور یمن تبدیل شده است.

پایان متفاوت

بازیگری که قادر است برای رژیم صهیونی یک چالش جدی ایجاد کند و آنها را به یک باتلاق هدایت کند.

آنچه حالا شرایط را به نفع جبهه مقاومت تغییر می‌دهد، تغییر در معادلات جهانی است؛ تغییر دیدگاهی که باعث شد بسیاری از مردم دنیا بفهمند آنچه در غزه و لبنان می‌گذرد، نه تنها حق مشروع صهیونیست‌ها برای تخریب و غصب و نسل‌کشی نیست؛ بلکه خوی وحشی‌گری رژیم صهیونیستی را واضح‌تر از گذشته برای گروه‌های گوناگون مردمی در دنیا نشان داد.

از سوی دیگر تغییر در سیاست‌های غرب در برابر رژیم صهیونیستی، هر چند از روی منفعت، بال گرفت اعتراض‌های داخلی در سرزمین‌های اشغالی به جهت انجام سیاست‌های غلط کابینه این رژیم، وقوع دومینوی استعفاها در دولت رژیم و ارتش صهیونیستی و اعتراضی است که نسبت به قدرت حماس در بازسازی نظامی و جذب نیروهای بیشتر نسبت به قبل از عملیات طوفان الاقصی صورت گرفته است، همه این موارد مبین این تحلیل است که مقاومت آن روی دیگرش را به نمایش گذاشته است. آن چهره‌ای که با وجود تقدیم کردن چیزی حدود ۵۰ هزار شهید و صدها هزار مجروح و جانباز در عرض یک سال و چند ماه و فقدان رهبرانی مهم و تأثیرگذار، همچنان با قدرتی مضاعف ایستاده است و حتی در جریان تبادل اسرا، دست برتر میدان را دارد و این، یعنی مهربی تأیید بر قدرت و پیروزی جبهه مقاومت.

تقویم انقلاب

مقاومت حسین وار

سید مهدی حسینی
مورخ و پژوهشگر

تقویم تاریخی انقلاب اسلامی، روز ۲۲ اسفند را روز «شهدا» نامگذاری کرده و به ثبت رسانده است، متأسفانه، از شهدای گردان‌های کمیل و حنظله چندان یاد نشده یا کمتر به آنها توجه شده است. آنها شهدایی هستند که همچنان گمنام مانده‌اند و پس از شهادت سال‌ها در «کانال‌ها» و اطراف آن «جا مانده» بودند و هستند. در همان روزهای اول پس از عملیات، رژیم متجاوز بعثی حاکم بر عراق، کانال‌ها را با لودر پسر کرد و ده‌ها شهید و مجروح که پنج روز در محاصره در حال تشنگی و گرسنگی جان سپرده بودند، از سال ۱۳۶۱ تا سال ۱۳۷۱ در زیر خاک‌های منطقه فکه ماندند؛ جایی که به نام «قتلگاه» ثبت شده است. پس از گذشت سال‌ها وقتی عملیات تفحص صورت گرفت، دفترچه‌ای زیر بدن یکی از شهدا پیدا شد که در آن نوشته بود: «امروز روز پنجم است که در محاصره هستیم، آب را جیره‌بندی کرده‌ایم، نسان را جیره‌بندی کرده‌ایم، عطش همه را هلاک کرده، همه را جز شهدا که حالا در کنار هم در انتهای کانال خوابیده‌اند، دیگر شهدا تشنه نیستند فدای لب تشنه‌ات ای پسر فاطمه(ع)». این مجموعه شهدا همواره ناگفته‌های فراوان دارند. در اینجا جا دارد از شهیدی یاد کنیم که پس از ۳۹ سال مراسم وداع با پیکر این شهید انجام شد و او شهید «سیدمرتضی رضا قندیری» است.

این شهید عزیز بیسیم‌چی گردان کمیل بود که با سردار شهید همت در آخرین لحظه مرتبط می‌شود و آخرین پیام خود را می‌دهد: «عراقی‌ها رسیدند به ما و می‌خواهم بیسیم را قطع کنم». حاج همت به پنهانی صورت اشک می‌ریخت و به بیسیم‌چی التماس می‌کرد، قطع نکن و با من حرف بزن. بیسیم‌چی گفت: «احمد رفت، حسین هم رفت، باتری بیسیم دارد تمام می‌شود، عراقی‌ها عن قریب می‌آیند تا تیر خلاص به بچه‌ها بزنند، حاجی، سلام ما را به امام خمینی (ره) برسان و از قول ما به امام بگو همانطور که فرموده بودید، حسین‌وار مقاومت کردیم، مانندم و تا آخر جنگیدیم». پس از رساندن این پیام بیسیم قطع شد.

از دل خاک فکه، پیکر مطهر شهید گمنامی پیدا شد. در جیب لباس خاکی‌اش برگی بود که نوشته‌هایش را با کمی دقت می‌شد خواند: «بسم‌تعالی جنگ بالا گرفته است. مجالی برای هیچ وصیتی نیست... تا هنوز چند قطره خونی در بدن دارم، حیثی از امام پنجم برای شما می‌نویسم: «به تو خیانت می‌کنند تو مکن، تسوا نکذیب می‌کنند، آرام باش، تو را می‌ستایند فریب مخور، تو را نکوهش می‌کنند شکوه مکن، مردم شهر از تو بد می‌گویند، اندوهگین مشو. همه مردم تو را نیک می‌خوانند، مسرور مباش... آنگاه از ما خواهی بود.» دیگر نایی در بدن ندارم؛ خداحافظ دنیا... گفته شده است بعدها شهید همت به دیدار امام راحل رفت و داستان مظلومیت و ایستادگی گردان کمیل و حنظله را به اطلاع امام (ره) رساند. امام راحل (ره) پس از شنیدن شرح حال ایستادگی و مقاومت و مظلومیت آن به معراج‌رفته‌ها به شدت گریستند و به تعبیر زیبایی در وصف آنان فرمودند: «رزمندگان که در آنجا بودند جزء ملائکت‌الله هستند.»

این درس بزرگی است برای همه که تنها با ولایت و تبعیت از رهبری است که می‌توان ذلت تسلیم شدن را کنار گذاشت.

ارتجاع سیاه بدتر از مخربان سرخ!

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

در حالی که روحانیت و حوزه‌های علمیه اعتراض خود را به سیاست‌های آمریکایی انقلاب سفید عمومی کرده بودند، شاه تلاش کرد تا تمام قد در برابر این مطالبه مردمی بایستد. بنابراین، به جنگ با مردم و روحانیت رفت. شاه می‌خواست تکلیف روحانیون قم را خود روشن کند، یا آنها را در مقابل هم قرار بدهد و بعضی را در انزوای مطلق گذارد یا با یک خشونت کامل اجازه اظهارنظر به آنان ندهد. به هر حال، درصدی بود به قم پرود و لااقل به دیگر شهرهای ایران وانمود کرده باشد که مخالفت یکپارچه روحانیون واقعیت ندارد و از شاه استقبال هم می‌شود.

در همان حالی که مردم قم در اعتراض بودند و فرماندوم تحریم بود، سلاواک و فرمانداری در تدارک استقبال و چراغانی و ایجاد طاق نصرت بودند، گروه عظیمی از مردم در سوم بهمن با شعار «ما تابع قرآنییم فرماندوم نمی‌خواهیم» راهپیمایی کردند و اعلامیه علمای در تحریم فرماندوم خواندند و شاه‌پرستان حرفه‌ای را به باد کتک گرفتند و عکس شاه را پاره کردند، کیوسک پلیس را شکستند، طاق نصرت را در هم کوبیدند و شعار «اسلام پیروز است، استبداد محکوم است» سردادند.

متقابلاً چندین کامیون سرباز برای تلافی آمدند به مدرسه فیضیه حمله کردند و بسیاری از دکان‌ها و مغازه‌های بسته را مورد تهاجم قرار دادند و شعار «جاوید شاه» یا بلندگو در شهر می‌دادند و می‌گفتند: «هر کس نمی‌خواهد مغازه‌اش تاراج شود فوراً مغازه را باز کند و پرچم سه رنگ شاهنشاهی را بالای آن برافرازد.» با این اقدامات بازار و مغازه‌ها را گشودند و شهر را برای ورود شاه آماده کردند. ورود و خروج شهر را تحت کنترل شدید درآوردند. در همان روز رسانه‌های گروهی زیر فرمان رژیم نوشتند که کشاورزان قم با طالب زدوخورد کردند و از طرف روحانیون از دولت تقاضا شد، نظم را برقرار کند و دولت فوری اقدام کرد و به همراه آن، فرماندار قم در اجتماع روحانیون حضور یافت و پیشنهاد کرد که اعمال خشونت‌آمیز دولت را آقایان علما حضوراً با شاه مطرح کنند و

مطمئن باشند که نظر شاه تأیید مورد علماست. مقصود فرماندار این بود که مراسم استقبال از شاه را با شرکت روحانیون پرشکوه کند، اما امام خمینی (ره) گفتند، با یورش وحشیانه مأموران دولت به علما و مردم تهران و رفتار غیر انسانی آنان با اهالی قم و جامعه روحانیت این شهر و تجاوز به حریم این حوزه مقدسه، دیگر جای هیچ‌گونه تفاهم و حق مراد به دستگاه حاکمه باقی نمانده، و هیچ راهی برای ملاقات با شاه وجود ندارد، مگر اینکه شاه برای جبران اهانت و تجاوزی که به حریم مقدس روحانیت شده، آقای علم را به عنوان مجرم اصلی از مقام نخست وزیری عزل کند و به این بگیر و ببندها و اعمال پلیسی پایان بخشد تا راه برای ملاقات و مذاکره با او هموار شود. نفوذ کلام امام خمینی (ره) اجازه نداد نظر دیگری مطرح شود و با اینکه در آن زمان ابتدای کار بود جهت‌گیری منطقی و دقیق او هر راه دیگر را مسدود می‌کرد و هرگاه استعلامی از دیگر مراجع روحانیون تراز اول می‌شد، سعی می‌کردند قبل از دادن پاسخ از نظر امام (ره) اطلاع حاصل

کنند. البته بودند روحانیونی که نظر ایشان را نمی‌پسندیدند و عواقب خوبی برای آن نمی‌دیدند، ولی وجهه خاصی که امام (ره) کسب کرده بودند، جرئت مقابله را نمی‌داد. برای آمدن شاه به هر حال تمام امکانات دولت بسیج شد و تشریفات را کامل کرد و مانند بسیاری موارد با استفاده از اتوبوس‌های شرکت واحد، جمعیتی را هم به شهرستان قم آوردند. قوای نظامی را هم در همه جا مستقر کردند؛ ولی کسی از منزل بیرون نرفت و استقبالی نکرد. هنگامی که شاه سرخ‌اعلم را گرفت و پاسخ یافت کسی در استقبال حاضر نیست، از فرط ناراحتی وارد حرم نشد و ضمن سخنان خود گفت: «همیشه یک عدله نفهم و قشری که مغز آنها تکان نخورده همیشه سنگ در راه ما می‌انداختند؛ زیرا مغز آنان تکان نخورده و قابل تکان خوردن نبوده... ارتجاع سیاه اصلاً نمی‌فهمد و از هزار سال پیش تاکنون فکرش تکان نخورده... مفت خوری دیگر از بین رفته... در لوابخ شش‌گانه برای همه فکر مناسبی شده، مقرراتی که امروز

وضع کردیم از مقررات دیگر ملل اگر جلوتر نباشد عقب نیست... اما چه کسانی با این مسائل مخالفت می‌کنند؟ ارتجاع سیاه کسان نفهمی که درک ندارند و بدتیت هستند مخربین سرخ تصمیم‌شان روشن است و اتفاقاً کینه من نسبت به آنها کمتر است. او علناً می‌گوید که من می‌خواهم مملکت را تحویل خارجی بدهم، دروغ و تزویر در کارش نیست... منظور من از ارتجاع سیاه همین‌ها بودند که چند روز پیش در تهران جمعیت کوچک و مضحکی از مشتبی بسازاری احمق ریشو در بازار راه انداختند که سروصدا بکنند... سرمشق این عدله بدبخت‌ها حکومت مصر است... عبد الناصری که حداقل پانزده هزار زندانی سیاسی دارد... خوب ملاحظه کنید منطق آقایان چیست... اینها صد برابر خائن‌تر از حزب توده هستند».

همین سخنان شاه بعداً بسیار مورد بهره‌برداری علیه خودش قرار گرفت و از این مسافرت هم که در آستانه فرماندوم به قم انجام داد، نتیجه به دست

حافظه

جوانه‌های مقاومت

نگاهی به قیام‌های ملی برابر استعمارگری در آمریکای لاتین

نیز برعکس آنچه در صفحه‌های معمولی تاریخ و رسانه و فیلم‌های هالیوود منعکس می‌شود، بدوی و وحشی نبود؛ بلکه بر اساس نظامی با آرایش اجتماعی و همکاری‌های عشایری و طایفه‌ای تنظیم شده بود. مهاجران اروپایی و استعمارگران انگلیسی و اسپانیایی با تهاجم فرهنگی، اقتصادی، نظامی و سیاسی خود، زیرساخت‌ها و سازمان‌های بومیان سرخ‌پوست را از بین بردند.

با نابود کردن سرخ‌پوستان در کمتر از یک قرن، جمعیت ۱۰ میلیونی بومیان آمریکا به ۱ میلیون رسید و سلطه‌گرایی انگلیسی‌ها، اسپانیایی‌ها، پرتغالی‌ها و فرانسوی‌ها در آمریکای شمالی و جنوبی، بافت این قاره را به کلی دگرگون کرد.

نمونه‌های مقاومت را می‌توان در همه سرزمین‌های اشغال‌شده از سوی سلطه‌گران مشاهده کرد؛ مقاومت‌هایی که گاه آنقدر قدرتمند شدند که به خروج بیگانگان و متجاوزان انجامیدند و گاه به قدری ضعیف بودند که خیلی زود به شکست ختم شدند.

مبنا و خاستگاه مقاومت، حس وطن‌پرستی، حفظ جان و مال و ناموس، استقلال‌طلبی و ایستادگی در برابر تجاوز بیگانگان بوده است. در برخی سرزمین‌ها که آموزه‌های دینی نیز قوی بوده، دفاع از باورهای دینی، عاملی برای مقاومت به‌شمار می‌آمده است. آمریکای شمالی و جنوبی، قرن‌ها پیش از آنکه اروپایی‌ها از وجود آن آگاه شوند، میلیون‌ها سکنه داشت. تمدن‌های بسیار پیچیده‌ای، مانند مکزیک‌های باستان، از ۷۰۰ سال پیش از میلاد مسیح تا قرن پانزدهم در آن زندگی می‌کرده‌اند. زندگی سرخ‌پوستان بومی آمریکا

دهلیز

غارت شش هزار آبادی

مروری بر فساد در دربار دیکتاتوری پهلوی

آمار دارایی‌های خارجی در ایالات متحده (ژوئن ۱۹۴۱)، می‌توانیم حدس بزنیم که کل دارایی‌های رضا شاه در آمریکا در حدود ۱۸/۵ میلیون دلار بوده است. اسناد و مدارکی که پس از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران افشا شد، نشان می‌دهد که رضا شاه مناطق وسیعی از ایران، شامل بیش از ۶۰۰۰ روستا و آبادی را به تملک خود درآورده بود. نقشه‌های که سفارت آمریکا در دهه ۱۹۵۰ تهیه کرده، نشان‌دهنده وسعت زمین‌های غصبی رضا شاه است. بنابراین، پیداست که تعبیری چون «عصر طلایی؛ مصلح؛ رهبر کبیر» از رضاشاه و این دوره تاریخی ایرادهایی دارد. حیرت‌آور اینکه تعبیر فوق چگونه توانسته برای این مدت طولانی بدون چالش باقی بماند. این تعبیر مسلماً افسانه و تبلیغات هوشمندانه‌ای بود که انگلیسی‌ها ساخته‌اند و تا به امروز نیز آن را تداوم بخشیده‌اند.

حکومت پهلوی از آنجا که برآمده از شایستگی و مردم‌سالاری نبود، حکومتی سسر تا پا آلوده به فساد بود که تمام پیکره آن بوی تعفن می‌داد؛ نمونه‌هایی از فساد در خاندان پهلوی را می‌توان در آثار متعددی از نویسندگان با گرایش‌های فکری گوناگون دنبال کرد. رضاخان خود سرسلسله فساد در این زمین بود و در دوران ۲۰ ساله حضور در صحنه سیاسی کشور فساد را در سراسر کشور گسترش داد و اموال مردم را به غارت برد.

در کتاب «رضاشاه و بریتانیا» که مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی منتشر کرده، آمده است: «گزارش‌هایی نیز از فساد مالی و اختلاس‌هایش در دست داریم. مثلاً، او به هنگام استعفاپیش در سال ۱۹۴۱، بیش از ۷۶۰ میلیون ریال (۵۰ میلیون دلار) در بانک ملی سپرده داشت. مبالغ هنگفتی نیز در بانک‌های خارجی ذخیره کرده بود. به کمک اسناد و مدارک وزارت امور خارجه و خزانه‌داری آمریکا، [اکنون] می‌دانیم که رضا شاه مبلغی بالغ بر ۲۰ تا ۳۰ میلیون پوند (۱۰۰ تا ۱۵۰ میلیون دلار) در لندن داشت، که این مبلغ باورنکردنی در سال ۱۹۴۱، به پسر و جانشینش، محمد رضا پهلوی رسید. همچنین به کمک اسناد و مدارک وزارت خزانه‌داری و بانک مرکزی آمریکا، امروز می‌دانیم که رضاشاه مبالغ هنگفتی نیز در بانک‌های سوئیس و نیویورک داشت، که آنها را نیز فرزندانش به ارث بردند. بر اساس

اراده تسلیم‌ناپذیر

مصطفی قربانی

دکترای علوم سیاسی

در شکل دهی به کنش‌های عینی، نوع کنش‌گری طرف مقابل در برابر جمهوری اسلامی ایران، دقیقاً منبعث از تصویری است که آنها از جمهوری اسلامی ایران در مقطع زمانی کنونی دارند و بنابراین، جمهوری اسلامی ایران و مردم ایران تلاش کردند به این تصور و محاسبه غلط آنها حمله کنند؛ از برگزاری رزمایش‌های قدرتمند نظامی تا راه‌پیمایی شکوهمندانه مردم در سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی. با توجه به آنچه گفته شد، در تلاش برای اثبات توهمی بودن دشمن درباره تضعیف قدرت ایران و ضرورت پاره‌کردن پرده توهم قدرت دشمنان به تعبیر رهبر معظم انقلاب، تلاش می‌شود برخی از مهم‌ترین نشانه‌های ایران قوی و مقتدر در برهه کنونی بازگویی شود.

♦ دفع تهدیدهای سخت‌افزاری

از بارزترین وجوه قدرت نظام جمهوری اسلامی ایران، گرفتن ابزار تهدید نظامی از دست دشمنان است؛ به این ترتیب که دشمنان نه تنها با تهدید نظامی نمی‌توانند جمهوری اسلامی ایران را در برابر خود به تسلیم وادار کنند، بلکه این دشمنان با وجود داشتن پیشرفته‌ترین تجهیزات دفاعی، ناتوان از کاربرد آنها علیه جمهوری اسلامی ایران هستند. بر این اساس، می‌توان گفت جمهوری اسلامی ایران در حوزة دفاعی به قدرت بازدارندگی نایل آمده است. رهبر معظم انقلاب در این زمینه می‌فرماید: «برادران عزیز، خواهران عزیز! ما به برکت تلاش جوانانمان، دانشمندانمان، فناوران ماهرمان، امروز از لحاظ دفاع سخت، از لحاظ تهدید سخت‌افزاری دشمن نگرانی و مشکل نداریم.»(بیانات رهبری در دیدار مردم آذربایجان، ۱۴۰۳/۱۱/۲۹) اهمیت این موضوع وقتی بیشتر روشن می‌شود که دقت کنیم در تاریخ معاصر ایران تا قبل از دوره جمهوری اسلامی، دشمنان هر گاه فقط به استفاده از ابزار نظامی تهدید می‌کردند یا آن را علیه ایران به کار می‌بردند، ایران سرنوشتی جز تسلیم نداشت.

♦ تمرکز دشمن بر تهدید نرم‌افزاری

رهبر معظم انقلاب در دیدار با مردم آذربایجان با اشاره به مرتفع شدن نگرانی‌ها بابت تهدید سخت‌افزاری دشمن، به لزوم آمادگی برای مقابله با تهدید نرم‌افزاری دشمن اشاره کرده و فرمودند:

«امروز دشمنان ما اعتراف می‌کنند که به این نتیجه رسیده‌اند که اگر بخواهند بر ملت ایران فائق بیایند، اگر بخواهند جمهوری اسلامی را از مواضع قدرتمندانه خودش عقب برانند، راهش این است که در داخل کشور، در داخل ملت مشکل ایجاد کنند، مردم را دچار مشکلات و تهدیدات نرم‌افزاری کنند.» واقعیت آن است که با وجود رسیدن جمهوری اسلامی به نقطه بازدارندگی دفاعی، اما در حوزه نرم‌افزاری هنوز اینس بازدارندگی حاصل نشده و بنابراین، دشمن از این حوزه به مثابه یک سلاح علیه انقلاب و نظام اسلامی استفاده می‌کند. حال این سؤال مطرح است که اساساً این نوع تهدید علیه چه کشورها و بازیگرانی اعمال می‌شود و آیا اساساً اعمال تهدید نرم‌افزاری علیه یک بازیگر به معنای ضعف آن است؟ در پاسخ باید گفت، در نظام بین‌الملل، کشورها چهار دسته‌اند: ۱- قوی و راضی از وضع موجود؛ ۲-ضعیف و راضی از وضع موجود و ۳-قوی و ناراضی از وضع موجود و ۴-ضعیف و ناراضی از وضع موجود. با بررسی وضعیت‌های گفته‌شده، تنها کشورهایی که می‌توانند برای سلطه سلطه‌گران چالش ایجاد کنند و در عین حال، از پذیرش تحمیل‌های این نظام سر باز زنند، دسته سوم هستند؛ زیرا از قدرت لازم برخوردار بوده و توان مقاومت در برابر فشارهای خارجی را دارند. قدرت‌های سلطه‌گر در برابر این کشورها، شیوه‌ها و ابزارهای مختلف و سخت دشمنی را به کار می‌گیرند تا آنها را در برابر خود وادار به تسلیم کنند و آنگاه که این شیوه‌ها موفق به تسلیم‌سازی کشور هدف نشود، تلاش می‌کنند تا با تمرکز بر تهدید نرم‌افزاری او را از پای درآورند. بنابراین، اصل روی آوردن دشمن به تهدید نرم‌افزاری نه‌تنها نشانه‌ضعف نظام جمهوری اسلامی ایران نیست، بلکه در اصل گویای قدرت مستحکم این نظام است. با این حال، در حوزه نرم‌افزاری نیز باید با «گرفتن ابزار رسانه از دست دشمن» بازدارندگی لازم ایجاد شود تا دشمن نتواند به راحتی ادراک عمومی و نخبگانی در کشور را به سمت و سوی مورد نظر خود کانالیزه کند.

♦ آگاهی و همبستگی ملی در برابر تهدیدها

با وجود همه ضعف‌ها و گلابه‌مندی‌ها در حوزه مسائل اقتصادی، مردم ایران هم از عنصر آگاهی سیاسی بالایی برخوردارند که با اتکا به آن، اهمیت

نعمت انقلاب و نظام اسلامی را می‌دانند و هم تحلیل دقیق و درستی از توطئه‌های دشمنان دارند و بنابراین، در برابر تهدیدها به‌راحتی به صورت همبسته عمل می‌کنند. راهپیمایی ۲۲ بهمن امسال بهترین شاهد مثال در این زمینه است.

♦ اراده تسلیم‌ناپذیر

برخلاف اوهامات دشمنان، ایران اسلامی نه تنها در موقعیت ضعف قرار ندارد؛ بلکه امروز در موقعیت قدرت قرار دارد و یکی از نشانه‌های مهم این موضوع، اراده تسلیم‌ناپذیر نظام اسلامی و مردم ایران در برابر دشمنان باوجودشدت وحدت‌دشمنی آنهاست. در واقع، با وجود برخی ضربات دشمنان، ایران قوی نه تنها در اراده خود برای مقاومت و فتح قله سست نشده است، بلکه مصمم‌تر و قاطع‌تر نیز شده است. تأکید بر ممنوعیت مذاکره با آمریکا از سوی رهبر معظم انقلاب و تکرار قاطع این موضوع از سوی مقامات مختلف، از جمله رئیس‌جمهور و وزیر خارجه و...، گویای آن است که ایران اسلامی برخلاف توهم دشمن، از یکپارچگی و انسجام لازم در میان دستگاه‌های گوناگون حاکمیت و صلابت لازم در مسیر استقامت برخوردار است.

♦ بازآرایی بازوان منطقه‌ای مقاومت

برخلاف تصور دشمن، بازوان منطقه‌ای جمهوری اسلامی اگرچه ضرباتی دیده‌اند، این ضربات هم ترمیم شده و هم با عضوگیری جدید، تلاش شده است خلأ برخی اعضای سابق محور مقاومت جبران شود؛ از این رو مجموع تحولات منطقه نشان می‌دهد مقاومت و بازوان منطقه‌ای جمهوری اسلامی ایران نه تنها حذف‌شدنی نیست، بلکه به اقتضای شرایط قادر به نوزایی، توسعه و فتح میدان‌های نوین است.

♦ سخن‌پایانی

برخلاف جنگ شناختی و تهدید نرم‌افزاری دشمنان، واقعیت‌های میدان گویای قوت و استسحکام نظام جمهوری اسلامی ایران و محور مقاومت اسلامی در سطح منطقه است. بنابراین، نوع کنش و واکنش جمهوری اسلامی ایران باید به گونه‌ای باشد که ضمن خودداری از ارسال هرگونه پیام ضعف به طرف مقابل، با اتخاذ مواضع مستحکم و حتی انجام برخی اقدامات، طرف مقابل را در لاک دفاعی فرو ببرد تا هرگونه فرصت اندیشیدن به تهدید ایران از او سلب شود.

| سیاست‌نامه |

سیدمحمدباقر صدر- ۳۷

نظام‌سازی اسلامی

مسعود پورفرد

کارشناس سیاسی

در شماره گذشته با نگاهی به اعتقاد عمیق شهید صدر درباره ضرورت داشتن مکتب و مبنا برای هر نوع تحول اجتماعی، از جمله حکومت اسلامی به عنوان مهم‌ترین و بزرگ‌ترین تحولات اجتماعی، مفهوم «نظام» از منظر اندیشه سیاسی این شهید نابعه در فقه و سایر علوم اسلامی بررسی شد و درباره ضرورت نظام‌سازی اسلامی اشاره مختصری شد. در این مطلب، اهمیت و دلایل نظام‌سازی در اندیشه صدر را بررسی خواهیم کرد. دلایل تأکید شهید صدر بر نظام‌سازی اسلامی را می‌توان به شرح زیر اشاره کرد:

یک- نیاز به قانون‌گذاری مبتنی بر مبانی اعتقادی است؛ یکی از مهم‌ترین عوامل کارآمدی و تحقق غایات قوانین، پشتوانه اعتقادی آنها و زمینه فکری است که می‌تواند در بین اجتماع هدف داشته باشد. با چنین پشتوانه عاطفی و روحی می‌توان تنظیم ساختارهای اجتماع را مبتنی بر اصول و قواعد اسلامی بی‌ریزی کرد.

دو-تلفیق جنبه‌های معنوی و مادی حیات انسانی؛ ابتدای نظام‌سازی بر اسلام است که می‌تواند خلأ معنویت در زندگی اجتماعی را جبران کند؛ زیرا منشأ معنویت که یک نیاز پذیرفته شده انسانی است نمی‌تواند زادگاه انسانی داشته باشد؛ بلکه باید فرا انسانی و از طرف ذات خالق انسان نازل شده باشد.

سه- جایگزینی الگوی اسلامی به‌جای الگوی الحادی؛ بسا توجه به هژمونی فکری و اندیشه‌ای نظام‌های سلطه همچون نظام سرمایه‌داری، استخراج درون‌مایه‌های نظام‌سازی اسلامی از دل منابع دینی می‌تواند خیزش مناسبی در راستای هویت‌بخشی به اندیشه اسلامی در مقابل نظام‌های کفر و ارانه الگوهای موفق در نظام‌سازی باشد.

با این توضیحات مشخص می‌شود که کارآمدی در امر نظام‌سازی بدون توجه به متعلق و خاستگاه آن چنین اقتضایی دارد که با واقعیت انسان به‌عنوان یک «انسان» مرتبط باشد و وجود او را تفسیر کند و ویژگی‌های حقیقی او و رابطه‌اش با اشیاء را به او بشناساند. چنین غایتی، فوق‌نظر به پیش‌زمینه فکری و خاستگاه اندیشه‌ای در امر نظام‌سازی است؛ زیرا هدف ساختن نظام‌واره‌ها در ابعاد گوناگون حیات انسان، ایصال به این نقطه مطلوب است که کامل‌ترین صورت و قالبی را که انسان می‌تواند در یابد، به وی بشناساند و برای تحقق این امر راهی جز احاطه کامل این نظام بر تمام واقعات مرتبط با انسان نیست. به همین دلیل، مکاتب انسانی متولی امر نظام‌سازی با وجود نقایص ذاتی تفکر بشری و نگرش‌های کوتاهی که نسبت به واقعیت‌های انسانی داشتند، در هر دوره‌ای نسبت به هم می‌توانند کامل‌تر و کارآمدتر ظاهر شوند. این تنها دلیل ووجه تفوق یک تمدن در مقطع زمانی خاص است. لذا از آنجا که تنها معیار علمی و عینی برای سنجش یک نظام اندیشه‌ای در درانداختن کلان‌نظام‌واره‌های اجتماعی و انسانی، معیار «مطابقت با واقعیت و رفع نیازهای انسانی» است، همواره اندیشه‌ای که شمول بیشتری نسبت به حقایق و مصادیق واقعی تحت موضوع خود داشته باشد، می‌تواند نسبت به اندیشه دیگر تفوق و برتری جوید؛ زیرا رابطه انسان با واقعات همواره رابطه کشف و احاطه بر آن است.

دین مبین اسلام در دو کلان‌ساحت هستی‌شناسی و دین‌شناسی اخبار جمعی را پیرامون اجزای جهان‌آفرین، روابط بین اجزا و حرکت آنها به انسان ارائه می‌دهد.

| آفاق |

نسبت مصلحت با تفکر انقلابی - ۵۰

پایبندی به مردم‌سالاری دینی

بودن و انتخابات آزاد در چارچوب اصول انقلاب‌هاست همه دموکراتیک باشید و اگر به معنای افتادن به دام لیبرال دموکراسی درجه دوم و تقلیدی است، هیچ یک دموکراتیک نباشید. سلفی‌گری اگر به معنای اصول‌گرایی در کتاب و سنت و وفاداری به ارزش‌های اصیل و مبارزه با خرافات و انحرافات و احیای شریعت و نفی غرب‌زدگی باشد، همگی سلفی باشید و اگر به معنای تعصب و تحجر و خشونت میان‌ادیان یا مذاهب اسلامی ترجمه شود، با نوگرایی و سماحت و عقلانیت-که ارکان تفکر و تمدن اسلامی‌اند-سازگار نخواهد بود و خود باعث ترویج سکولاریزم و بدبینی خواهد شد. به اسلام مطلوب و اشنگتن و لندن و پاریس بدبین باشید؛ چه از نوع لائیک و غرب‌گرا و چه از نوع متحجر و خشن آن. به اسلامی‌که رژیم صهیونیستی راتحمل می‌کند ولی با مذاهب اسلامی دیگری برحمانه‌مواجه می‌شود دست آشتی به‌سوی آمریکا و ناتو دراز می‌کند ولسی در داخل به جنگ‌های قبیله‌ای و مذهبی دامن می‌زند و اشدّاء با مؤمنین و رحماء با کفار است اعتماد نکنید.»

در ترکیب جمهوریت با اسلامیت، هدف‌ها و منافع و مقاصد، متعلق به مردم است و صاحب اختیار، مردم هستند؛ اگر به این مبانی توجه نکنیم گرفتار عمل‌گرایی افراطی می‌شویم که در تعارض با تفکر و روحیه انقلابی است. لذا در نظر داشتن این مبانی و حرکت بر اساس آنها باعث می‌شود مسیر پیش‌رو در جاده انقلابی‌گری قرار بگیرد.

محمد رضا ملایی پژوهشگر اندیشه سیاسی

با اینکه مردم‌سالاری دینی جزء ارکان اسلام سیاسی است؛ اما به دلیل اهمیت که دارد رهبر معظم انقلاب، این مفهوم را در کنار اسلام ناب محمدی به منزله یکی از مهم‌ترین ارزش‌های انقلاب اسلامی معرفی می‌کند که تعیین‌کننده داشتن روحیه و تفکر انقلابی است. در تبیین اهمیت این ویژگی می‌توان به این نکته اشاره کرد که مردم‌سالاری دینی، نقطه مقابل اسلام تکفیری و اسلام لائیک است. الگوی ترکیب جمهوریت و اسلامیت، همان حرف نو و جدیدی است که نظام سلطه را به چالش کشیده است؛ به همین دلیل غرب با تقویت اسلام لائیک و اسلام تکفیری سعی می‌کند الگوی «اسلام اصولگرای معتدل و عقلانی» را تضعیف کند. آنها با تغییر محتوای کلمات، سعی دارند اذهان فعالان و کنشگران و نیز عموم مردم را به انحراف بکشند و با این شیوه، تلاش می‌کنند خود را از چالشی که جمهوری اسلامی برای آنها به وجود آورده، نجات دهند.

در همین زمینه، رهبر معظم انقلاب بر این نکته تأکید دارند که به معنای جمهوریت و دموکراتیک از یک‌سو و معنای سلفی‌گری از سوی دیگر توجه ویژه شود و می‌فرمایند: «دموکرات بسودن اگر به معنای مردمی

| تبیین |

جنگ روایت‌ها و جهاد تبیین - ۱۲۸

عبرت‌های ملاقات با شیطان!

مذاکره با آمریکا هیچ مشکلی حل نمی‌شود. دلیل؟ تجربه.»

عبرت مهم دیگر این ماجرا آن است که عاقبت اتکا به بیگانه در هر میدانی، در نهایت، چیزی جز تحقیر و متضرر شدن نیست. ایران نیز در جریان جنگ جهانی دوم و هجوم متفقین به ایران، چنین وضعیت تحقیرآمیزی را تجربه کرده است. ارتش ایران هیچ مقاومتی از خود نشان نداد و حکومت وابسته رضاخان، پس از سه روز، اعلام تسلیم کرد و آن همه ادعا و تجمل، در چشم‌برهم‌زدنی از هم فروپاشید. سه سال پیش، در همین روزها، رهبر فرزانه انقلاب در این مسورد فرمودند: «پشتیبانی قدرت‌های غربی از کشورها و دولت‌هایی که دست‌نشانده آنها هستند، یک سراب است، واقعیت ندارد؛ این را همه دولت‌ها بداندند. آن دولت‌هایی که پشت‌گرمی‌شان به آمریکا و به اروپا است، ببینند وضع امروز اوکراین و دپروز افغانستان را.»

درس دیگر ماجرای اوکراین لزوم اتکا به مردم است. کشوری که در مقاطع حساس و خطیر از پشتیبانی واقعی و گسترده مردمی برخوردار نباشد، به ناچار مجبور است در مقابل بیگانگان سر خم کند و آن‌گونه تحقیر شود؛ موضوعی که رهبر فرزانه انقلاب نیز در ابتدای جنگ روسیه و اوکراین به آن اشاره کردند: «مردم، مهم‌ترین پشتوانه دولت‌ها هستند. اگر مردم در اوکراین وارد میدان می‌شدند، وضع دولت اوکراین و مردم اوکراین این‌جوری نمی‌شد.»

با وقوع تحولات نوین در سطح منطقه، به‌ویژه پس از ترور «سیدحسن نصرالله» و سقوط حکومت «بشار اسد» در سوریه و حمله رژیم صهیونی به ایران، سناریوی حمله به تأسیسات هسته‌ای ایران از سوی برخی مقامات آمریکایی و صهیونی مطرح شد. استدلال آنها این بود که با توجه به تضعیف حزب‌الله لبنان و سقوط حکومت طرفدار ایران در سوریه، درواقع، دو مورد از بازوان قدرت منطقه‌ای ایران به ترتیب تضعیف و قطع شده و بنابراین، اکنون فرصت مناسبی فراهم شده است تا بتوان ضربه‌ای اساسی به ایران وارد کرد. در همین چارچوب، صهیونیست‌ها با جلوداری آمریکا تلاش کردند با فشار به دولت عراق، گروه‌های مقاومت عراق را نیز محدود کرده و حتی آنها را خلع سلاح کنند. ناگفته پیداست که آنچه به منزله یک عامل شتابزا در تقویت این توهم دشمن اثرگذار بود، ارسال پیام‌های متعدد ضعف از داخل و غش و ضعف برخی حامیان و طرفداران غربگرای دولت در قبال مذاکره با آمریکا بود. در واقع، نوع کنش‌گری برخی طرفداران افراطی جریان اصلاحات و برخی دولت‌مردان به گونه‌ای بود که جمهوری اسلامی ایران را در مقابل فشارهای مستکبران دست‌بسته نشان می‌داد و بنابراین، آنها را در توهم‌شان پیرامون ضعف شدن ایران جسورتر کرد. می‌توان گفت مبتنی بر این وضعیت بود که «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور جدید آمریکا طی دو «یادداشت اجرایی»، با تمهید شرایطی که پذیرش آنها از سوی ایران به معنای خلع سلاح ایران و تهی شدن ایران از همه حوزه‌های قدرت خود است، تلاش کرد تا پیش شرط‌هایی را برای هرگونه مذاکره با ایران تعیین کند که در نقطه مقابل با موضع شجاعانه رهبر معظم انقلاب، هر گونه مذاکره با آمریکا «غیرعقلانه، غیرهوشمندانه و غیرشایسته‌اند» اعلام شد و ایشان تأکید کردند که مذاکره با آمریکا به هیچ وجه کمکی به حل مشکلات ایران نمی‌کند. نکته مهم در این میان آن است که با توجه به نقش تصورات ذهنی

نکته گرام

حسین پاک، فعال مجازی: گروه تروریستی تحریر الشام تظاهرات مسالمت‌آمیز مردم در طرطوس را در روز گذشته با گلوله مستقیم سرکوب کرد؛ بعد که مردم خواستند از خود دفاع کنند به ساحل لشکرکشی کرد و زمین و زمان را فرخواند که ای فرزندان بنی‌امیه کجایید که علویان می‌خواهند انقلاب شما را بی‌قدرت کنند.

عبدالرضا هادی‌زاده، فعال رسانه: وقتی رؤسای جمهوری آمریکا به رهبر انقلاب نامه می‌نویسند؛ یعنی از سیاست براندازی ناامید شده‌اند. شبیه به نامه‌نگاری‌های متعدد اوپاما به رهبر معظم انقلاب که البته با فتنه ۸۸ و امید واهی به براندازی موقت شد.

سیدعباس موسوی، فعال رسانه: خبر خوب اینکه تجارت خارجی ایران در پایان ۱۴۰۳ از جمله در بخش صادرات غیر نفتی حد نصاب تاریخی ثبت خواهد کرد. در وضعیت ویژه جنگ اقتصادی، جهش تولیدات با کیفیت داخلی همراه با جهش صادرات، تقویت بخش خصوصی و اعتماد به آنان، اصلاح یا حذف قواعد زائد در تجارت خارجی، تفسیر و اجرای قوانین به نفع تجار و بازرگانان، جدی گرفتن و تکمیل مسیرهای مواصلاتی و کریدوری عبوری از ایران، اعتمادسازی و کاهش تنش در روابط خارجی به ویژه با همسایگان، پیوستن به سازوکارها و اتحادیه‌های اقتصادی منطقه‌ای و بین‌المللی و... از جمله ملزومات اصلی افزایش درآمدهای ارزی کشور و بهبود معیشت مردم است.

حسن علی‌بنی، فعال رسانه: هندسه قدرت سوریه با زورآزمایی بازیگران شامل ترکیه، قطر، امارات، سعودی و آمریکا روژیم صهیونیستی در حال دگرگونی است. این فرآیند شاید حتی به مصالحه بر سر حاکمان جدید مسجد اموی هم بینجامد. علوی‌ها، کردها، دروزی‌ها و... هم هر یک با انگیزه‌ای در حال نه گفتن به تبعیض و تحقیرند.

ناصرکمانی، فعال رسانه: دیکتاتوری و خفقان در آمریکا با شعار مخالفت با یهودستیزی؛ دولت ترامپ اعلام کرد که ۴۰۰ میلیون دلار بودجه فدرال برای دانشگاه کلمبیا را لغو کرده، چون این دانشگاه در مواجهه با یهودستیزی (اعتراض دانشجویان به نسل‌گشی در غزه) ناکام مانده است. آزادی بیان و حق اعتراض به سبک آمریکایی!

رحیمی، دبیر شورای عالی جوانان و نوجوانان کشور: در سال‌های اخیر، تبلیغات چند همسری در فضای مجازی بیشتر جنبه نمایشی و تجاری داشته تا یک جریان اجتماعی واقعی. برخی افراد از این پدیده برای جلب توجه، افزایش فالسور و حتی کسب درآمد استفاده می‌کنند. این روند، نهاد خانواده را از یک مفهوم عمیق و پایدار به ابزاری برای شهرت و نمایش تبدیل می‌کند. در یک جامعه مدرن، تک‌همسری همچنان مطلوب‌ترین شکل ازدواج است، چراکه تعهد و مسئولیت‌پذیری را تقویت کرده و از بسیاری آسیب‌های اجتماعی جلوگیری می‌کند.

محسن پاک‌آیین، سفیر سابق جمهوری اسلامی ایران: ادعای اردوغان مبنی بر حرکت در مسیر نوع‌گمانی‌گرایی که با تحریف تاریخ همراه شده، یک رویای دست‌نیافتنی است. ترکیه با این ادعا، نقض تمامیت ارضی همسایگان را توجیه می‌کند؛ در حالی که ایده نوع‌گمانی‌گرایی همانند اتحاد کشورهای ترک، غیرممکن و خلاف واقعیت است.

نواد ایزدی، فعال رسانه: نخست‌وزیر کانادا گفته رئیس جمهوری آمریکا مشغول برنامه‌ریزی برای فروپاشی کامل اقتصاد کاناداست، زیرا این امر الحاق ما به آمریکا را آسان‌تر خواهد کرد؛ ولی این هرگز اتساق نخواهد افتاد و ما هرگز پنجاه و یکمین ایالت آمریکا نخواهیم شد.

زبان تازه

نگاهی به کلمه‌ترکیب‌های تازه هوش مصنوعی

جذاب باشد.

هوش عمومی مصنوعی (AGI - Artificial General Intelligence): مفهومی که به نسخه‌ای پیشرفته‌تر از هوش مصنوعی اشاره دارد، به طوری که می‌تواند وظایف را بسیار بهتر از انسان انجام دهد و هم‌زمان توانایی‌های خود را بیاموزد و بهبود بخشد.

عامل محور (Agentic): سیستم‌ها یا مدل‌هایی که دارای نوعی استقلال (agency) هستند و می‌توانند به‌طور خودکار اقداماتی را برای رسیدن به یک هدف انجام دهند. در زمینه هوش مصنوعی، یک مدل عامل محور می‌تواند بدون نظارت مداوم عمل کند، مانند خودروهای خودران سطح بالا. برخلاف چارچوب‌های «عامل‌گرایانه» (agent-tic) که در پس‌زمینه عمل می‌کنند، چارچوب‌های عامل محور مستقیماً بر تجربه کاربر تمرکز دارند.

اخلاق هوش مصنوعی (AI Ethics): مجموعه‌ای از اصول که هدف آن جلوگیری از آسیب رساندن هوش مصنوعی به انسان‌هاست، از جمله تعیین نحوه جمع‌آوری داده‌ها به وسیله سیستم‌های هوش مصنوعی و چگونگی برخورد با سوگیری‌ها.

ایمنی هوش مصنوعی (AI Safety): یک حوزه میان‌رشته‌ای که تأثیرات بلندمدت هوش مصنوعی را بررسی می‌کند و چگونگی پیشرفت ناگهانی آن به سطحی از ابرهوش (super intelligence) را که ممکن است برای انسان‌ها تهدیدآمیز باشد، بررسی می‌کند.

الگوریتم (Algorithm): مجموعه‌ای از دستورالعمل‌ها که به یک برنامه رایانه‌ای امکان می‌دهد داده‌ها را به روش خاصی پردازش کند، الگوها را شناسایی کند و از آنها یاد بگیرد تا بتواند به‌صورت خودکار وظایفی را انجام دهد.

انسان‌انگاری (Anthropomorphism): گرایش که انسان‌ها به نسبت دادن ویژگی‌های انسانی به اشیای غیرانسانی دارند. در حوزه هوش مصنوعی، این شامل این باور می‌شود که یک چت‌بات از آنچه هست، بیشتر شبیه به انسان و آگاه است؛ مثلاً تصور کنیم یک چت‌بات احساس

شادی، ناراحتی یا حتی هوشیاری دارد. **هوش مصنوعی (AI - Artificial Intelligence):** استفاده از فناوری برای شبیه‌سازی هوش انسانی، چه در برنامه‌های رایانه‌ای و چه در رباتیک. شاخه‌ای از علوم کامپیوتر که هدف آن ساخت سیستم‌هایی است که بتوانند وظایف انسانی را انجام دهند.

عامل‌های خودمختار (Autonomous Agents): مدل‌های هوش مصنوعی که دارای قابلیت‌ها، برنامه‌ریزی و ابزارهای لازم برای انجام یک وظیفه خاص هستند. برای نمونه، یک خودروی خودران یک عامل خودمختار است، زیرا با استفاده از حسگرها، GPS و الگوریتم‌های رانندگی می‌تواند مسیر خود را به‌طور مستقل طی کند. پژوهشگران دانشگاه استنفورد نشان داده‌اند عامل‌های خودمختار می‌توانند فرهنگ‌ها، سنت‌ها و زبان مشترک مخصوص به خود را توسعه دهند.

سوگیری (Bias): در مدل‌های زبانی بزرگ، به خطاهایی گفته می‌شود که ناشی از داده‌های آموزشی هستند. این خطاها ممکن است سبب شوند مدل، ویژگی‌های خاصی را به‌طور نادرست به گروه‌های مختلف نسبت دهد و کلیشه‌های نادرست را تقویت کند.

چت‌بات (Chatbot): برنامه‌ای که از طریق متن با انسان‌ها ارتباط برقرار کرده و زبان انسانی را شبیه‌سازی می‌کند.

یادایش شناختی (Cognitive Computing): اصطلاح دیگری برای اشاره به هوش مصنوعی. یادگیری عمیق (Deep Learning): روشی در

هوش مصنوعی و زیرشاخه‌ای از یادگیری ماشین که با استفاده از پارامترهای متعدد، الگوهای پیچیده را در تصاویر، صدا و متن شناسایی می‌کند. این روش از ساختار مغز انسان الهام گرفته و از شبکه‌های عصبی مصنوعی برای ایجاد الگوها استفاده می‌کند. **رفتار نوظهور (Emergent Behavior):** زمانی که یک مدل هوش مصنوعی توانایی‌هایی را از خود نشان می‌دهد که پیشتر برای آن برنامه‌ریزی نشده‌اند. یادگیری سرتاسری (End-to-End Learn-ing): فرآیندی در یادگیری عمیق که طی آن یک مدل از ابتدا تا انتها برای انجام یک وظیفه آموزش داده می‌شود. برخلاف روش‌های متوالی، مدل به‌صورت یکپارچه از ورودی یاد می‌گیرد و مسئله را به‌طور کامل حل می‌کند.

ملاحظات اخلاقی (Ethical Considerations): آگاهی از پیامدهای اخلاقی هوش مصنوعی و مسائل مرتبط با حریم خصوصی، استفاده از داده‌ها، عدالت، سوءاستفاده و سایر موضوعات مرتبط با ایمنی.

فوم (Foom): که به نام «شتاب سریع» یا «تیک‌آف سخت» نیز شناخته می‌شود، مفهومی است که بیان می‌کند اگر یک هوش عمومی مصنوعی (AGI) ایجاد شود، ممکن است دیگر برای نجات بشریت خیلی دیر شده باشد.

هوش مصنوعی تولیدی (Generative AI): فناوری‌ای که با استفاده از هوش مصنوعی محتواهایی مانند متن، ویدئو، کدهای برنامه‌نویسی یا تصاویر تولید می‌کند. این نوع هوش مصنوعی بر روی حجم وسیعی از داده‌های آموزشی تغذیه شده و از طریق شناسایی الگوها، پاسخ‌های جدیدی را تولید می‌کند که گاهی مشابه داده‌های اصلی هستند.

محافظه‌ها (Guardrails): سیاست‌ها و محدودیت‌هایی که بر مدل‌های هوش مصنوعی اعمال می‌شوند تا از مدیریت مسئولانه داده‌ها اطمینان حاصل شود و از تولید محتوای نامناسب یا مضر جلوگیری شود.

توهم (Hallucination): پاسخ‌های نادرست یا گمراه‌کننده‌ای که هوش مصنوعی تولید می‌کند. در این موارد، مدل هوش مصنوعی با اطمینان

پاسخ‌هایی نادرست ارائه می‌دهد، در حالی که علت این رفتار کاملاً مشخص نیست. برای نمونه، اگر از یک چت‌بات پرسیده شود: «لئوناردو داوینچی چه سالی مونالیزا را نقاشی کرد؟» ممکن است پاسخ دهد: «لئوناردو داوینچی مونالیزا را در سال ۱۸۱۵ نقاشی کرد»، در حالی که این اطلاعات ۳۰۰ سال اشتباه است.

استنتاج (Inference): فرآیندی که مدل‌های هوش مصنوعی برای تولید متن، تصاویر و سایر محتواها بر اساس داده‌های جدید انجام می‌دهند، به این صورت که از داده‌های آموزشی قبلی خود نتیجه‌گیری می‌کنند.

مدل زبانی بزرگ (Large Language Model - LLM): یک مدل هوش مصنوعی که بر روی حجم عظیمی از داده‌های متنی آموزش داده شده تا بتواند زبان را درک کند و محتوای جدیدی را با زبانی شبیه به زبان انسانی تولید کند.

یادگیری ماشین (Machine Learning - ML): یکی از اجزای هوش مصنوعی که به کامپیوترها اجازه می‌دهد بدون برنامه‌نویسی صریح، یاد بگیرند و پیش‌بینی‌های بهتری انجام دهند. این روش می‌تواند همراه با مجموعه‌های آموزشی (Training Sets) برای تولید محتوای جدید به کار رود.

پردازش زبان طبیعی (Natural Language Processing - NLP): شاخه‌ای از هوش مصنوعی که از یادگیری ماشین و یادگیری عمیق برای درک زبان انسانی از طریق کامپیوترها استفاده می‌کند. این روش شامل الگوریتم‌های یادگیری، مدل‌های آماری و قوانین زبان‌شناسی است.

شبکه عصبی (Neural Network): یک مدل محاسباتی که ساختاری شبیه به مغز انسان دارد و برای تشخیص الگوها در داده‌ها طراحی شده است. این مدل شامل گره‌های متصل (نورون‌ها) است که با گذر زمان الگوها را شناسایی کرده و یاد می‌گیرند. **پارامترها (Parameters):** مقادیر عددی که به مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs) ساختار و رفتار مشخصی می‌دهند و به آنها اجازه می‌دهند پیش‌بینی‌های خود را انجام دهند.

پرومپت (Prompt): سؤال یا پیشنهادی که به یک چت‌بات هوش مصنوعی ارائه می‌دهد تا پاسخ دریافت کند.

زنجیره‌سازی پرومپت (Prompt Chaining): توانایی هوش مصنوعی در استفاده از اطلاعات تعاملات قبلی برای شکل دادن به پاسخ‌های آینده. طوطی تصادفی (Stochastic Parrot): یک تشبیه برای مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs) که نشان می‌دهد این نرم‌افزارها بدون داشتن درک عمیق از معنای زبان یا دنیای اطراف، می‌توانند خروجی‌هایی قانع‌کننده تولید کنند. این اصطلاح به این واقعیت اشاره دارد که یک طوطی می‌تواند کلمات انسان‌ها را تقلید کند، بدون آنکه معنای آنها را درک کند.

داده‌های آموزشی (Training Data): مجموعه داده‌هایی شامل متن، تصویر، کد یا اطلاعات دیگر که برای آموزش مدل‌های هوش مصنوعی استفاده می‌شود.

آزمون تورینگ (Turing Test): آزمایشی که توانایی یک ماشین را در تقلید رفتار انسانی ارزیابی می‌کند. این آزمون را «آلن تورینگ» ریاضی‌دان و دانشمند کامپیوتر معرفی کرد. اگر یک انسان نتواند تشخیص دهد که پاسخی‌ها ارائه شده از طریق یک ماشین است یا یک انسان، ماشین آزمون را با موفقیت پشت سر گذاشته است.

هوش مصنوعی ضعیف یا هوش مصنوعی محدود (Weak AI / Narrow AI): نوعی از هوش مصنوعی که برای انجام یک وظیفه خاص طراحی شده و قادر به یادگیری فراتر از مهارت‌های خود نیست. بیشتر سیستم‌های هوش مصنوعی امروزی در این دسته قرار دارند.

پژواک

متهم ردیف اول

هوش مصنوعی در صدر شکایت‌ها

گوگل به مقامات استرالیایی اطلاع داده است در مدت زمان حدود یک سال، بیش از ۲۵۰ شکایت جهانی در رابطه با استفاده از نرم‌افزار هوش مصنوعی‌اش برای تولید محتوای تروریستی دیپ فیک دریافت کرده است. این شکایات شامل گزارش‌هایی است که در آنها از استفاده برنامه هوش مصنوعی جنمائی برای ساخت محتوای سوءاستفاده از کودکان نیز هشدار داده شده است. این گزارش‌ها تحت نظارت کمیسیون ایمنی آنلاین استرالیا ثبت شده‌اند. طبق قوانین استرالیا، شرکت‌های فناوری موظفند به‌طور دوره‌ای اطلاعاتی در مورد اقدامات خود برای کاهش آسیب‌های محتمل منتشر کنند یا در معرض جریمه قرار می‌گیرند.

نرم افزار

خلاصه‌گر

خلاصه‌سازی متن شما

«خلاصه‌گر» ابزاری هوشمند برای تبدیل متن‌های طولانی به خلاصه‌های دقیق و کاربردی است. خلاصه‌گر متن‌های طولانی را با دقت بالا پردازش کرده و نکات اصلی و مهم متن را برای شما استخراج می‌کند. مهم نیست متن شما به چه زبانی باشد، متن‌های خود را به هر زبانی که می‌خواهید (انگلیسی، عربی، فرانسوی یا...) وارد کنید. خلاصه‌گر آن را دریافت کرده و خلاصه‌ای روان به زبان فارسی تحویل می‌دهد. اگرچه تمرکز و وظیفه اصلی «خلاصه‌گر» خلاصه‌سازی متن‌های شماست، اما در کنار آن خدمات دیگری همچون «ویراستاری» را نیز ارائه می‌دهد.

خبر خوب

عایق بومی

کاهش مصرف انرژی با محصول ایرانی

مدیرعامل یک شرکت دانش‌بنیان اعلام کرد این شرکت موفق به بومی‌سازی فناوری نانو‌عایق‌های آن‌رول شده است؛ فناوری‌ای که پیشتر در انحصار ناسا بوده و اکنون در کشورهایی نظیر روسیه به‌صورت وارداتی تأمین می‌شود. این دستاورد نه تنها تحولی در صنعت عایق‌کاری ایجاد کرده؛ بلکه به کاهش چشمگیر مصرف انرژی در صنایع بزرگ کشور منجر شده است. در حال حاضر از این فناوری در نیروگاه‌های داخل کشور استفاده می‌شود. این محصول از مواد نانومخلخل سه‌بعدی ساخته شده و قابلیت عایق‌کاری فوق‌العاده‌ای دارد. مقاومت در برابر رطوبت، جلوگیری از خوردگی، تحمل دمایی و انعطاف‌پذیری و ایمنی بالا، برخی از ویژگی‌های منحصر به فرد این عایق‌ها هستند.

خطشکنی تازه در سینمای ایران

گروه فرهنگ

صبح صادق

«موسی کلیم الله» یکی از آثار الف ویژه صداوسیماست که از حدود یک دهه قبل با تلاش «مرحوم فرح الله سلحشور» به جریان افتاد. بعد از فوت سلحشور، این پروژه به «جمال شسورجه» واگذار شد؛ اما این کارگردان هم به علت بیماری و کسالت امکان آن را نیافت. تا اینکه قرعه به نام «ابراهیم حاتمی کیا» افتاد و این کارگردان، که حوزه تخصصی اش سینمای دفاع مقدس است، به وادی سخت و پیچیده تولید آثار تاریخی - مذهبی هم قدم گذاشت. بخش کوچکی از این سریال در قالب یک فیلم سینمایی، به ثمر نشست و امسال در چهل و سومین جشنواره فیلم فجر رونمایی شد. این فیلم، این روزها روی پرده سینما رفته است.

فیلم «موسی کلیم الله» ساخته جدید ابراهیم حاتمی کیا، یک فیلم عظیم و چشم‌نواز و یک تجربه و خطشکنی در تولید آثار تاریخی - مذهبی از طریق یک فناوری نوظهور است. این فیلم که به ولادت حضرت موسی (ع) و حوادث مرتبط با آن اختصاص دارد، درامی پر از تنش، امید و معجزات الهی را در قالبی جدید ترسیم کرده است. پروژه‌ای که به دلیل تولید تکنیکی و استفاده از ابزارهای نوین، تحولی در سینمای ایران به شمار می‌آید.

یکی از ویژگی‌های برجسته این فیلم، انتخاب دوره‌ای خاص از زندگی حضرت موسی (ع) است. حاتمی کیا برای اولین بار به موضوعات پیش از تولد موسی توجه داشته و تلاش‌های فرعون و دربار او را برای جلوگیری از تولد موعود نجات‌بخش بررسی می‌کند. داستان فیلم با پیشگویی‌هایی آغاز می‌شود که به فرعون هشدار می‌دهند پسر متولد خواهد شد که روزی تاج و تخت او را به لرزه در خواهد انداخت. این پیشگویی موجب می‌شود که فرعون به ترندهای

گوناگونی متوسل شود تا مانع از تولد چنین فردی شود. از جمله این اقدامات، دستور قتل عام نوزادان پسر است. این اقدام یادآور کودک‌کشی‌هایی است که در تاریخ معاصر، همچون فجایع غزه، شاهد آن بوده‌ایم. حاتمی کیا در «موسی کلیم الله» به خوبی توانسته فضای دراماتیک و پر تنش را خلق کند. در این فیلم، داستان با محوریت مبارزات انسانی و الهی پیش می‌رود و به تماشاگر این پیام را می‌دهد که در برابر ظلم و ستم، تنها اراده الهی می‌تواند راهگشا باشد. فیلم به طور غیرمستقیم با تاریخ معاصر نیز ارتباط برقرار می‌کند و از وضعیت‌های کنونی که در آنها قدرت‌های بزرگ جهانی برای حفظ سلطه خود به اقدامات ظالمانه دست می‌زنند، یاد می‌کند. این نگاه معاصر و تلاقی آن با داستان‌های تاریخی، به موسی کلیم الله ابعادی عمیق‌تر و چندلایه می‌دهد.

«مریلا زارعی» در نقش یوکابد، مادر حضرت موسی (ع)، یکی از نقاط قوت فیلم است. بازی این بازیگر در این نقش، باز هم عمق احساسات مادرانه و ایثارگری را به شکلی برجسته به نمایش می‌گذارد. در این فیلم، یوکابد نه تنها یک مادر است؛ بلکه نماد استقامت و ایستادگی در برابر ظلم نیز به شمار می‌آید. مادر موسی به منزله قهرمان واقعی این داستان، نه تنها در مقام مادر، بلکه در جایگاه یک شخصیت مقاوم و مبارز شناخته می‌شود که برای هدفی بزرگ‌تر از خود، از تمام سختی‌ها و خطر‌ها می‌گذرد.

از سوی دیگر، شخصیت فرعون به خوبی و با قدرت به تصویر کشیده شده است. وی که نماینده تمامیت‌خواهی و ظلم است، تمام تلاش‌ها را برای این بردن موعود نجات‌بخش به کار می‌گیرد. اما در نهایت همه نقشه‌هایش با قدرت الهی شکست می‌خورد. این تصویر از فرعون و دربارش، با تأکید بر معجزات الهی، در نهایت به یک پیام امیدبخش و توحیدی منجر می‌شود که به تماشاگر یادآوری می‌کند هیچ قدرتی نمی‌تواند در برابر اراده خداوند ایستدگی

نگار بصری به واقعیت نزدیک‌تر باشد و بتواند فضای عظیم و تاریخی را بازسازی کند.

اگرچه برخی منتقدان ممکن است از حضور فناوری‌های جدید و هوش مصنوعی در این فیلم انتقاد کنند، اما باید گفت این ابزارها تنها ابزاری برای تسهیل تولید فیلم و خلق جلوه‌های بصری بودند و در نهایت خود کارگردانی و تفکر هنری حاتمی کیاست که موجب موفقیت فیلم شده است. او توانسته است با وجود استفاده از تکنیک‌های مدرن، روح سینمایی خاص خود را حفظ کرده و اثرش را به یک تجربه سینمایی جذاب و به‌یادماندنی تبدیل کند.

«موسی کلیم الله» تجربه‌ای است که هم در سطح داستان و هم در سطح فنی، در تاریخ سینمای ایران ماندگار خواهد ماند.

کند و همه فاعته جهان، در برابر ظهور منجی ساقط خواهند شد و ناپایدار هستند. جریان این نگاه فیلم موسی کلیم الله را به یک فیلم آخرالزمانی تبدیل کرده است.

حاتمی کیا در این فیلم، علاوه بر روایت داستانی جذاب و دراماتیک، از تکنیک‌های نوین سینمایی استفاده کرده است. او برای اولین بار از تولید مجازی (Virtual Production) بهره برده است که این تکنیک در سینمای ایران یک نوآوری به شمار می‌آید. این روش، که معمولاً در پروژه‌های عظیم هالیوودی استفاده می‌شود، به حاتمی کیا این امکان را می‌دهد که بدون صرف هزینه‌های هنگفت، دکورهای دقیق و شبیه واقعیت بسازد. این تکنیک نه تنها هزینه تولید را کاهش داده، بلکه به فیلم اجازه داده است تا از

برداشت

اسکار علیه سینما

سال ۲۰۲۵، تحول در شخصیت‌های سینمایی بود. بسیاری از فیلم‌های برجسته این دوره، همچون «امبیلیا پرز»، «جوکر ۲» و «آنورا»، به این روایت پرداخته‌اند که در آن شروران به شخصیت‌هایی مهربان و انسان‌دوست تبدیل می‌شوند. این روند دگرگونی شخصیت‌ها، که در بسیاری از فیلم‌های امسال به چشم می‌خورد، به نوعی بازتاب تحولات اجتماعی و سیاسی در دنیای امروز است. در نهایت، جوایز اسکار دیگر به سختی می‌توانند از منظر هنری و سینمایی اعتبار داشته باشند و بیشتر تحت تأثیر مسائل سیاسی و اجتماعی قرار گرفته‌اند. علاوه بر این، فیلم‌هایی همچون «بروتالیست» و «ماده» نیز از ضعف‌های مشابهی رنج می‌برند. این فیلم‌ها، با وجود توجهات زیاد و تبلیغات گسترده، نتوانستند رضایت مخاطبان و منتقدان را جلب کنند و به وضوح نشان دادند که انتخاب‌های آکادمی بیشتر به سمت مضامین سیاسی و اجتماعی متمایل شده است تا کیفیت هنری و سینمایی. در کنار این تغییرات در محتوای آثار، یکی دیگر از ویژگی‌های مهم سینمای

جوایز سینمایی، با وجود ظاهری درخشان، گاهی موجب انحراف سینماگران از مسیر اصلی خود و توجه بیش از حد به نگاه‌های خارجی می‌شود. اما اسکار ۲۰۲۵ از جنبه‌های دیگر نیز قابل توجه بود. یکی از این موارد، کاهش تعداد بینندگان مراسم و جذابیت نداشتن آن در مقایسه با سال‌های گذشته است. این امر به نوعی ناشی از افت کیفی آثار سینمایی در سال‌های اخیر و همچنین سیاست‌زدگی جشنواره‌های سینمایی، از جمله اسکار، به شمار می‌رود. بسیاری از فیلم‌های منتخب در این دوره، از نظر هنری ضعیف بودند، یکی از نمونه‌های بارز این وضعیت، فیلم «آنورا» بود که افزون بر مشکلات ساختاری و هنری، محتوای سیاسی و ژاندرپورستانه‌ای علیه مردم روسیه را به تصویر کشیده است. انتخاب چنین فیلمی به عنوان برنده پنج جایزه اصلی اسکار، پرسش‌های زیادی را دربارہ معیارهای انتخاب

گروه فرهنگ

صبح صادق

مراسم اسکار ۲۰۲۵ که نودوهمین دوره اعلام برگزیدگان آکادمی علوم و هنرهای سینمای آمریکا به شمار می‌آید، دوم مارس ۲۰۲۵ در سالن تئاتر دالبی هالیوود برگزار شد. این مراسم، مانند همیشه برگزیدگان سال سینمای جهان را معرفی کرد و در حالی که برخی لحظات مثبت را به نمایش گذاشت (از جمله لحظه حمایت از فلسطین)، اما نشانه‌هایی از افول و تغییرات عمده در دنیای سینما را نیز به وضوح نشان داد.

یکی از مهم‌ترین نکات این مراسم، کسب جایزه اسکار بهترین انیمیشن کوتاه به وسیله پویانمایی «در سایه سرو» بود که از ایران به مسابقات راه یافته بود. این موفقیت برای سینمای ایران در بخش انیمیشن دستاوردی بزرگ تلقی می‌شود، اما به باور برخی منتقدان، این جایزه می‌تواند به نوعی مانع پیشرفت واقعی پویانمایی ایران شود. در واقع، جشنواره‌ها و

خاطره

تو عاشق شدی

روایت سردار صابری از نبردهای بی‌امان

کتاب «تو عاشق شدی؛ خاطرات سبیروس صابری از نبردهایی بی‌امان» نوشته «جواد کلاته عربی» و «آزاده جهان‌احمدی» راهی بازار نشر شد. صابری از روایان در قید حیات دوران دفاع مقدس و جانشین فرماندهی سپاه تهران بزرگ است. او در طول سال‌های جنگ، فرمانده گردان‌های عمار و جعفر طیار لشکر ۲۷ محمد رسول‌الله (ص) بود که ۲۰ ساعت گفت‌وگوی «مجید محمدولی» پژوهشگر دفاع مقدس با اوست. سردار صابری در این کتاب خاطراتش از جوانی و انقلاب تا روزهای دفاع مقدس و پس از آن را روایت کرده است.

تولویون

قصه جبهه

۱۰۰ روایت از دفاع و مقاومت

برنامه تولویونی «جبهه» از ابتدای ماه مبارک رمضان، هر شب پس از اذان مغرب از شبکه یک سیما پخش می‌شود. این برنامه در ۳۰ قسمت ۱۰۰ روایت از سال‌های دفاع مقدس و مقاومت اسلامی را بازخوانی می‌کند. «این برنامه با حضور چهار میزبان ثابت شامل علی خلیلی (فعال رسانه فلسطینی)، علیرضا دلیریان (روی دفاع مقدس)، سعید ابوطالب (مستندساز دفاع مقدس) و مریم تجلایی (فرزند شهید علی تجلایی) همراه است. هدف این برنامه، انتقال مفاهیم دفاع مقدس و مقاومت از طریق داستان‌های واقعی است.

مستند

پژاره

روایت جنایات گروهک‌های تروریستی

مجموعه مستند «پژاره» جنایات گروهک‌های تروریستی پ.ک.ک، پژاک، پاک، کومله و دموکرات علیه مردم مناطق مرزی کردستان، به ویژه کردکان را بررسی کرده است. «پژاره» پرونده «تهیه‌کننده مجموعه مستند پژاره گفت: «در روند تحقیق متوجه جنایات گسترده این گروه‌ها علیه کودکان و نوجوانان شدم و تصمیم گرفتم مستندی درباره قربانیان این جنایات بسازم؛ اما پیدا کردن سوره‌ها و جلب اعتماد آنها یکی از چالش‌های اصلی این مسیر بود.» پرونده تأکید کرد: «هدف بعدی عوامل مستند نمایش آن در مجامع بین‌المللی است.»

فرهنگ

شماره ۱۱۸۱ | دوشنبه ۲۰ اسفند ۱۴۰۳

یادداشت

تقریظ‌هایی برای توسعه فرهنگ مطالعه و اندیشه

آرش فهیم

دبیر گروه فرهنگ

یکی از آیین‌های جذاب و نوآورانه در فضای فرهنگ و ادبیات امروز ما، برگزاری مراسم رونمایی از تقریظ‌های امام‌خامنه‌ای بر کتاب‌های منتشر شده است.

تقریظ‌های رهبر انقلاب اسلامی، به منزله یکی از برجسته‌ترین ابزارهای ترویج فرهنگ مطالعه در ایران، نقشی حیاتی در گسترش آگاهی و تربیت نسل‌های جدید ایفا می‌کنند.

یکی از ویژگی‌های اصلی تقریظ‌های حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای، توانایی ایشان در پیوند دادن تاریخ با حال و آینده است. ایشان در تقریظ‌های خود، همواره به

اهمیت بازخوانی تاریخ انقلاب اسلامی، دفاع مقدس و فداکاری‌های شهدا تأکید دارند و این تاریخ را زنده نگه می‌دارند. علاوه بر این، از این طریق نسل‌های جدید را به یادگیری از این آموزه‌ها و آشنایی با شخصیت‌های برجسته این دوران ترغیب می‌کنند. یکی از ویژگی‌های منحصر به فرد این تقریظ‌ها این است که نه تنها کتاب‌ها و

محتوای آنها را معرفی می‌کنند، بلکه به‌نوعی ارزش‌ها و آرمان‌های انقلاب اسلامی و جبهه مقاومت را تقویت کرده و نسل جدید را با این مفاهیم آشنایی کنند.

برای نمونه، در یکی از آخرین تقریظ‌های رونمایی شده، که بر کتاب «آخرین فرصت» نوشته شده است، امام‌خامنه‌ای به شخصیت «شهید علی کسبایی» و شباهت‌های روحیه ایشان با مجاهدان مقاومت در منطقه اشاره کرده‌اند. ایشان در این تقریظ، به

خصوصیت‌های فردی شهید کسبایی، همچون استحکام اعتقادی، توجه به قرآن و نهج‌البلاغه، و زهد نسبت به دنیا توجه داشته‌اند و این ویژگی‌ها را مشابه با روحیه مجاهدان مقاومت در لبنان، فلسطین و یمن دانسته‌اند. این نوع تقریظ‌ها به وضوح نشان می‌دهند، رهبر معظم انقلاب با تحلیل دقیق و عمیق کتاب‌ها، نه تنها تاریخ‌نگاری کرده؛ بلکه الگوهای عملی از شخصیت‌های

برجسته تاریخ انقلاب اسلامی را معرفی می‌کنند که می‌توانند برای نسل‌های جدید منبع الهام و انگیزه باشند.

رهبر فرزانه انقلاب با تأکید بر محتوای ارزشمند کتاب‌ها و تأثیر آنها بر شکل‌گیری هویت فرهنگی جامعه، زمینه‌ای فراهم می‌آورد تا مردم به ویژه جوانان به مطالعه بیشتر علاقه‌مند شوند. از آنجا که ایشان خود یک شخصیت برجسته فرهنگی و فکری هستند، نظرات‌شان بر کتاب‌ها به شدت مورد توجه قرار می‌گیرد و موجب افزایش تقاضا برای مطالعه این آثار می‌شود.

این تقریظ‌ها به مثابه نمادی از توجه و حمایت رهبر حکیم انقلاب از حوزه فرهنگ و اندیشه، در ایجاد بستری برای تقویت مؤثرند. از آنجا که رهبر فرزانه انقلاب با دقت و وسواس خاصی کتاب‌ها را ارزیابی و معرفی کرده‌اند، این آثار جزء منابع معتبر و قابل اعتماد در جامعه شناخته می‌شوند.

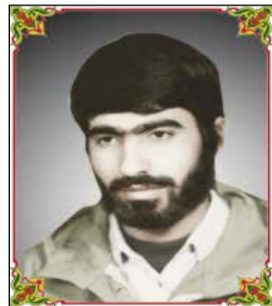
ایشان با این اقدامات خود، همگان را به مطالعه و یادگیری از کتاب‌های مهم و تأثیرگذار ترغیب کرده‌اند و در این راستا، فعالیت‌های ایشان در زمینه ترویج فرهنگ کتابخوانی، نقشی بی‌بدیل در توسعه فرهنگی و اجتماعی جامعه ایفا می‌کنند.

نکته مهم این است که سنت نگارش تقریظ بر کتاب‌ها می‌تواند برای همه مردم الهام‌بخش و الگوساز باشد. یعنی احاد مردم می‌توانند بعد از مطالعه کتاب‌ها، چند خطی را در معرفی آنها بنگارند و این فرهنگ زیبا و مؤثر، در سطح جامعه رواج یابد و به یک سنت حسنه فرهنگی تبدیل شود.

قبیله عشق

اول زیارت بعد از شهادت

«سردار شهید جعفر میرعباسی»
فرمانده گردان پیاده لشکر ۸
نجف اشرف بود که در عملیات کربلای ۴
به شهادت رسید.

حرفه او نجاری و نقاشی ساختمان بود، حدود سال ۱۳۵۴ همراه پسر خاله‌اش «شهید علیرضا شفیعی» با تشکیل گروهی فعالیت‌های هنری، مذهبی و سیاسی خود را آغاز کرد. در زمان سربازی هم از فعالیت‌های مذهبی خود دست برنداشت و به راهنمایی و ارشاد دوستان هم خدمتی اش همت گماشت و آنان را به سوسی حق و حقیقت و انجام فرایض دینی ترغیب کرد.

هم‌زمان با اوج‌گیری انقلاب و صدور فرمان امام (ره) خدمت سربازی‌اش را رها کرد و چند ماه در روستای پدریزگش و گاه در نجف‌آباد پنهان بود.

عوامل رژیم پهلوی ۱۱ و ۱۲ محرم ۱۳۵۷ شهر نجف‌آباد را به آتش و خون کشیدند که جعفر به کمک شهید علیرضا شفیعی و چند نفر از مردم انقلابی نجف‌آباد، یکی از ماشین‌های ارتش را آتش زدند.

با پیروزی انقلاب، به امر حضرت امام (ره) مدت باقی مانده از سربازی را تمام کرد و به همراه دیگر نیروهای مخلص انقلاب، پاسدار کمیته شد. با تشکیل سپاه پاسداران، به عضویت رسمی سپاه درآمد. در بیشتر مأموریت‌های سپاه شرکت داشت و هیچ‌گاه قصوری در وظیفه پاسداری‌اش نمی‌کرد. او هشت ماه محافظ بیت امام (ره) بود و مدتی نیز حفاظت از شخصیت‌های کشور را بر عهده داشت.

حضور در جبهه جنگ را از منطقه فیاضیه آبادان شروع کرد. در عملیات ثامن الانمه دست راستش مجروح شد. با مداوای نسبی، مخفیانه از بیمارستان فرار کرد و به جبهه بازگشت. در عملیات طریق‌القدس، فتح بستان، مسنول واحد ۱۰۶ تیپ ۲۵ کربلا بود. او از عملیات ثامن الانمه (ع) تا کربلای ۴ در جبهه حضور داشت. در این مدت با سیمت‌های گوناگونی از جمله مسئولیت‌های واحد ۱۰۶، تسلیحات لشکر ۸ نجف‌اشرف، نیروی پیاده، محور و خط، انجام وظیفه کرد. آخرین مسئولیت او فرماندهی گردان پیاده بود.

او در جبهه روح بلند آسمانی‌اش متعالی شده بود، چنانکه در نماز شب اشک می‌ریخت و آرزوی وصال داشت. ترکش به دستش اصابت کرده و جانباز شده بود، با این حال اصرار داشت هنگام سجده‌های نماز دستش بر زمین باشد، دستش را بر سنگی می‌گذاشت و سجده می‌رفت. پیوسته بسا وضو بود و با وضو می‌خوابید. وقتی به مرخصی می‌رفت، روز اول در کنار خانواده‌اش بود، سپس به دیدار خانواده‌های شهدا و رزمندگان می‌رفت. همیشه می‌گفت: «از حضرت زینب (س) خواسته‌ام که اول به زیارت امام حسین (ع) بروم و بعد شهید شوم.»

او سرانجام در عملیات کربلای ۴، هنگامی که مسئولیت فرماندهی گردان پیاده را در منطقه عملیاتی خرمشهر بر عهده داشت، با اصابت ترکش به سرش به شهادت رسید و در کنار برادرش مهدی قلی که دی ماه سال ۱۳۶۳ در پدافند جزایر معجون به شهادت رسیده بود، آرام گرفت.

فاطمه ساداتی

خبرنگار

«اسارت» از آن وقایع سخت جنگ است که به خودی خود رزمنده دریند اسارت را با مشکلات خاصی روبه‌رو می‌کند، به‌ویژه اسرای ایرانی در بند رژیم بعث عراق که در اردوگاه‌های بدون امکانات و در وضعیت بد، روزهای جوانی را سپری می‌کردند. بسیاری از این اسرا در جریان شکنجه‌ها و آزار و اذیت‌های نگهبانان اردوگاه‌ها، از آسیب‌های روحی و جسمی رنج می‌بردند و این در حالی بود که از کمترین حق و حقوق مادی و معنوی هم محروم بودند. در چنین وضعیتی بود که معنویت و ایمان و صبر، به کمک اسرا می‌آمد. برنامه‌های ویژه اسرا در ماه‌های رمضان و محرم، که ذکر و توسل و تعبد در اوج بود، به آنان کمک می‌کرد تا ادامه مسیر سخت اسارت را بپیمایند، با وجودی که انجام فرایض دینی هم با سخت‌گیری نگهبانان و افسران اردوگاه‌ها همراه بود، آنها همه تلاش خود را برای برگزاری بهتر برنامه‌های دینی به کار می‌گرفتند.

وضعیت نامطلوب اردوگاه‌های اسرای ایرانی اگرچه در همه ایام سال وجود داشت، در ماه رمضان سختی‌اش را دو چندان می‌کرد، هر چند که همین تجربه سخت روزه‌داری در اسارت سبب می‌شد تا خاطره روزهای ماه مبارک رمضان در ذهن اسرا، خاطره‌ای فراموش‌نشدنی و البته ارزشمند را به یادگار بگذارد.

شکنجه همراه با روزه

آزاده دوران دفاع مقدس «عمران احمدی» اهل ایلام که چهار و نیم سال در اسارت به سر برده است، تعریف می‌کند که «در حالت عادی گرسنگی دایم حکم‌فرما بود. ماه رمضان، اولین تجربه روزه‌داری در اسارت بود. فکر می‌کردیم شاید بیشتر اسرا نتوانند روزه بگیرند، اما با این اوصاف سحرگاهان با نصف لیوان آب و مقدار اندکی نان (نصف نان صمون) بیشتر اسرا روزه ماه مبارک رمضان را شروع کردند. صبح‌ها باید پنج ساعت در هوای گرم به دور از سایه قدم می‌زدند، حتی راه رفتن در سایه ممنوع بود. بعد از استراحت در بعد از ظهر ۲ ساعت مجدداً باید در جلوی آفتاب قدم می‌زدیم.

بر این مشکلات شکنجه با کابل را باید اضافه کرد. بسا این وجود توکل بر خدا موجب شد تا ماه رمضان را با تمام مشکلات بدون شکستن حرمتش با صبر و استقامت و کمک خداوند به اتمام برسانیم. روزهای را گرفتیم که شاید تاریخ به خودش ندیده است. اما با این همه درد و رنج در اوج غربت وقتی مؤذن آهسته اذان می‌گفت و

روایتی از روزه‌داری اسرای ایرانی در بند رژیم سفاک صدام

ضیافت در اسارت

غریبانه نماز جماعتی را برپا می‌کردیم دل‌ها به آرامش خاص غیر قابل تصویری دست می‌یافت.»

افطار با چای دمی سطل

«علی علیدوست» از دیگر اسرای دوران دفاع مقدس که ۱۰ سال خود را در اسارت سپری کرده است، تعریف می‌کند که «مقدار خیلی کمی سهمیه غذای مان بود که آن هم معمولاً در بیشتر اوقات سرد شده بود و خوردن این نوع غذا برای مان خیلی سخت بود. عراقی‌ها در تمام فصول سال فقط دو وعده به ما غذا می‌دادند، آنها به ما می‌گفتند در ارتش عراق چیزی به اسم شام وجود ندارد!

صبح‌ها به ما یک پیاله آش می‌دادند که مقدار خیلی کمی، عدس و آب و روغن بود؛ مقدار غذای مان تقریباً ۶-۷ قاشق آش و دو عدد نان ساندویچی بود که در ماه رمضان این آش را افطارها به ما می‌دادند، بعد از مدتی بسا صحبت‌هایی که بچه‌ها بسا عراقی‌ها کردند، قرار شد به ما چای هم بدهند، دو نفر را مسئول چای کردیم که می‌رفتند آشپزخانه و چای دم می‌کردند و داخل یک سطل می‌ریختند و با خود می‌آوردند در آشپزخانه و ما دور سطل‌ها را با پتو می‌پنجاندیم تا برای افطار گرم بماند. بعد از مدتی عراقی‌ها خیلی به ما لطف کردند و غذای ناهار مان را نگیه می‌داشتند و زمان سحر به ما می‌دادند، حدود ساعت یک نصف شب چند دقیقه درب‌ها را باز می‌کردند و بچه‌های مسئول غذا، می‌رفتند و غذا و چای را می‌گرفتند و بین بچه‌ها تقسیم می‌کردند.»

دل‌رحمی سرباز عراقی در ماه رمضان

«رحمان سلطانی» یکی دیگر از اسرای ایرانی در بند اردوگاه‌های عراق تعریف می‌کند: «یک سال بچه‌ها ماه رمضان نسبتاً آرامی را پشت

سر گذاشتند. دل‌بعثی‌ها لک زده بود برای یک تنبیه دسته‌جمعی و برگرداندن اوضاع به قبل از رمضان. اینقدر برای این کار عجله داشتند که حتی صبر نکردند که روز عید فطر سپری شود و همان اول صبح بدون هیچ دلیل مشخص یا حتی بهانه‌گیری‌ای آشپزخانه به آشپزخانه می‌گشتند و اذیت می‌کردند. از بخت خوب ما یک گروه‌بان دوم به نام «عوض» که دانشجو بود و معمولاً همیشه یک کتاب دستش بود و کسی را نمی‌زد به ما برخورد. عوض سنی و آدمی مذهبی بود و خودش روزه می‌گرفت. با یک کابل وارد شده و همه داخل آشپزخانه هفت به خط شدیم و دستور بشین برپا داد و با کابل به در و دیوارها می‌زد و داد و بیداد می‌کرد و مرتب می‌گفت ادامه بدید. ظاهراً دستور تنبیه عمومی از طرف فرمانده اردوگاه صادر شده بود و حتماً باید این کار انجام می‌شد. آنقدر بشین برپا رفتیم که تمام عضلات پاهای مان گرفت و «عوض» مدام می‌خندید، ولی حتی یک کابل به کسی نزد. این هم عیدی بعثی‌ها در روز عید فطر به ما بود، اما مصیبت‌ها دوباره بعد از عید شروع شد.»

استهلال از روزنامه‌های عراقی

«دکتر حمیدرضا قنبری» که سال‌های جوانی خود را در اسارت رژیم بعث سپری کرده است، درباره حال و هوای روزه‌داری اسارت تعریف می‌کند: «ماه مبارک رمضان و روزه‌داری در «اردوگاه قاطع ۲» حال و هوای خودش را داشت، مبنای استهلال ماه، روزنامه‌های عراقی بود. چاره دیگری هم نداشتیم، در اردوگاه الانبار غذای ۲ وعده افطار و سحر را بعد از ظهر یک ساعت قبل افطار می‌دادند. تا غذاها را مسئولان غذای آن روز می‌آوردند، همه را برای افطار پتویچ می‌کردیم و ابتدا، نماز مغرب و عشا را می‌خواندیم و سپس افطار می‌کردیم. بعد از خوردن سحری نیز به جهت محدودیت آب و نبود آن در آشپزخانه

نمی‌توانستیم مسواک بزنیم. مسواک را به ساعت بیرون باش صبح، موکول می‌کردیم. روزهای ماه مبارک رمضان در آنجا دیدنی‌تر و احساسی‌تر بود. همه قرآن تلاوت می‌کردند، قرآن در ماه مبارک رمضان اردوگاه قاطع ۲، شمع محفل‌ها بود. از حداقل یک ختم ماهیانه تا ۳۰ ختم در یک ماه در برنامه بچه‌ها قرار داشت، بچه‌هایی که حافظ کل قرآن شده بودند در ماه رمضان ۳۰ ختم قرآن می‌کردند، یعنی روزی یک ختم. همه آشپزخانه‌ها از صدای زمزمه تلاوت قرآن پر می‌شد، قرارهای ۲ نفره در ماه رمضان برای تلاوت یک جزء در روز بسیار رایج بود، برای نمونه اگر فردی تصمیم داشت پنج ختم در ماه رمضان داشته باشد، پنج قرار ۲ نفره برای خودش تنظیم می‌کرد و در هر قرار خود یک جزء قرآن را با دوست خودش تلاوت می‌کرد.»

مناجات خوانی در اسارت ترک نشد

«مهدی طحانیان» از کم سن و سال‌ترین اسرای ایرانی در بند رژیم بعث عراق درباره ماه رمضان‌های اسارت می‌گوید: «مناجات‌های شبانه ماه رمضان، با همه سختی‌ها، ترک نشد. شیرینی این مناجات‌ها و اشک ریختن‌ها آنقدر زیاد بود که پیه همه چیزش را به تن می‌مالیدیم. با هزار استرس برای مراسم‌مان نگهبان می‌گذاشتیم، اما حاضر نبودیم یک شب-بی‌دلیل بی‌خیالش شویم... شب‌های قدر، با شور و حال خوبی گذشت. در حد بضاعت‌مان احیا گرفتیم. شب‌های قشنگی بود. مطمئنیم در دیوار آشپزخانه و اردوگاه تا عمر دارد صدای «یک یا الله» بچه‌ها و گریه‌های‌شان را فراموش نمی‌کند.

عراقی‌ها با اینکه مثلاً مسلمان بودند و خبر داشتند که ماه رمضان آمده است، اما هیچ تغییری در برنامه غذایی‌مان نداشتند. از سحری و افطاری خبری نبود. همان شام و ناهار و صبحانه همیشه‌مان را داشتیم. صبحانه همان شوربا بود و ناهار هم همان چند قاشق برنج و آب جوش رنگی‌ای که اسمش را خدایی نمی‌شد گذاشت خورش. شام را هم که عراقی‌ها هیچ‌وقت جدی نمی‌گرفتند. مجبور بودیم غذاهای مان را همان طوری در آشپزخانه نگه داریم برای سحر و افطار. آش صبح و شام برای افطار و ناهار را برای سحر می‌داشتیم. در گرمای خرمایزان جنوب، ده دوازده ساعت نگه داشتن آش در محیط آشپزخانه، مسخره بود. گرم‌پدر صاحب همه چیز را در می‌آورد. عصر نشده، آش کف می‌کرد و ترش می‌شد. وقت افطار در ظرفش را که برمی‌داشتیم بوی ترشیدگی بدجوری می‌زد زیر بینی‌مان، اما وقتی بعد از پانزده، شانزده ساعت گرسنگی چیز دیگری نداشتیم که بخوریم، مجبور بودیم به روی خودمان نیاوریم چه بلایی سر آش آمده!»

کوله بار خاطره

مدیون بیت‌المال

«امیر سرتیپ خلبان حسین چیت فروش» تعریف می‌کرد: «مسئولان نیروی هوایی به دلیل پروازهای زیاد عباس، تصمیم گرفتند او را به تهران منتقل کنند که او موافقت نکرد. گفت من به تهران نمی‌روم... پرواز را دوست دارم و می‌خواهم به مردم خدمت کنم. همیشه به من می‌گفت که از پول این مردم من دوره دیده‌ام و خلبان شده‌ام. گاهی به من می‌گفت: آیا می‌دانید از پول این مردم و این کشور چقدر برای ما خرج کردند و ما را فرستادند آمریکا تا دوره ببینیم؟ من هرگز نمی‌توانم عقب‌نشینی کنم. چه کسی از کشور دفاع کند؟»

سنگر کتاب

سیزدهمین سطر

«سیزدهمین سطر» به قلم «زینب ربانی مصعبی» روایت زندگی جهادگر شهید «حسین نجفی» است که از زبان همسر او «حمیده عابدینی» نوشته شده است. در بخشی از کتاب آمده است: «شب از راه رسید. بچه‌ها را که خواباندیم، خواستم بخوابم، اما فکرهای جورواجور ذهنم را آرام نمی‌گذاشتند تا بودن کنار حسین آقا را حس کنم. خدای من، نکند امشب آخرین شبی باشد که حسین آقا توی خانه است و سرش را روی این بالش می‌گذارد. پس از این سفر برمی‌گردد؟ این دلشوره چیست؟ اشک‌هایم از گوشه چشمم به بالش فرو می‌رفت. فهمیدم حسین آقا بیدار است. با لبخند گفتم: نینب ناراحت باشی خانم.»

دیدبان خبر

مسابقات ورزشی

«ناصر علی‌نژاد» مدیرکل امور ورزشی و اردویی بنیاد شهید و امور ایثارگران درباره مسابقات سراسری ورزشی ایثارگران گفت: «امسال این مسابقات در ۱۲ رشته در مجموعه ورزشی شهید چمران مازندران برگزار شد که ماهیگیری، ورزش همگانی آقایان و بانوان، گلبال، شنای جانبازان بصیر، رالی خانوادگی، والیبال نشسته، ورزش‌های زورخانه‌ای و باستانی، فوتسال، فوتسال جانبازان، دارت، وزنه‌برداری و تنیس روی میز ویژه همسران و دختران شهدا و ایثارگران، از جمله این رشته‌ها بود. در این دوره از مسابقات نزدیک به ۳ هزار ایثارگر از همه گروه‌های جامعه ایثارگری طی سه ماه با یکدیگر رقابت کردند.»

ناوها و شناورهای تحریم شکن

حسن نوروزی

خبرنگار

ناو شهید رئیسعلی دلواری و شناورهای تندرو نیروی دریایی که در روزهای اخیر رونمایی شدند بهانه‌ای شد تا نگاهی کوتاه به برخی از دستاوردهای سپاه در عرصه قدرت دریایی بیندازیم؛ چرا که هر یک از این ناوها و شناورها توانسته‌اند در سال‌های اخیر تحریم‌ها را دور بزنند و نقش مهمی در افزایش توان دفاعی و بازدارندگی جمهوری اسلامی در آب‌های دوردست و حفظ امنیت منافع ملی کشور داشته باشند.

شناور شهید رئیسعلی دلواری

شناور شهید رئیسعلی دلواری از کلاس شهید حاج‌قاسم سلیمانی بوده و با بهره‌سازی‌های انجام‌شده، توانایی حمل سه موشک انداز، بالگرد و تجهیز به موشک‌های با برد ۷۵۰ کیلومتری ساخت نیروی دریایی سپاه و موشک با برد ۳۰۰ کیلومتری ساخت وزارت دفاع را دارد. این شناور با ۲۲ نات سرعت و برد عملیاتی ۵۰۰۰ مایل دریایی، قابلیت دریانوردی در شرایط سخت را داشته و همچنین تاب‌آوری بسیار خوبی دارد. فرمانده کل سپاه، «سرلشکر حسین سلامی» در خصوص توانمندی‌های منحصر به فرد ناو شهید رئیسعلی دلواری می‌گوید: «در نبردهای دریایی، عواملی مانند دقت، سرعت، برد تسلیحات و توانایی تغییر آرایش نظامی تعیین‌کننده هستند. این ناو با قابلیت‌های پیشرفته‌ای که دارد، یک نمونه از پیشرفت‌های مهم نیروی دریایی سپاه محسوب می‌شود.»

بزرگ‌ترین پروژه دریایی نظامی کشور

ناو شهید باقری با قابلیت حمل چندین اسکادران پروازی بدون سرنشین، نشست و برخاست جنگنده‌های بدون سرنشین، حمل و به‌کارگیری انواع پهپادهای گشتی و رزمی، قابلیت به آب اندازی و از آب‌گیری انواع شناورهای رزمی سبک و تندرو و همچنین حمل و به‌کارگیری انواع بالگردهای رزمی و پشتیبانی، یک سکوی متحرک دریایی برای اجرای مأموریت‌های پیچیده و بالگردی در پهنه اقیانوس‌ها به شمار می‌رود. این ناو با قدرت دریانوردی در دریا تا فورس ۹ (اقیانوس‌ها) و برد عملیاتی ۲۲ هزار مایل

دریایی (فراساحل)، امکان حضور و اجرای عملیات را برای مدت یک سال بدون نیاز به سوخت‌گیری مجدد در آب‌های دوردست فراهم می‌کند. ناو شهید باقری مجهز به جایگاه سوخت و سوخت‌گیری پهپادی، شناوری و بالگردی، سامانه‌های پدافندی هوایی برد کوتاه و متوسط، تجهیزات اشرف اطلاعاتی و برج مراقبت پرواز، امکانات حمل و به‌کارگیری انواع سطحی‌های هدایت‌پذیر، قابلیت شناسایی انواع سیگنال الکترونیکی - جنگ الکترونیکی - سیگنیت کامل، توپ و سلاح‌های سطحی برد بلند، موشک‌های سطحی کروز برد بلند، امکان مقابله با انواع ریز پرنده و موشک‌های پدافند هوایی است.

ناو پهپاد شهید باقری همچنین دارای امکانات بیمارستانی تخصصی شامل اتاق عمل، بخش مراقبت‌های ویژه CCU، رادیولوژی، دندانپزشکی و امکانات ورزشی شامل سالن ورزشی چندمنظوره، زمین چمن مصنوعی و سالن بدنسازی است. البته نیروی دریایی سپاه در سال‌های اخیر نیز به ناوهای شهید مهدوی، شهید رودکی، شناور شهید سلیمانی و شناور شهید ابومهدی تجهیز شده که هر یک قابلیت‌های ویژه برای مقابله با دشمنان دارند که در ادامه به آنها اشاره‌ای مختصر خواهیم کرد.

شهید مهدوی؛ ناو بالستیک‌زن سپاه

ناو شهید مهدوی یکی دیگر از ناوهای سپاه است؛ به‌گونه‌ای می‌تواند انواع بالگرد، انواع پهپاد، شناورهای موشک‌انداز را حمل کند و درون خود انواع سامانه‌های موشکی، پدافندی و راداری را جای داده است. وزن این ناو بیش از ۲۱۰۰ تن و طول آن ۲۴۰ متر و عرض ۲۷ متر است. این ناو انواع رادارهای پیشرفته نظیر رادار سه‌بعدی، سامانه‌های موشکی، سطح به سطح، «سرلشکر حسین سلامی» فرمانده کل سپاه در هفتمین جلسه شورای عالی سیاست‌گذاری مهارت‌آموزی کارکنان وظیفه نیروهای مسلح طی سخنانی اظهار داشت: «موضوع مهارت‌آموزی سربازان وظیفه در سپاه به‌عنوان اقدامی فراتر از وظایف سازمانی مورد توجه قرار دارد و ما به این مسئله به منزله یک تکلیف انقلابی و یک نگاه اعتقادی توجه داریم.»

وی افزود: «در سازمان سپاه یک قرارگاه مرکزی مهارت‌آموزی کارکنان وظیفه تشکیل شده و در زیر مجموعه آن، ۳۶ قرارگاه مهارت‌آموزی سربازان در ۳۲ استان کشور به شکل استانی سازماندهی شده است؛ البته در استان‌هایی که بزرگ‌تر هستند، همه فرماندهان سپاه اهتمام جدی در مهارت‌های عمومی و مهارت‌های تخصصی دارند.»

سطح به هوا و سامانه سوم خرداد و سایر سامانه‌های مخابراتی پیشرفته را داراست و در نوع خود از جمله ناوهای خاص کشور به شمار می‌آید. ناو شهید مهدوی به موشک‌های کروز ۳۰۰ تا ۷۵۰ کیلومتری و همچنین به پهپادهای عمودپرواز سپهر ۷ با مداومت پروازی ۸ ساعت و برد ۲۰۰ کیلومتر و همچنین پهپادهای انتحاری با برد ۱۳۰۰ کیلومتر مجهز شده است و می‌تواند پنج بالگرد نیز با خود حمل کند.

شهید رودکی یک ناو چند منظوره

شهید رودکی شناوری سنگین، چندمنظوره و دوربرد است که قابلیت حمل و عملیاتی کردن انواع پهپاد و سامانه‌های موشکی، پدافندی و راداری را دارد. این ناو با تناژ ۱۲ هزار تن و طول ۱۵۰ متر و عرض ۲۲ متر دارای رادار آرایه فازی سه‌بعدی، موشک‌های سطح به سطح، سطح به هوا، سامانه‌های مخابراتی یکپارچه بسیار پیشرفته جنگل و موشکی سوم خرداد با قابلیت حمل بالگردها، پهپادها و شناورهای عملیاتی است که همه آنها از تولیدات داخلی بوده است.

شناور شناساگر شهید سلیمانی

شناور گشتی - رزمی شهید سلیمانی با طول ۶۷ متری دارای بدنه شناساگر با سطح مقطع راداری بسیار پایین است که با توجه به نوع طراحی، قابلیت دریانوردی و اجرای انواع عملیات در آب‌های دور را فراهم می‌کند. این شناور از قابلیت مانور بسیار بالاتر و شعاع چرخش بسیار کمتری برخوردار است که این امر در اجرای تاکتیک‌های متنوع آفندی و پدافندی بسیار حائز اهمیت به شمار می‌رود. قابلیت حمل و نشست و برخاست بالگرد دریایی، حمل و به‌آب‌اندازی و از آب‌گیری انواع شناورهای تندروی تهاجمی و پهپاد عمودپرواز حین دریانوردی، بهره‌مندی از سامانه‌های

بومی خود حفاظتی و تجهیزات ارتباطی و مخابراتی پیشرفته و مدرن از دیگر ویژگی‌های شناور گشتی - رزمی شهید سلیمانی است. شناور گشتی - رزمی شهید سلیمانی در حوزه اشرف اطلاعاتی و شناسایی و پایش اهداف و تردهای سطحی، زیرسطحی و هوایی مجهز به پیشرفته‌ترین سامانه‌های کشف و آشکار سازی شوند راداری و مخابراتی و جنگ الکترونیک است.

شناور شهید ابومهدی

شناور شهید ابومهدی طول حدود ۴۸ متری و ارتفاع کلی ۱۲ متری دارد که به‌طور کلی مقیاس ۷۲ درصدی در طول بدنه را نشان می‌دهد. این شناور از نظر طراحی از نوع دوبنده (کاتاماران) است که پایداری بالاتری برای آن به ارمغان می‌آورد به‌طوری‌که این شناور امکان حضور در فورس دریایی ۶ و اجرای عملیات در فورس ۵ را دارد. شناور شهید ابومهدی دارای سه عرشه با مجموع ارتفاع ۱۲ متر از سطح دریاست. در فضای این عرشه‌ها اتاق‌های فرماندهی و هدایت شناور، کنترل مأموریت تهاجمی و دفاعی و جنگ الکترونیک و رادار، محل استقرار خدمه و فضای پزشکی و تجهیزات کامل امدادی و محل نگهداری پهپادها و تسلیحات ذخیره قرار دارد. این شناور دارای چهار موتور بوده که آن را به‌سرعت ۳۷ گره دریایی معادل ۶۸/۴۵ کیلومتر بر ساعت می‌رساند، با مقدار ذخیره سوخت موجود در این شناور و حرکت در سرعت بهینه، شهید ابومهدی امکان دریانوردی تا ۲۰۰۰ مایل دریایی معادل ۳۷۰۰ کیلومتر یا ۱۴ روز دریانوردی مداوم را دارد.

پرسرعت‌ترین شناور سپاه

شناور حیدر ۱۱۰ پرسرعت‌ترین شناور سپاه محسوب می‌شود که با سرعت ۱۱۰ نات دارای قابلیت شلیک موشک‌های کروز ضد ناوشکن است. این شناور نسبت به شناورهای تندروی طارک، عاشورا، ذوالفقار، سراج، ذوالجناح، آرزو و یامهدی (عج) سرعت بیشتری دارد. همچنین این شناور موشک‌انداز سبک با شویه کاتاماران طراحی و ساخته شده و قادر به تحرک بالا در شرایط فورس دریایی بالاست. شناور تندرو حیدر ۱۱۰، طولی ۱۴ متری دارد و است و عرضش ۴/۳ متر است و ارتفاع آن نیز ۲/۸ متر است و بردی معادل ۳۵۰ مایل (حدود ۶۵۰ کیلومتر) دارد. تعداد دو موشک از نوع موشک کروز متوسط ساخت وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در آن استقرار یافته است.

نماینده ولی فقیه در سپاه

قدرت رزمندگان به میزان ایمان

«حجت‌الاسلام والمسلمین حاجی‌صادقی» نماینده ولی فقیه در سپاه در جمع روحانیون گردان‌های رزم نیروی زمینی سپاه در مشهد مقدس طی سخنانی اظهار داشت: «قرآن و شهدا به ما یاد دادند توان، اقتدار و تأثیرگذاری رزمندگان جبهه اسلام به میزان ایمان آنهاست.»

وی بیان کرد: «خداوند در قرآن کریم فرموده است: «وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ» همه ابزارها را داشته باشید، اما عامل تأثیرگذار ابزارها نیستند، عامل تأثیرگذار باورها، اعتقادات و بینش‌های دینی هستند.»

نماینده ولی فقیه در سپاه عنوان کرد: «نیروی زمینی سپاه با الگوگیری از دفاع مقدس برای ارتقای معنویت و روحیه جهادی و ایثارگری

در گردان‌های رزمی خود در مناطق مرزی، روحانیون جوان، خوش ذوق و تحصیل کرده‌ای را به نام روحانی گردان جذب کرده که همراه رزمندگان در همه مأموریت‌ها از جمله برنامه‌های رزمی و دفاعی حضور مؤثر دارند.» وی گفت: «در دفاع مقدس نیز روحانیون نقش مهمی در ارتقای روحیه معنوی و حماسی رزمندگان ایفا کردند.»

۶۰۰۰ بسته معیشتی

«سررنگ رسول پوران» مسئول معاونت مردم‌یاری و محرومیت‌زدایی قرارگاه قدس گفت: «۶ هزار بسته معیشتی به ارزش تقریبی ۵۰ میلیارد ریال هم‌زمان با فرارسیدن ماه مبارک رمضان در راستای تحقق منویات رهبر معظم انقلاب و با هدف کمک به نیازمندان و محرومان سیستان و بلوچستان توزیع شد. این بسته‌های معیشتی که با هدیه رهبر معظم انقلاب و تلاش معاونت مردم‌یاری و محرومیت‌زدایی قرارگاه قدس تهیه شده در بین خانواده‌های کم‌برخوردار استان سیستان و بلوچستان توزیع شد. تأمین امنیت پایدار در منطقه بدون توجه به رفع مشکلات معیشتی امکان‌پذیر نیست و این اقدام نیز در همین راستا انجام شده است.»

جشنواره سراسری

در سومین کنگره سراسری فرهنگ و هنر سپاه، نیروی زمینی عنوان و جایزه برترین رده سپاه را به دست آورد. «سررنگ شهرام عسکریان» معاون روابط عمومی و تبلیغات نیروی زمینی سپاه در این باره گفت: «در کنار همه اقدامات و مأموریت‌های رزمی و دفاعی و خدمات ملی و مردم‌یاری، در عرصه فرهنگ و هنر نیز آثار بسیار خوب و فاخری با تلاش هنرمندان نیروی زمینی سپاه تولید می‌شود که نقش بسیار مهم و شایسته‌ای در انتقال و انتشار مفاهیم و ارزش‌های انسانی، دینی و انقلابی دارند.» گفتنی است، این کنگره امسال در سپاه صاحب‌الامر (عج) استان قزوین و در روزهای ابتدایی اسفندماه برگزار شد.

۶۳ هزار نفر مهمان

در روزهای اخیر «سردار علیرضا تنگسیری» فرمانده نیروی دریایی سپاه پاسداران از میزبانی ۶۳ هزار نفر از نخبگان در اردوهای راهیان پیشرفت خبر داد و اظهار داشت: «۶۳ هزار نفر نخبه، دانش‌آموز و دانشجویان در اردوهای راهیان پیشرفت میزبانی کردیم. ما حاضر هستیم که وجود خود را فدای نخبگان کنیم و امیدم به جوانان است.» او تأکید کرد: «ان‌شاءالله جوانان ما کشور را خواهند ساخت و رهبر معظم انقلاب هم چشم امیدشان به نخبگان است.» گفتنی است، اردوهای راهیان پیشرفت از سال ۱۴۰۰ تاکنون با هدف آشنایی پیشرفت‌های دفاعی برگزار شده و می‌شود.

شماره ۱۱۸۱ | دوشنبه ۲۰ اسفند ۱۴۰۳

صداق

روی خط

صرفه‌جویی آب را جدی بگیریم!

۰۹۱۴۰۰۰۸۹۶۱ / سلام علیکم، با عرض قبولی طاعات و عبادات، لطفاً عزیزان سازمان بسیج اصناف، در جلسات خود با تولیدکنندگان لوازم یک بار مصرف، تذکرات لازم را به ایشان بدهند که از هک کردن اسمای متبرکه روی ظروف یک بار مصرف و نیز دستمال کاغذی، جدا خودداری کنند.

۰۹۱۵۰۰۰۴۷۴۴ / شهید آوینی (ره): «بگذار دنیا زندان مؤمن باشد و بهشت کافر! عشاق از امید بهشت و خوف دوزخ گذشته‌اند و خدا را با عشق می‌پرستند.» صلوات

۰۹۳۳۰۰۰۱۸۵۸ / سلام علیکم، شیطان بزرگ و قاتل حاج قاسم سلیمانی، انصارالله را سازمان تروریستی خارجی اعلام کرد، ما هم ضمن محکوم کردن این اقدام احمقانه، خود شیطان بزرگ را مجسمه و بت تروریسم در جهان می‌دانیم.

۰۹۳۹۰۰۰۱۶۸۸ / سلام علیکم طاعات و عبادات شما مقبول درگاه حق تعالی باشد. بنده بازنشسته نظامی هستم و می‌ایلم در صورت امکان نشریه ماهانه «پیام انقلاب» را برای مطالعه داشته باشم. لطفاً راهنمایی بفرمایید. ارادتمند موسی امیری لقمجانی

۰۹۱۲۰۰۰۸۹۴۹ / متولی نابودی سرمایه‌های مردم در بورس چیست؟ چرا بورس ماه‌هاست در وضعیت بحرانی است و هیچ تلاشی در جهت بهبودی این روند سقوط ارزش سهام نمی‌شود؟! متولیان بخش اقتصادی به جای سسکوت و بی‌تدبیری، در رسانه ملی و سایر رسانه‌ها حاضر و در مقابل حقوق مردم پاسخگو شوند.

۰۹۱۷۰۰۰۳۳۱۲ / صهیونیست‌ها در ایام ماه مبارک رمضان مانع رسیدن کمک‌های غذایی و دارویی به مردم مظلوم غزه شده‌اند؛ کشورهای مسلمانان باید صدای مردم غزه باشند و این جنایت را به گوش جهانیان برسانند. رژیم صهیونیستی، این غده سرطانی وقتی دید نمی‌تواند در جنگ نظامی کاری را پیش ببرد، از روی حرص به جنگ غذایی و دارویی رو آورده است.

۰۹۳۶۰۰۰۲۵۹۷ / ترامپ قمارباز فکر کرد بهترین مغز اقتصادی و سیاسی دنیا را دارد؛ برای همین شروع به تهدیدهای اقتصادی و نظامی کرد، اما بر خوردهای متقابل کشورهای همسایه آمریکا و بی‌محلی کشورهای آسیایی به این تهدیدها ترامپ را خوار و ذلیل کرد.

۰۹۱۲۰۰۰۳۵۶۲ / الحمدلله امسال برنامه‌های تلویزیونی همانند سال‌های قبل اهتمام جدی به قرآن دارند. برای همین مهمان‌های برنامه‌های تلویزیونی بسیار عالی هستند. از تهیه‌کنندگان و کارگردانان و مجریان و تمامی دست‌اندرکارانی که دغدغه اسلام و قرآن را دارند، کمال تشکر را دارم؛ خدا به زندگی‌تان برکت بدهد. یاحق

۰۹۲۱۰۰۰۴۲۲۲ / فیلم‌هایی که از سداها گرفته و بخش می‌شود، نشان می‌دهد وضعیت آب کشور چندان خوب نیست! خواهشمندم به مسئله آب نگاه جدی‌تری داشته باشیم. ما معتقد به دینی هستیم که می‌گوید اسراف حرام است.

۰۹۱۳۰۰۰۲۱۳۳ / رهبر معظم انقلاب بارها چهره واقعی آمریکا را برای مردم جهان به تصویر کشیدند؛ اما کوه‌گوش شنو! غربی‌ها امروز با تصویر از حقارت زلنسکی در مقابل ترامپ رویه‌ور شدند که نشان از حقارت تمام اروپا در برابر آمریکا بود. هر چند آنها این تصویر را دیدند؛ ولی تجربه نمی‌گیرند. برای همین می‌گویم این تصویر تا نابودی کامل آمریکا ادامه خواهد داشت.

۰۹۳۸۰۰۰۵۰۰۱ / حرف‌های مفت ترامپ هیچ تأثیری در اراده ملت ندارد. ما ترامپ را می‌شناسیم و هیچ‌گاه قرب حرف‌های مفت او را نمی‌خوریم.

صداقت

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی

صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول:یدالله‌جوانی

سرمدیر:علی حیدری

شورای سیاست‌گذاری:

سایمک‌باقری،سعدالله‌زراعی،

عزیز غضنفری،فرهادمهروی، مهدی‌سعیدی،

فتح‌الله‌پریشان،علی‌قاسمی، حسین‌عبداللهی‌فر

دبیر‌تحریریه:سیدفخرالدین‌موسوی

مدیرفنی:محمدصالح‌نادری

نگارش‌و‌ویرایش:محبوبه‌حاجی‌آقایی

صفحه‌آرا:علی‌اکبر‌هدایتی

عکاس:حامد‌گودرزی

ناظرچاپ:سعیدقاسمی

چاپ:مرکز چاپ‌سپاه:۰۲۱)۳۸۵۲۲۴۴۶

تلفن:۰۱۱۰ و ۰۱۱۰۷۷۴۶۰۱۰۰ (۰۲۱)

basirat.ir

@ssweekly

نمبر:۷۷۴۸۸۴۶۰۳۳

سامانه پیامک:۳۰۰۹۹۰۲۳۳

شماره ۱۱۸۱ | دوشنبه ۲۰ اسفند ۱۴۰۳

کتابیه

مانده جای تو

تقدیم به مادران شهید

ای کاش مرده بودم و هرگز دلم نبود، داغ از جنون مرثیه‌ها در عزای تو از آسمان برای قرارم دعا بخوان، شاید شفا گرفت دلم از دعای تو

از آن زمان که فاجعه از آسمان رسید، مانند برق، ثانیه‌ها دور می‌شوند ساعت به احترام خیال تو ایستاد، تقویم می‌رود عقب ردپای تو

دیگر به جز هوای مه‌آلوده هیچ نیست، گویا دوباره نویت باران رسیده است از چشم من همیشه چکیده است خون دل، تا گریه‌ام شده‌است غزل در هوای تو

حتی دلم برای غمت تنگ می‌شود، خورشید هم به خاطر تو پشت ابرهاست بارانی‌است دیده مات درچپه‌ها، تنگ است باز هم دل گلدان برای تو

هر چار فصل، رنگ خزان است از غمت، پاییزها جهان مرا دوره کرده‌اند می‌رفت کاش مهر تو یک لحظه از دلم، تاکی خیال من بشود مبتلای تو

تنهایی‌ام بدون تو تکثیری می‌شود، بی تو دوباره می‌گذرم از کنار شب هر سو نگاه می‌کنم اما تو نیستی، تورفته‌ای و سایه من مانده جای تو

چشمم بدون گریه شبی را سحر نکرد، بر شانه‌های خسته خود سر گذاشتم ای کاش لحظه‌ای که سفر کردی از نگاه، می‌ریخت مثل اشک وجودم به پای تو...

هاجر جعفرزاده

ام‌المؤمنین

از همان آغاز، چشم آسمان‌ها و زمین تا ابد دیگر نمی‌بیند زنی را این چنین بهترین‌های دو عالم در پی پیغمبرند شد خدیجه در میان بهترین‌ها بهترین در همان عصری که اهل شهر با شک کافرند او به آیین محمد رومی آرد با یقین هم‌ردیف هاجر و آسیه و مریم شده‌ست هر زنی از توشه اخلاق او شد خوشه‌چین گوهری مانند او شد زینت بیت‌النبی غبطه این خانه را خورده اگر عرش برین تکیه‌گاهش شد خدیجه، ذوالفقارش شد علی سر نخواهد داد پیغمبر دم: «هل من معین» میوه خوب از درخت خوب حاصل می‌شود پس فقط دامان پاک اوست زهر آفرین «چون لباس کعبه بر اندام بت زبینه نیست» غیر او بر دیگران عنوان: «الأم‌المؤمنین»

مجتبی خرسندی

صبحانه

تغییر از درون

هیچ‌کس برای آدمی چیز پیشکش نمی‌دارد، مگر خود او و هیچ‌کس چیزی از آدم دریغ نمی‌دارد، مگر خود او. زندگی با وجود جمعی بودن و اتصال بهم، یک بازی انفرادی است. اگر خودتان عوض شوید، اوضاع و موقعیت عوض خواهد شد! پس تغییر را بدون در نظر گرفتن عیب دیگران، از خود آغاز کنید و اجازه دهید شما سرآغاز یک تحول مثبت باشید.

داستان

قتل عمد

«مغازه عمو جواد رو خریدم... بعد از عید دیگه کار و کاسبی مال خودمه...» هنوز کلمه مبارک از دهان‌مان در نیامده بود که محمود با لحن تلخی از جا بلند شد و مجتبی را زیر بار سرزنش گرفت.

- الان این شلده برای تو موفقیت؟ کم آبروی ما رو بردی؟ ما هیچ کدوم نمی‌تونیم بگیم داداش مون مکانیکه با این سرولباس بیشتر به بدبخت بیچاره‌ها می‌خوری تا به ما! این شلده زندگی؟ فکر کردی واسه چی نمی‌بریمت مسافرت؟ چون کسر شأنی!...

و چندین جمله دیگه که حتی دوست ندارم مرورشان کنم. مجتبی با آن همه ذوق و مردانگی دست مادر در که شیرینی به دست، حاج و واج نگاه‌مان می‌کرد، بوسید و رفت اتاق طبقه بالا که همیشه جای دنج خودش بود. رفت که رفت! آرفت و دیگر هیچ وقت با پای خودش نیامد. صبح مادر برای دلجویی و بیدار کردنش رفته بود و مجتبی انگار سال‌ها بود که سفر آخرتش را آغاز کرده... توی خانه‌ای که سه تا دختر نشسته بودند و به آینده درخشان‌شان فکر می‌کردند. انگار قلبش خیلی ناگهانی از آن همه زخم زبان فشرده شده بود.

در سکوت و غم عید آن سال و چند سال دیگر سپری شد، اما داغ نبودن مجتبی هرگز التیام نیافت. حالا بعد از آن همه زمان و تجربه‌های تلخ و شیرین، هر وقت می‌خواهم چیزی بگویم با خودم فکر می‌کنم چیزی بر زبانم نیآورم که توی پرونده اعمالم بنویسند: قتل عمد، حمله با سلاح گرم، شکنجه یا... .

م. موسوی

نویسنده

مجتبی همیشه بی‌خیال بود. از بچگی هیچ چیزی ناراحتش نمی‌کرد. سرش به کار خودش بود. مادر همیشه می‌گفت: «دنیا را آب ببرد، ایسن مجتبی سرگرم ماهیگیری می‌شود.» پدر که نداشتیم و مادر با قالیبافی بزرگ‌مان می‌کرد و تمام تلاشش این بود که برای خودمان کارهای بشویم. محمود هم بزرگ‌ترمان بود و هم ال‌گسو... درس می‌خواند، کار می‌کرد، مایحتاج خانه را مهیا می‌کرد و حواسش به همه چیز بود. پزشکی که قبول شد، در پست‌مان نمی‌گنجیدیم. بالاخره خانواده کوچک ما هم داشت قابلیت خودش را به رخ بقیه می‌کشید. آرزو بود برای‌مان که مادر دیگر قالی نبافد و دنبال یه لقمه نان حلال برای بچه‌هایش، ترشی و مربا و سبزی آماده نکند. دو سال بعد خواهرم محبوبه، هم به جمع پزشکان پیوست و همه خوش و خرم بودیم. محمود آرزو داشت هر چهار نفرمان پزشک باشیم و برای هر کدام‌مان تخصص هم انتخاب کرده بود. سال‌های منتهی به کنکورم خیلی سخت گذشت. جرت هیچ تفریحی نداشتیم، چون محمود به شدت مؤاخذام می‌کرد. به هر جان‌کنندگی که بود، قبول شدم.

همین که ترم اول را پشت سر گذاشتم، فهمیدم چه اشتباهی کردم. همیشه عاشق تاریخ بودم و از آناتومی بدن و خون و ورگ و دل و روده متنفر بودم،

نتایج اولین جشنواره هادیان جهادگر فضای مجازی اعلام شد

رقابت بیش از ۳۰۰۰ پاسدار و ۲۰۰۰ اثر

اسفندماه از دیگر اقدامات دبیرخانه جشنواره بود.

وی تعداد کل افراد شرکت‌کننده در جشنواره را ۳۱۹ نفر (برادران: ۲۵۴ نفر، خواهران: ۶۵ نفر) و تعداد کل آثار دریافتی در همه بخش‌ها را ۲۳۱۷ اثر اعلام کرد و گفت: «قالب‌های مختلف شرکت در جشنواره (یادداشت، مقاله، سناریو، گزارش‌نویسی، تئویت‌نویسی، کلیپ‌سازی، طراحی بتر و پوستر و عکس‌نوشت، تولید پادکست، کانال داری و مدیریت‌صفحه) و موضوعات و محورهای مختلف شرکت در جشنواره (سیاست داخلی، سیاست بین‌الملل و منطقه، مسائل اقتصادی، فرهنگ و رسانه و بخش ویژه با عنوان روایت مقاومت) بود.»

نصیری در ادامه افزود: «۶۳ درصد افراد فقط در یک قالب و ۳۷ درصد افسراد در بیش از یک قالب آثار ارسال کرده بودند. استان‌های فعال با بیشترین شرکت‌کننده استان تهران و خراسان رضوی بودند و رده فعال با بیشترین شرکت‌کننده نیروی دریایی سپاه بود.»

وی با تشکر از زحمات هیئت داوران گفت: «داور بخش بهترین کانال و صفحه (پیام‌رسان‌های داخلی و خارجی) دکتر عزیز غضنفری، داور بخش یادداشت‌نویسی (مقاله، گزارش، سناریو و...) دکتر مهدی سعیدی، داور بخش چند رسانه‌ای (کلیپ، پادکست و عکس‌نوشت) محمد دلیری و داور بخش تئویت و ویراستی سیدفخرالدین موسوی بودند. نتایج حاصله مروهون زحمات و تلاش‌های این بزرگواران است که با دقت بالا آثار را بررسی کردند.»

اسامی برگزیدگان اولین جشنواره هادیان جهادگر فضای مجازی ۱۴۰۳

پیام‌رسان‌ها

۱- کانال برتر در حوزه اقتصادی، علی محمدی
۲- کانال برتر در حوزه منطقه و بین‌الملل، مسعود نادری
۳- کانال برتر در حوزه فرهنگ و رسانه، محمدصادق سلطان زاده
۴- کانال برتر پاسخ به شبهات سیاسی، محمدحسین فشی

ب) فعال‌ترین کانال‌ها

۱- فعال‌ترین کانال در حوزه منطقه و بین‌الملل، رضا صارمی‌راد
۲- فعال‌ترین کانال در حوزه سیاست داخلی، محمدجواد یساری
۳- فعال‌ترین کانال در حوزه جریان‌شناسی سیاسی، سعید میرزایی
۴- فعال‌ترین کانال در حوزه فرهنگ و رسانه، حامد نوری
۵- فعال‌ترین کانال پاسخ به شبهات سیاسی،

صادقانه

پوشاننده عیوب

امام علی (ع) می‌فرمایند: «سینه خردمند مخزن راز اوست و گشاده‌رویی و خوش‌خویی دام دوستی است و تحمل و بردباری از سختی‌ها پوشنده بدی‌هاست و صلح و آشتی، پنهان‌کردن عیب‌هاست، اگر به جای زد و خورد بین دو کس، صلح و آشتی برقرار شود مردم به بدی‌های آنان آگاه نشوند.»

حکمت‌های نهج‌البلاغه، ص ۱۰۹۱

غیر رسمی

افطاری خوشمزه!

ماه مبارک رمضان در زندان از راه رسید. با فرارسیدن این ماه، دلم غرق شادی شد؛ چون از کودکی این ماه را دوست داشتم. نخستین روز ماه رمضان سپهری شد، هنگام افطار فرارسید، اما چیزی برای من نیاموردند. نماز را خواندم و به سیر در عالم خاطرات این ماه - به‌ویژه خاطرات ساعت افطار و شادمانی روزه‌داران در هنگام افطار - پرداختم؛ سمآوری که در برابر‌مان می‌جوشید و به‌ویژه آن خوردنی سبک و اندک «ماقوت» را که بیشتر برای افطار دوست داشتم، به یاد آوردم.

ناگهان به خود بازآمدم و از خداوند مغفرت طلبیدم. شاید این‌گر سنگی بود که خاطرات یاد شده را در ذهنم برانگیخت. شاید تنهایی بود. به هر حال باید صبر کرد. نیم ساعت پس از مغرب، یک فنجان چای به دست آوردم. مدتی بعد شام آوردند که به‌خاطر نامرغوبی، دل‌بدان زغبت نمی‌کرد. اما قدری از آن را خوردم و بقیه را برای سحری گذاشتم. در سحر هم مابقی آن را با اکراه خوردم، زیرا این غذا از اصل نامطوب بود و بعد از مانده شدن نیز نامطوب‌تر شده بود. نخستین روز بر این منوال گذشت.

روز دوم، نگهبان اطلاع داد که چیزی برای شفا فرستاده شده است. آن را گرفتم و باز کردم. دیدم انواع غذاهایی که در افطار به آنها میل دارم، در چند بشقاب برآیم فرستاده شده است. این غذاها برای چند نفر کافی بود. همسرم آن را آماده کرده بود و توانسته بود به زندان برساند. همچنین در همان روز، از منزل برآیم وسایل تهیه کرده و جای آوردند. بنابراین افطاری خوشمزه و مطبوعی بود که به قدر کفایت از آن برداشتم و باقی را برای زندانیان فرستادم. این کار هر روز تکرار شد.

خاطرات رهبر معظم انقلاب شماره ۲۳۳ نشریه خط حزب الله

حسن ختام

نام تو بهار است بر جان ما

حیف نیست بهار باشد و تو نباشی! بهار فصل عاشقان است. فصل طراوت است و دوستی! بیخ‌ها می‌شکنند، نهارها جاری می‌شوند تا درختان خشک و بی‌جان با غنچه‌های نوشکفته‌شان سلامی دوباره سر دهند! سلام‌هایی که فقط محتاج پاسخ توانند.

بهار است و واژه‌ها همچون طبیعت بی‌جان: جانی دوباره می‌گیرند و از تو می‌گویند و تو را می‌خوانند؛ واژه‌ای که به نام تو مزین باشد، تاریکی‌ها و سردی‌های زندگی را کنار می‌زند و پنجره‌ای به سوی نور می‌گشاید.

مولاجان! نام تو بهار است بر جان ما؛ بیا که قلب‌های یخ‌زده ما از دوری تو در زندان زمستان اسپرند. بیا و بهار را برای ما سوغات بیاور که این روزها دل‌های ما عجیب به بهار بودن تو نیازمند است.

آقا جان دل‌تنگ توام! برای همین کلمه‌ها را پشت هم قطار می‌کنم تا از پس واژه‌ها تو را ببینم! ببینمت و از دل‌تنگی‌هایی بگویم که سالیان سال در پس هر عید در سینه نگه داشتم تا روزی تو بیایی و این صندوقچه غمناک دلم را بگشایی! منتظر آمدنت هستم.